

Spričevalo dobro, vse dobro ...

Beseda ob dnevu borca

Minilo je 47 let, ko je politbiro CK ZKJ 4. julija 1941 v Beogradu sklenil, naj preraščejo sabotažne akcije v vseljudski upor proti okupatorju, odporiške skupine pa v partizanske odrede. Ustanovljen je bil glavni štab partizanskih enot z Josipom Brozom-Titom na čelu. Začela se je naša revolucija, katere simbol je bil peterokraka rdeča zvezda.

Ob tem prazniku vsako leto pregledujemo in ugotavljamo, kako dosegamo narodne in razredne cilje, ki si jih je zastavil naš narodni osvobodilni boj.

Revolucionarne vrednote niso nekaj, kar je staro 43 let, odkar se je končala vojna in tudi niso same sebi namen; gojimo jih zato, da bi uresničili zgodovinsko vlogo, ki smo si jo zapisali v svoj program. Če te vrednote poudarjamo danes tako, kot smo jih tudi včeraj, jih poudarjamo predvsem zato, da bi koristile prihodnjim generacijam z opozorilom, kako je prišlo do svobodnega življenja, katerega živimo, predvsem pa, kaj želimo v tej družbi, da novi rodovi nadaljujejo začrtano pot, da jo sicer ocenjujejo glede na razmere po svoji pameti in svojih spoznavanjih. Želimo, da bi se na izkušnjah preteklosti in na izkušnjah novejših zgodovine učili razlikovati resnične napredne ideje pa tudi pošestene revolucionarje od krivih prerokov, da se bodo znali na križpotjih razvoja obrniti v tisto smer, ki je v dobrobit delovnemu človeku in v korist napredku.

Dolg in težak je bil naš boj in svoboda drago plačana. Borci so v najtežjih trenutkih sanjali, kako lepo bo v svobodi. Takrat si ni nihče predstavljal, da bomo imeli toliko kruha, da se bomo vozili s svojimi avtomobili in stanovali v lepih sodobnih stanovanjih. Trdno in odločno pa smo verjeli v odpravljanje socialnih razlik, v tovarstvo in poštene odnose med ljudmi in narodi.

Danes borci s težkim srcem doživljamo in preživljamo neštete pomanjkljivosti v naši družbi. Kaj bi na to rekli padli borci, če bi vstali, saj so žrtvovali vse za naše plemenite ideale. Ne smemo pozabiti milijonov nedolžnih ljudi, ki so okusili grozote taborišč, katerim ni posijalo sonce svobode in sreče, ker so prej izmučeni omahnili v smrt.

Danes se nahajamo v izredno težki gospodarski situaciji. Borci se sprašujemo, kako je to mogoče, saj smo bili sposobni obvladovati neprimerno težja obdobja kot so: izbojevanje svobode in nove družbene ureditve, obnova porušene domovine, neštete vojne grožnje od zahoda in vzhoda in premagovanje številne zunanje in notranje sovražnike. Po štirih desetletjih velikega napredka na vseh področjih smo postali neučinkoviti, obremenjeni z zunanji in notranji prezdolžitvami, mednacionalnimi spori in podobno. Socializem je nekaterim ljudem zagotovo preveč nudil — za premalo dela. Imeli so široke možnosti za razne špekulacije in neupravičeno bogatenje. Žal so se z razrednotenjem dela razrednotile tudi vse naše s krvjo in trdim delom pridobljene materialne, kulturne, socialne in druge dobrine.

Dogaja se, da za nastale razmere krivijo borce. Teh očitkov ne moremo sprejemati, saj naš boj ni vseboval pojmov, kot so boj za položaje in boj za privilegije, komolčarstvo itd.

Kljub krepki krizi ugotavljamo »po borčevsko« da smo v vojni iz vsake bitke prišli za spoznanje bogatejši. Boj nas je kalil in tudi današnji dogodki nas kalijo. Spremlja nas prepričanje, da se v vsakem boju ne zmaguje. Doživeli smo številne poraze, vendar nikdar obupali.

Borci smo prepričani, da bo tudi danes naša družba našla sama sebe, kajti za to bo dala vse moči, da bo obračunala s pomanjkljivostmi in odločnim korakom šla po poti napredka, demokratizacije v življenje, kakršno si vsi želimo in kakršno nam je vedno bilo cilj.

Vsem borcem NOV in vsem delovnim ljudem občine Domžale čestitamo ob dnevu borca.

Mihaela Kolenc
predsednica
občinskega odbora ZZB
NOV Domžale

Zaostren položaj družbenih dejavnosti

Nujnega ne krnimo

Zaostren položaj v zvezi z ukrepi zvezne vlade, ki nominalno omejujejo celotno porabo na vseh področjih, bodo neposredno prizadeli tudi in zlasti družbene dejavnosti. Očitno je, da bo tudi v naši občini premalo denarja za pokrivanje dosedanjega obsega in oblik dela v šolstvu, zdravstvu in drugod. Ni pomembno ali bi lahko združeno delo za te dejavnosti prispevalo več, kljub nenehnim ugotovitvam, da so obveznosti že doslej prevelike. Ukrepi ZIS namreč ne dovoljujejo višje porabe sredstev.

Nominalno in realno zmanjšan obseg sredstev za te dejavnosti na eni strani ob hitri, nezadržni rasti stroškov na drugi strani zapirajo škarje, v katerih smo se znašli. Vsa ta dejstva bodo narekovala, da temeljito pregledamo naše programe v zdravstvu, šolstvu, kulturi, telesni kulturi in drugod ter hkrati ocenimo, katere so tiste prednostne dejavnosti, ki jih je na vsak način treba ohraniti še naprej, čemu pa bi se brez večjih pretresov za uporabnika lahko odrekli.

Osnovne pravice uporabnikov so predpisane z zakoni; to so takoimenovani zagotovljeni programi in vanje nikakor ni mogoče posegati brez sprememb predpisov. Zagotavljajo pa tudi minimum socialne varnosti občana, ki je nikakor ne smemo ogroziti. V zdravstvu bo to v prihodnje pomenilo zmanjševanje manj bistvenih storitev in večjo osebno udeležbo (participacijo) občanov. Pričakovati je tudi večje spremembe v sistemu, organiziranosti in delu zdravstvenega varstva. Te spremembe naj bi prispevale k temu, da bi občan sam v večji meri skrbel za lastno zdravje, kot skrbi sedaj.

V šolstvu bodo nujni posegi predvsem v t. i. dogovorjeni program, ki je doslej pomenil večjo širino in raven vzgojnoizobraževalnega dela na naših šolah. V ta dogovorjeni program sodi celodnevna šola, oblike podaljšanega bivanja, glasbena šola in nekatere interesne dejavnosti. Kako v zaostrenih zadevah in z realno manjšimi sredstvi ohraniti osnovano kvaliteto vzgojnoizobraževalnega dela?

O tem bomo v naslednjem obdobju mnogo razpravljali in sprejeli odločitve še pred začetkom novega šolskega leta. Nedvomno ne bo mogoče prek izobraževalne skupnosti tako kot doslej financirati celotnega dogovorjenega programa (COŠ in podobno). Če ga bomo hoteli ohraniti (to pa želimo), bo potrebna večja udeležba staršev. Zato bodo predvsem oni tisti, ki naj bi imeli odločujočo besedo, ko se bo o tem odločalo. Dejstvo je, da bo denarja za vse oblike porabe manj in če bomo stroške zmanjševali na vseh področjih — tudi v splošni porabi (proračuni, strokovne službe, SIS, DPO), potem je pričakovati, da bomo te stabilizacijske posege sprejeli z razumevanjem. Gotovo pa je, da lahko za čase, ki prihajajo, rečemo, da bodo več jemali kot dajali. Tako je pač.

MJ — MB

Tradicionalno srečanje izseljencev in zdomcev bo 13. julija

Izseljeniška matica podružnica Kamnik — Domžale obvešča občane, da bodo tudi letos pripravili vsakoletno srečanje izseljencev in zdomcev v Kamniški Bistrici. Srečanje bo 3. julija 1988 ob 16. uri.

Poskrbeli bodo za bogat kulturni program. Vabijo vas, da se srečanja izseljencev udeležite!

Najlepša partizanska noč

(zapis pripovedi Franca Avblja-Lojka, mitraljezca 2. bataljona Notranjskega odreda)

Ob prihodu našega bataljona na Travno goro nad Sodražico (leta 1942) je bilo dogovorjeno, da naša skupina pod vodstvom Jožeta Klanjška-Vasje odide na Kočevsko, kjer naj bi pridobivali nove borce in organizirali nove čete za boj proti sovražniku.

Blizu 20 nas je bilo in prišli smo na območje Stružnice in tam vzpostavili s pomočjo že obstoječe OF močne odbore. To so bili zlati ljudje, ki so za nas zbirali hrano, orožje in obleko, izmed njih pa so se nam tudi priključevali prvi prostovoljci. Tako je naša skupina prerasla v bataljon, ki je sredi aprila 1942 štel že več kot 120 mož. Povezali smo se tudi s hrvaškimi partizanskimi enotami in sklenili sodelovati v akcijah. Spominjam se, da sem tedaj videl prve triglavke.

V bojih in spopadih, ki so si sledili, sem bil puškomitraljezec — imel sem lahko strojnico, in s pomočnikom Metodom, zelo pogumnim fantom, sva iz dneva v dan našadala Italijane. Pod vodstvom komandirja Jožeta Jakomina-Crnega smo jih napadali predvsem tam, kjer so nas najmanj pričakovali, pognali smo jim strah v kosti in jih velikokrat čisto zmedli. Nemalokrat so tekli med nami. Najbolj se spominjam našega napada na postojanko v Fari, kjer so med begom izgubljali puške, pa sablje, v koruzi pa smo našli tudi več vojaških kap.

Konec aprila smo dobili nalogo, da napravimo rekvizicijo v

Vasi pri Fari. Z Metodom bi morala ujeti nekega italijanskega komisarja, če bi se slučajno oddaljil od postojanke. Ni ga bilo, menda je že prej pobegnil, šele proti večeru sva dobila po kurirju sporočilo, naj se vrneva v bataljon. Skupaj s tovariši smo se odpravili proti grebenom Stružnice, kjer smo zaslišali hrup motornih vozil in takoj smo vedeli: Vroče bo, pred nami je bila ofenziva!

Po prihodu v taborišče smo postavili zasede na več strani, bojne patrulje pa so dobile nalogo, da si ogledajo okolico taborišča. Eno izmed njih sem vodil tudi sam in se po ukazu tovariša Vasje odpravil proti vasi Rake. Naša zaseda ni bila uspešna, slišali smo sicer drdranje mitraljezov in treskanje bomb, vendar nam ni kazalo drugega kot čakati, da se sovražnik pojavi pred nami.

Po drugi uri popoldne sem ukazal tovarišem, da se previdno vrnemo proti taborišču. Tik pred taboriščem nas je presenetil mitraljez in začel sem kričati: »Ne streljajte, tukaj smo partizani!« Mislil sem namreč, da so tam naši. Pa niso bili, oglasil se je še en mitraljez in bili smo v past. Spomnil sem se Dakijevih

besed, da se je treba znajti v usakem položaju, pa sem zavil: »Na desno, v strelcel!« Skočili smo za skale in ugotovili, da je mitraljez zaradi italijanskega rafala neuporaben...

Na ves glas sem začel kričati: »Tovariši, desno krilo naprej! Bataljon obkoljuj!« Italijani so nehali streljati, mi štirje pa brez izgub do našega bataljona, kjer sem Vasji poročal o dogodkih. Ukazano mi je bilo, da se z Metodom napolniva v taborišče, kjer naj nama bi tovariš Huso popravil mitraljez. Ker njega ni bilo, sva vzela vsak svoj nahrbtnik in pohitela za bataljonom. Naletela sva na Italijane, se jim izognila in se po naporni hoji na vrhu hriba ustavila, se pokrila vsak s svojo šotorko in zaspala. Zjutraj naju je presenetil sneg, do kolen sva ga gazila, ko sva hitela za bataljonom. Ni ga bilo.

Ustavila sva se v prvi vasi, kjer so naju opozorili na Italijane, ki so prejšnji dan grozili s požigom. Pohitela sva naprej in kmalu dohitela tovariša Jožeta iz Zmaja, s katerima smo skupaj odrinili v dolino iskat bataljon. Prišli so do vasi Laze pod Stružnico, kjer smo slišali, da je imel prejšnji dan bataljon težko bitko z Italijani, katere posledice so bile veliko mrtvih in ranjenih. Dali so nam mleko in kruh in šli smo dalje, ne da bi vedeli, kje je bataljon. V Vasi pri Fari nam je tovariš Letigo, aktivist OF povedal, da so Italijani odšli v Kočevje, le okoli 20 žandarjev in financarjev je še ostalo v gradu na Brodu.

Tovariš Letiga je poznal ključavnice, ki je popravil mitraljez, sam pa je predlagal, da skupaj s skupino aktivistov in mladincev s koli z zvijačo premagamo skupino financarjev, žandarjev in domobrancev.

Nekaj sem vedel o samem gradu, zato sem se obotavljal. Okoli gradu so bile žične ovire, zidovi debeli več kot meter, vendar smo se odločili, da v mraku napademo. Ni nas bilo veliko: štirje oboroženi partizani, Letigo, šest mladincev s koli, v gostilni pa se nam je pridružil še mladenec Tomček, ki je poznal stražarja in mu je rekel, naj pokliče komandanta — narednika. Komandant je prišel in stopil sem predenj in mu začel v slabi hrvaščini dopovedovati, da je njegovo posadko obkolilo 300 partizanov, ki s 30 mitraljezi komaj čakajo, kdaj bodo grad napadli in zavzeli. Medtem so mladinci naredili tak trušč in hrup, da je komandant samo gledal, kdaj bo počilo. Upošteval bo najin dogovor, posadka se bo vdala, mi pa smo z nekaj strelji v zrak izpolnili njegovo željo, da se vendarle ni vdal čisto brez boja.

Ostal sem sam na mostu in upal, da bo »vojska« prišla na pomoč. Začel sem preverčati španske jezdece v Kolpo, tako da je bila pot do postojanke odprta. Skupaj s tovariši in mladinci smo odkorakali proti gradu in stražar se je vdal, kljub našim pozivom pa se niso hoteli vdati financarji, in sklenil sem, da jih bom prestrašil. Zavpil sem: »Minerici naprej!« Minercevi seveda nismo imeli, s svojim klicanjem sem hotel financarje le preslepiti. »Daj mi vžigalnik!« sem spet vpil. Nato sem pozval financarje: »Štel bom do pet. Če se ne vdaste, prižgemo mino!« Štel sem: »Ena, dva, tri, štiri... ko so zaškrtali ključki v močnih železnih vratih, na katerih se je prikazalo šest financarjev, ki smo jih razorožili in dobili njihove puške.

Preostalo je najtežje; priti v notranjost gradu. Spet sem začel vpiti, naj se vdajo. Stal sem za debelim hrastom. Nenadoma je za menoj tresčila bomba, obsul me je pesek. Zazdelo se mi je, da zdaj ne morem več ostati pri tistem, kot smo se dogovorili. Tovarišu Zmaju, ki je stal pri železnih vratih, da ne bi kdo ušel, sem velel: »Daj mi svetilko! Ostani pri vratih, da mi boš priskočil na pomoč, če bo nevarno!«

Skozi železna vrata sem se odpravil v temi po stopnišču navzgor. Ko pridem v prvo nadstropje, ne najdem nikogar, v drugem pa zaslišim rahlo šumenje. Zavijem na desno, sunem in neka vrata, posvetim in zagledam osem žandarjev. »Roke kvišku!« zakričim.

Vsi hkrati so dvignili roke in začeli prositi: »Bračo, nemojte gađati!« Začel sem razoroževati žandarje in ko sem imel na ramah že 5 ali 6 pušk, sem uvidel, da ne bom zmogel sam. Dal sem znak s piščalko in tovariš Zmaj mi je prišel na pomoč. Tako sva razorožila vse žandarje.

Zaplenili smo 16 pušk, nekaj streliva in vso opremo, posadki pa nismo storili nič žalega — kakor smo se dogovorili — ker ni bil nihče izmed nas ne ranjen ne ubit. Posadko smo torej spravili ob moralo in ob orožje, ki je bilo takrat dragocenejše od zlata. To ni bila samo vojaška, temveč tudi politična zmaga. Vest o osvoboditvi Broda na Kolpi se je bliskovito razširila po okupirani Sloveniji. Mladi fantje, ki so nam takrat pomagali s koli, so šli potem v boj, pa ne s koli, temveč s puškami, ki smo jih zaplenili sovražniku. Naslednji dan po zavzetju postojanke na Brodu je prvi prišel sam tovariš Crni in nam čestital. Ves bataljon je bil vesel in ponosen. Po dolini Kolpe smo odkorakali v koloni, z zastavo na čelu in s pesmijo. Naša akcija je bila uvod v skupne akcije z brati Hrvati.

Za te akcije je bilo pomembno, da so nam bili ljudje s Kočevskega in iz doline Kolpe naklonjeni — tako Slovenci kot Hrvati — in so bili vsi za to, da okupatorja čimprej preženemo. Ti ljudje so bili ponosni, da smo z njihovo pomočjo osvobodili dolino Kolpe in da se je potem svobodno ozemlje razširilo daleč na Dolenjsko, na Notranjsko in v Belo krajino.

V spomin:

Zvone Slovník

Kraj mladih dni! kjer sivkast
brest ječi
v zagonih sap, ki v krošnjo jih
lovi,
kjer sam zdaj hodim prek
cvetočih trat
kot z njimi sem, ki sem imel
jih rad,
ki vsepovsod po svetu zdaj,
kot jaz,
morda, nazaj žele si srečni
čas...
Ko stopam v hrib, ki sklanjaš
se nad njim,
še zdaj z očmi in srcem te
častim,
o, brest! ki podte legal sem
nekoč,
da v sanjarjih senc pričakam
noč,
in kamor, kot takrat, zdaj
legam spet,
a žal! brez misli tistih let.
Kako šum vej, ki v vzdihih sap
ječe,
spomine davne vabi mi v srce,
kot da šepče mi njih mili
glas:
»Poslovi zadnjič se — dokler
je čas!«

Ko smrt te žgoče prsi ohladi
in v mir zaziblje muke in
strasti,
morda mirnejši bil bi smrtni
boj
(če dovoljuje smrt sploh kak
pokoj)
če vedel bi, da leglo bo telo
tja, kamor živo večkrat je
prišlo.
S tem upanjem smrt lepa bi
bila.
In tu so upi mojega srca.
Tu sen bi bil lahak. Tu, kjer
sem mlad
spočel vse upe, tu bi ležal rad:
v ta brestov hlad za zmerom
položen,
s to rušo deških iger obtežen,
spojen s prstjo, ki ljubil sem jo
prej,
pokrit s stezo, ki hodil sem po
njej,
od davnih dragih srečanj
obiskan,
od nekaj zvestih duš
objokovan,
obžalovan od drugov mladih
let,
in nekdo, ki ga ni, za ves drug
svet.

Byroff

Brez sprememb ne bo šlo ...

(posvet sekretarjev OOKZ in
predsednikov KK SZDL)

»Brez preobrazbe ekonomskega sistema družbenopolitičnega sistema in preobrazbe (pre-nove) Zveze komunistov, ne moremo pričakovati uresničenja zastavljenih ciljev«, je poudaril Miloš Prosenec, sekretar Predsedstva ZKS, ki je bil skupaj z Vladom Klemenčičem, članom Predsedstva CK ZKS, uvodničar na posvetu, ki sta ga za sekretarje OO ZKS, člane Predsedstva OK ZKS predsednike KK SZDL ter člane Predsedstva OK SZDL Domžale pripravili Občinski konferenci ZKS ter SZDL naše občine.

O teh treh preobrazbah, pa tudi najnovejših aktualnih dogodkih, ki niso mogli obiti niti »problema Janše«, niti nekajdnevnihtv stvkv, v Mariboru je tekla tudi kvalitetna razprava, v kateri je bilo z več strani potrjeno mnenje, da je ZKS naredila korak naprej, ki ji mora slediti kvalitetno delo osnovnih organizacij, ki pa morajo sepevati tudi k temu, da se člani ZK v večji meri vključujejo tudi v delo SZDL.

Prisotne je članica IS naše skupščine občine seznanila tudi s trenutno situacijo gospodarstva v naši občini, ki je sicer malce boljša kot na splošno v Sloveniji, kljub temu pa terja od vseh maksimalna prizadevanja. Večji problemi se pričakujejo na področju družbenih dejavnosti, kjer zlasti zdravstvo iz-

kazuje zelo velike izgube. Na posvetu je bil sprejet tudi predlog dopolnitve akcijskega programa dela, v katerem je posebna skrb namenjena uresničevanju nalog družbenoekonomskega razvoja občine (priprava razvojnih strategij posameznih DO, poplva organiziranosti, inovativna dejavnost, prestrukturiranje proizvodnje in usposabljanje delavcev za letno informiranje delavcev, najčrtnjejši kadrovski politipi. Ob koncu posveta pa je bilo opozorjeno še na dve problemi, ki zahtevata od vsakega nas maksimalno angažiranost: priprava na sklepanje podaljšanja samoprispevl (priprava programov) in aktivno sodelovanje v edentiranju možnih kandidotov za člana Predsedstva SRS.

V.

Razširjena seja republiškega sveta ZSS:

Iz krize s sindikatom delavcev

24. junija letos so se sestali slovenski sindikati na razširjeni seji. Njen cilj je bil sprejeti usmeritve za preobrazbo sindikata, da bo sposoben pomagati tej družbi iz krize, ne več kot državni sindikat, marveč kot organizacija delavcev.

Razširjene seje se je iz naše občine udeležilo pet delavcev, in sicer Ciril Sešek, podpredsednik OS ZSS, Igor Mlakar, sekretar OS ZSS, Sonja Praprotnik, članica OO ZSS Papirnica, Ada Lovše, članica OO ZSS delavcev zaposlenih pri obrtnikih in Miro Birk, kot član RS ZSS. Na podlagi razprav o gradivu za razširjeno seja republiškega sveta ZSS, ki so v naši občini potekale od februarja letos, so delegati prenesli sporočilo članstva zveze sindikatov naše občine.

V sporočilu je bila zlasti poudarjena zahteva po sprejemu takšnega programa organizacije, iz katerega bo razvidno, kako in s kakšnimi sredstvi bomo ob spremembah sistema in stanja gospodarstva, uveljavljali skupna in posamezna hotenja članstva in vseh delavcev v organizacijah združenega dela in v družbi.

Drugo vprašanje, o katerem so razpravljali naši delegati je bilo vprašanje zaposlovanja delavcev pri samostojnih obrtnikih. O tej problematiki je bilo nujno spregovoriti predvsem zato, ker se po eni strani slišijo napovedi obrtnikov, da bodo odpuščali delavce, po drugi strani pa želimo v okviru novih ukrepov gospodarske politike ustvarjati pogoje za večje zaposlovanje delavcev pri le-teh. V okviru te problematike pa so imeli delegati nalogo, da poudarijo odgovornost zaradi nedopustnega zavlačevanja noveliranja kolektivne pogodbe.

Problemi v razreševanju problematike v Papirnici so v naši občini prisotni že več let. Zato so člani občinskega sveta ZSS na seji pred razširjeno sejo RS ZSS sklenili, da zadolžijo delegate, da o tem spregovorijo na razširjeni seji ES ZSS. Pričakujemo odgovor, kaj mora delovna organizacija in občina še storiti, da bo Papirnica Količevca za dokončno sanacijo le deležna nujne in potrebne republiške materialne pomoči.

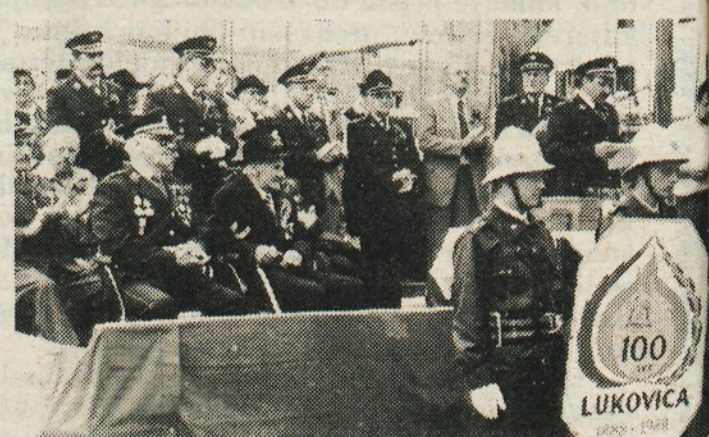
Upamo, da razširjena seja RS ZSS le pomeni dogovor najvišjega sindikalnega vodstva za drugačno delo, za delo, na podlagi katerega bomo uveljavili sindikalno organizacijo, ki hoče, zna in zmore delovati tako, da bomo živeli in delali lažje.

J. Arnuš

100-letnica lukovških gasilcev

Lukoviški gasilci so praznovali. V začetku junija so praznovali 100-letnico svojega obstoja gasilci GD Lukovica. Ob tej priložnosti so pripravili celo vrsto prireditev, »stroko« pa so pokazali na veliki sektorski vaji (na fotografiji).

Osrednja prireditev je bila v nedeljo popoldan. Slavnostni govorni pa je bil Herman Breznik, podpredsednik SOB Domžale. Pripravili so povorko gasilcev, športnikov, pripadnikov civilne zaščite, narodnih noš, konjenikov in drugih. Ob tej priložnosti so predali svojem namenu tudi vozilo TAM 2001, ki ga je sprejel v upravljanje šof Franc Vesel. Podelili so priznanja in plakete, v svoji sredi pa so pozdravili tudi gasilce iz pobratene občine Koprivnica. Praznovanje so vse dni sklenili z zabavnimi prireditvami v rokovnjaškem gozdiču.

Kje vse letujemo ...

Čas dopustov je tu. Vsa kdor si želi, da bi svoj dopust preživel čim lepše, nekdo si želi odpočiti, se naspati, drugi spet kaj postoriti okoli hiše, vsem skupaj pa je cilj, da pozabimo na službo, se »izklopimo« iz vsakdanjega tempa, ki nam ga narekuje delovni čas. Kje preživeti dopust? Aranžmaji turističnih agencij so presneto dragi, kampiranje v šotorih je postalo pravi luksuz, zato moramo biti pri iskanju poceni in zanimivih variant še kako iznajdljivi — če seveda nismo med srečneži, ki so dobili možnost letovanja v počitniških zmogljivostih v naših delovnih organizacijah.

Kakšne možnosti imamo delavci domžalskih organizacij združenega dela za tovrstno — zaradi cen čedalje bolj zanimivo — letovanje?

Tosama — Vir

— daje na izbiro letovanje v 32 objektih, ki so locirani v Vrsarju, Červarju, Novigradu, Izoli, Maredi, Moravcih, Kranjski gori in Veliki planini.

Cene so zelo ugodne: 3000 din za stanovanje in 2.500 din za prikolico na dan. Letos se je za letovanje prijavilo 289 od 1083 zaposlenih delavcev. Ob razporejanju delavcev je seveda tudi nekoliko hude krvi, ker pač ne more vsak letovati prav v času, ki si ga je izbral, včasih tudi ne v izbranim kraju. Dejstvo pa je, da v Tosaminih objektih lahko letuje več kot četrtina zaposlenih.

Slovenijales Radomlje:

Čas letnih dopustov je bilo vselej težko pričakovano obdobje, saj si vsakdo želi tistih nekaj trenutkov brezskrbnega poležavanja na peščenih morskih plažah, daleč od vsakdanjosti, trenutkov, ki človeku povrnejo moč in mu vlijejo nov delovni elan. Vendar čas letovanja pričakujemo vsako leto z grenkejšim priokusom. Rast življenjskih stroškov, dvigovanje cen turističnih uslug in vrsta drugih dejavnikov povzročajo, da postajajo počitnične nedostopne vedno večjemu krogu občanov. Za večino je edi-

no dosegljivo le še letovanje v počitniških objektih delovnih organizacij pa tudi tu je v zadnjem času mogoče opaziti nekoliko manjši interes, saj je vse večji del družinskega proračuna namenjen osnovnim življenjskim dobrinam, tako da je za marsikoga težko dostopna tudi ta oblika letovanja. V delovni organizaciji Slovenijales Radomlje smo si prizadevali kar najbolj popestriti izbiro možnosti letovanja. Rezultat teh prizadevanj so počitniški objekti v Baški na otoku Krku, v Miholaščici na Cresu, v Selcah, Seči, počitniški prikolici v Luciji in Moščenjski Dragi, kočna na Veliki planini, v naslednji sezoni pa bomo obstoječo ponudbo popestrili z apartmajem v Atomskih toplicah. V sezoni v objektih letuje preko 450 letovalcev, ki lahko izbirajo med možnostmi letovanja z organizirano prehrano ali brez. Ugotavljamo, da zmogljivosti sicer zadoščajo, povpraševanje presega ponudbo le v času kolektivnega dopusta, ko resnično ni mogoče ustreči vsem željam. Cene letovanja so dokaj ugodne, saj je mogoče z letnim regresom pokriti stroške 10 dnevnega letovanja s polno oskrbo.

Zavedajoč se dejstva, da je letni oddih pomemben dejavnik pri ohranjanju delavčevih psihofizičnih sposobnosti, menimo,

da so investicije v tovrstne objekte tudi ekonomsko upravičene, saj dolgoročno zagotovo prispevajo k manjšemu absentizmu, večji produktivnosti, glavni motiv pa je seveda skrb za človeka, njihovo zdravje in presejanje miselnosti, da je delavec le potreben člen v tehnološkem procesu, kar bi pomenilo, da smo ga poistovetili z ostalimi produkcijskimi sredstvi.

Iz navedenih razlogov v delovni organizaciji še vedno nismo zadovoljni z obstoječimi počitniškimi zmogljivostmi, saj menimo, da ima sleherni član kolektivna pravico do letnega oddiha, delovna organizacija pa naj bi to pravico zagotovila vsem tistim, katerim so druge oblike letovanja nedostopne.

Papirnica Količevo

Papirnica Količevo v letošnjem letu omogoča letovanje v svojih počitniških objektih tako na morju, kot tudi na Veliki planini. Za počitnikovanje na morju, je na razpolago 12 počitniških prikolice, ki so razporejene v Umagu, Vrsarju, Novigradu in na otoku Krku.

Poleg tega je možno letovati še v garsonjeri v Maredi, Barbarigi, v počitniškem domu v Savudriji ali v hišicah v Izoli.

Letovanje v koči Murka na Veliki planini in v hišicah v Izoli, traja 7 dni v 12 možnih izmenah, v vseh ostalih počitniških objektih pa po 10 dni v 9 možnih izmenah.

Za bivanje v počitniški prikolici je treba odšteti 4.500 din na dan, v domu Savudrija za naše delavce 1.700 din za ležišče na dan, za bivanje v hišici v Izoli, medtem ko stane 10 dnevno bivanje v garsonjeri 70.000 din. Za letovanje v koči na Veliki planini je treba odšteti 5.000 din dnevno.

Vsi razen uporabnikov doma v Savudriji, so posebej dolžni poravnati še stroške turistične takse.

Po že opravljenem natečaju in izboru, bo v času sezone letovalo okoli 220 naših delavcev s svojimi družinami.

Toko Domžale:

V delovni organizaciji razpolagamo s sedemnajstimi počitniškimi objekti na morju, toplicah in v planinah.

Med največje spada prav gotovo počitniški dom v Pješčani uvali pri Pulju. Dom razpolaga s petdesetimi ležišči, na sezono pa gostimo v domu okrog sedemdeset družin. Zmogljivosti so polno zasedene od začetka julija do konca avgusta.

Izmed vseh počitniških objektov, pa so najbolj zanimive za letovanje počitniške prikolice; letih imamo na žalost samo šest. Tri prikolice smo postavili na morju in sicer dve v Umagu in eno na Krku, zaradi izrednega zanimanja za Moravske toplice, pa smo tja postavili še preostale tri. Letovalci, ki so že preživeli letni dopust v toplicah, se zaradi okolice, čistote in gostoljubnosti domačinov, želijo tja vedno znova vračati in zato so prikolice polno zasedene od začetka maja, pa tja do konca oktobra. Za letovanje se predvsem odločajo starejši delavci ter upokojeanci, saj nemalokrat združijo letovanje tudi z zdravljenjem. Med najstarejše objekte pa prav gotovo spadajo počitniške hišice v Izoli. Prijetno okolje, bližina in predvsem izredno nizke cene, so glavni aduti, da se za letovanje v hišicah odloča veliko delavcev, neredki med njimi celo vsako leto.

Zelo priljubljen kraj za letovanje, tako v letni kot v zimski sezoni je Velika planina. Razpolagamo z dvema počitniškima planinskima kočama, polno zasedene pa so zlasti v zimskem času.

Da bi bila ponudba letovanja pestrejša, letos že četrto leto organiziramo izmenjavo počitniških zmogljivosti s tovarno GALA na Češkem. V šestdnevnem programu letovanja v letni sezoni so vključeni različni izleti z ogledi kulturno-zgodovinskih znamenitosti v bližnji in daljni okolici Prosejova, program v zimski sezoni, pa nudi predvsem smučanje v turističnem kraju Rajnochovice.

Ceprav se vsako leto posebej trudimo, da bi letovali v naših počitniških objektih vsi delavci, ki si to želijo, vendar ob razpisu

letovanja vedno znova in znova ugotavljamo, da je zmogljivosti vedno premalo.

LB — Banka Domžale

Največ naših delavcev letuje v sindikalnih zmogljivostih, nekaj tudi v lastni režiji. Časi so taki, da je tudi na dopustu človek vedno bolj skromen in da letoletno varčevanje ob inflaciji povsem izgubi svojo vrednost.

Banka ima za potrebe delavcev, 173 nas je, naslednje počitniške kapacitete:

- 2 stanovanja v Červarju
- 1 stanovanje v Novigradu
- 1 stanovanje v naselju Lopari pri Nerezinah
- 1 stanovanje na otoku Pagu (koriščenje v letu 1989)
- 1 prikolico v AC Lanterna
- 1 prikolico v AC Krk

Delavci uporabljajo počitniške zmogljivosti od 18. junija pa vse do konca meseca septembra. Možnost letovanja imajo tudi ob 1. maju, 29. novembru, med vikendi.

Termini trajajo 9 dni, razen v Loparih, kjer traja 10 dni.

Dnevna cena znaša 7.500 din, za upokojeince banke pa 50 odstotkov navedene cene.

Zmogljivosti ni malo, je pa res, da si jih želimo še več, saj se zavedamo, da bodo tudi tisti, ki še lahko preživijo dopust po svoje, kmalu trkali na sindikalna vrata.

Cene, ki brezglavo drvijo navzgor in tanjšajo delavčev žep, so poskrbele, da veliko ljudi dopust preživi doma, ob delu, takšnem ali drugačnem, pri sorodnikih na deželi, kjer je dobrodošla vsaka klobasa in kos domačega kruha.

Podobno verjetno preživljajo dopust delavci širom naše dežele, v upanju, da za dežjem posije sonce ...

Dopustnikovanje s šotorom, ki je bilo včasih najceneje in kjer so se ljudje počutili najbolj svobodni — nazaj k naravi — je postalo drago in za mnoge že nedosegljivo.

14-dnevno letovanje s šotorom stane 4-člansko družino, seveda brez hrane, ca 310.800 din.

Vsem, ki bodo še lahko preživeli svoj dopust na morju ali v gorah, želimo, da svoj zasluženi odmor preživijo najlepše, brezskrbno, z mislimi daleč stran od delovnega mesta.

DO Induplati

Takoj ko se približa mesec maj, postanejo dopusti (ob podražitvah, cenah in krizi) glavna tema pogovorov. Že z aprilsko plačo so se pojavili v naših obratih listi, ki so obveščali o dopustniških zmogljivostih Umaga, kjer ima Induplati svoj počitniški dom in prikolice. Nižje cene in izkušnje iz preteklih let marsikoga pritegnejo, da se odloči za letovanje prav v Umagu.

Induplati ima lasten počitniški dom v Umagu na Puntih v neposredni bližini kampa Stelamaris. Že nekaj let Dom obratuje od 10. junija do 20. septembra. Delavci — dopustniki imajo na izbiro 18 sob s 50-timi ležišči (7 dvoposteljnih, 7 troposteljnih in 5 štiriposteljnih sob). Dom ima tudi lastno restavracijo, kjer za dopustnike pripravljajo vse tri obroke dnevno. Cena enotedenskega počitnikovanja v Domu v Umagu je 13.500 din dnevno, ob polnem penzionu, če gre za delavce naše DO. Za svojeje in delavce drugih DO pa 22.500 din.

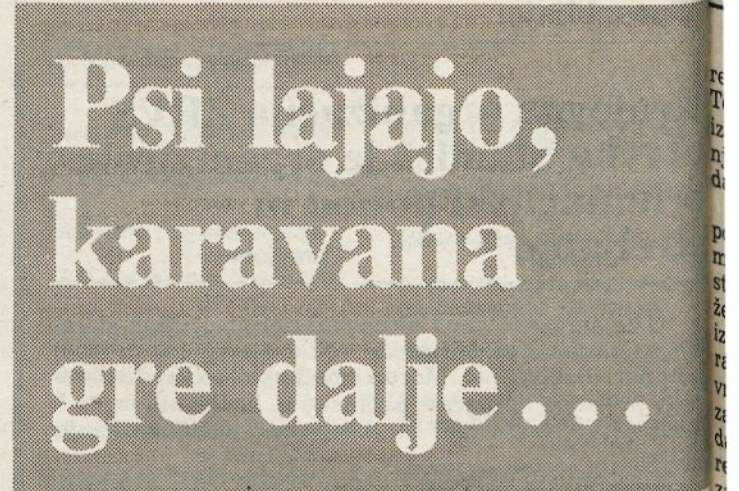
Posebnost počitniškega doma v Umagu je, da je dom 14 dni v juniju in 20 dni v septembru od dan Zvezi invalidne mladine Slovenije. Delavci Induplatija pa se za dopuste v Umagu odločajo predvsem od drugega tedna v juniju pa do tretjega tedna v avgustu.

V kampu Stelamaris so postavljene tudi štiri počitniške prikolice, ki ravno tako pripadajo počitniškimi zmogljivostim Induplati.

Dopustniki v prikolicalah plačajo 9.500 din dnevne najemnine in si lahko sami kuhajo ali pa se naročijo na obroke v počitniškem domu.

Možnosti letovanja prek DO Induplati pa niso le na morju, saj se tisti, ki ne prenašajo trušča ob morju, lahko odločijo za dopust na Mali planini, kjer ima Induplati svoj drugi počitniški dom. V njem so tri štiriposteljne sobe in skupna soba z enajstimi ležišči. Cene bivanja so na Mali planini podobne tistim v Umagu. Poleti je Dom oskrbovan od 20. junija do sredine septembra. Vsi tisti delavci Induplatija, ki ne koristijo počitniških zmogljivosti svoje delovne organizacije, se običajno odločajo za dopust na morju, v toplicah ali pa ostanejo doma. Teh zadnjih bo zaradi visokih cen letovanja in draginje nasploh, letos kar precej.

Naš gospodarski trenutek:

(Piše Milan Drčar, predsednik kluba samoupravljalcev)

S strahom, pravzaprav negotovostjo nabiti dnevi pred 15. majem. Tudi nekaj dni potem še. Sedanji gospodarski trenutek je dobil tudi novo ime — gospodarska reforma.

Prišli smo torej od motenj v gospodarstvu do gospodarske krize, prevetrili vse od Kreigerjeve komisije do protiinflacijskega programa in kot vrhunec vsega komisijo, ki ji načeljuje sam Mikulič. Predvsem polemična razprava o zaupnici vladi je le rodila nekaj sadov.

Politika je vendarle prisiljena poslušati tudi strokovnjake ekonomskih, socioloških, pravnih in še nekaterih znanosti.

Prehod od »zavzemanja« za tržno gospodarstvo in vse tržno gospodarjenje (za kar smo se že zdavnaj odločili v Sloveniji) zahteva tudi kakovostni miselni preskok. To dejanje namreč na svoji poti do cilja rojeva tudi stranske, v glavnem nezaželene, neprijetne in tudi politične posledice.

Kaj bo poslej, kje smo v tem trenutku in kako naprej in kakšnih posledic se lahko nadejamo, je bil tudi namen posveta s predsedniki DS in vodij finančno računovodskih služb iz DO občine.

Posvetovanje je organiziral Klub samoupravljalcev Domžale, kot že prej podobnega ob novemberskih ukrepih.

Zabeležen je bil izreden obisk, tako, da bi kmalu zmanjkalo sedežev, čeprav je bilo pričakovati dober odziv po izkušnjah iz decembra 1987. To kaže na izredno zanimanje samoupravljalcev za lastni jutri.

Razprava sicer ni bila številčna, zato pa je bila hudo konkretna. Zato bi povzel samo nekaj podatkov:

— Izvozniki so ob teh ukrepih destimulirani. Devalvacija dinarja je samo na prvi pogled dosegla svoj cilj. Hitro naraščanje cen in ob ukinitvi izvoznih stimulacij in stoječem tečaju dinarja je izvoz nezanimiv.

— Urejevanje bančnih sistemov je banke pustilo ravnodušne do zbiranja deviz od občanov.

— Linearno poseganje v oblikovanje sredstev za OD in skupno porabo.

— Razlike v prispevnih stopnjah od bruto OD so od 15—25 odstotkov pri delavcih s stalnim prebivališčem v drugih republikah. To zanje pomeni večji neto OD.

— Najavlja se (zopet) nov obračunski sistem. Firme v ZRN imajo npr. okrog 30 postavk za sestavo bilance. Kakšna »uspešna« delegacija bi iz tujine lahko prinesla kopijo, da ne bomo doma naprej »inovirali« to področje predpisov.

To je samo nekaj področkov. Pri vseh pa je bila izražena bojazen, ki jo je slikovito opisal komentator v dnevnem časopisu. »Gora se trese — miši pa še ni!«

Lahko bi pa rekel celo takole: »Prihodnost je še vedno meglena, ne vemo pa, če sonce še sije in ali ima dovolj moči, da bo meglo tudi pregnalo.«

DELOVNE ORGANIZACIJE O UKREPIH

Edvard Peternej, direktor Tosame:

Za Tosamo je sprostitve cen zelo pomemben ukrep. Od 15. novembra dalje smo namreč imeli znižane in zamrznjene cene, medtem ko so se cene surovin stalno dvigale in resno ogrozile naš poslovni uspeh. Upamo, da vnaprej podražitve teh materialov ne bodo takšne, da bi v kratkem času spet razvrednotile nove cene naših izdelkov.

Omejitveni predpisi s področja osebnih dohodkov nas niso prizadeli, saj smo v TOSAMI OD celo povečali za 10 odstotkov, vendar bo kljub temu padec življenjske ravni naših delavcev občuten zaradi zadnjih podražitev, bojim pa se, da v tretjem kvartalu skoraj ne bo možnosti za korekcijo OD.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Iztok Mulec — Tosama:

Letos sem se odločil, da obiščem Budvo. Z družbo mladih grem v organizaciji Kompassa. Za ceno še ne vem, ker še ni določena, vem le, da bo — ker gremo v začetku septembra — za 30 odstotkov ceneje kot v sezoni. Po pripovedovanju vem, da je Budva lep kraj, za vreme pa me tudi ne skrbi, saj je dovolj na jugu, da bo septembra še lepo. Ker pa je do septembra še daleč, bom morda še prej »skočil« do morja za dva, tri dni. Žal mi je, ker imamo mladi v Tosami malo možnosti za letovanje v naših kapacitetah, pa se mi zdi, da smo se s tem že kar sprijaznili. Doslej sem se prijavil že trikrat, pa sem vedno izpadel. Kljub temu pričakujem, da bom letošnji dopust prijeto preživel.

Ivanka Ravnika — Tosama:

O morju ne premišlujem, saj najdem pravo mero zadoščenja doma na kmetiji. Moj dopust je že, če mi ni treba v službo in s tem za nekaj časa pozabim na težke skrbi, ki me

pestijo v službi. S svojo družino se tako lahko popolnoma posvetim kmetovanju in užitku ob obdelovanju domače grude.

Na morju ne najdem tiste lepote narave, ki je prisotna povsod doma — v gozdu, na travniku ali osamljenem pašniku. Tudi moji trije sinovi so ljubitelji narave. Posebno radi nabiramo gobe in to je zame pravi dopust.

Ivanček Vrenjak — Tosama:

Na dopust grem s prijatelji v Umag, v Stella Maris. Šli bomo konec julija, »taborili« pa bomo v kombiju. Upam, da bo veliko sonca in lepih deklet.

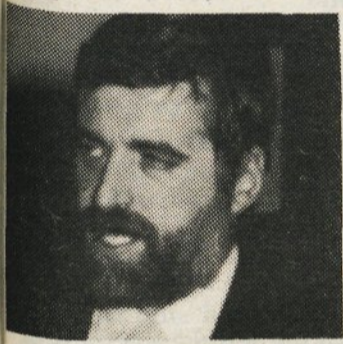

Ali bodo ukrepi pomagali rešiti jugoslovansko stanje? Teško je reči! Usmerjeni so v izboljšanje, dosedanji izkušnje o uspehih reform pa ne dajejo kaj dosti upanja.

Doslej smo namreč vedno popuščali interesom posameznikov. Manjka doslednosti! Pri novih ukrepih se je že začelo: prekoračitelj pri izplačilih OD namreč prekoračenih zneskov ne bodo vračali, ampak bodo imeli zamrznjene OD toliko časa, da pridejo v zakonske okvire. Prvi načini odstopanj od začrtanih usmeritev so torej že tu.

Menim, da je nujno, da odpravimo napake preteklosti. To pa nam bo uspelo če se bomo trudili vsi. Izhod vidim namreč le v zmanjšani porabi, kar pa bo težko, ker smo se navadili razmetavati.

Mitja Mezgec, v. d. generalni direktor Papirnice Količevo:

»Vse interventne ukrepe, ki so prihajali pod različnimi nazivi, običajno pa po paketi, smo v papirnici Količevo, zaradi izredno težke situacije te delovne organizacije, še posebej pazljivo spremljali in analizirali.

Zavedajoč se, da so ukrepi, gledano širše, nujno potrebni, pa vedno znova ugotavljam, da je glavni problem vseh teh »paketov« problem linearnosti. Ukrepi namreč ne upoštevajo specifičnosti položaja posameznih delovnih organizacij. Posledično lahko ugotavljamo, da so položaj naše delovne organizacije v mnogih elementih poslovanja še poslabšali: — velika devalvacija dinarja je glede na to, da je Papirnica močno devizno zadolžena, v celoti gledano, delovala negativno — sprostitve cen, izredno vpliva na povečanje lastne cene, saj Papirnica potrebuje za svoj poslovni proces veliko surovin, ki imajo značaj deficitarnosti po eni strani, po drugi strani pa je dobro znano, da je naš proizvod, zaradi neplanskega razvoja proizvodnje kartonov v Jugoslaviji in prevelikega uvoza, suficitaren.

Zgoraj navedena dejstva so negativno delovala na naš finančni rezultat z vsemi posledicami. Na kratko jih lahko povzamemo:

- poslabšanje likvidnosti
- izredna problematika na področju osebnih dohodkov, saj smo izplačilo za mesec maj v mesecu juniju začasno rešili z izplačilom dela akontacije osebnega dohodka za mesec junij,
- problem formiranja sklada skupne porabe, še posebno problematična postavka je kreditiranje naših delavcev za stanovanjsko izgradnjo.

Teško je napovedati razvoj dogodkov v bodoče, trenutno sicer ugotavljamo polno zasedenost kapacitet in normalen obseg naročil, s tem, da so pa splošne napovedi o možnosti plasmaja, glede na običuten padec kupne moči prebivalstva, dokaj pesimistične.

Cilj delavcev Papirnice je, da ob takšnih napovedih s kvalitetnim delom zadržimo vodilno mesto na domačem trgu, glede poslovnosti in kvalitete proizvodov, ter s tem obdržimo potreben tržni delež.

Trenutno ne opažamo, da pada produktivnost, kot posledica nestimulativnega nagrajevanja napram porastu življenjskih stroškov, vprašanje pa je, kako dolgo lahko takšna situacija traja.

Mlinostroj Domžale, tovarna strojev:

Sklepi zveznega izvršnega sveta so prizadeli tudi našo delovno organizacijo, čeprav spadamo med tiste, ki prosto oblikujejo cene. Mlinostroj proizvaja strojno opremo za znanega kupca, kar pomeni, da si ceno v naprej dogovori.

Vedeti pa je treba, da se investicije v naši državi zapirajo, s tem pa tudi možnosti za naše delo. Srečujemo se s konkurenco, sprejeti moramo delo z vsiljenimi nižjimi cenami. Rešitev vidimo v izvozu.

Zavedamo pa se, da je naša bodočnost odvisna od razvoja. Na trgu moramo nastopiti z novimi izdelki, toda vrtime se v zaprtem krogu, saj zaradi nizkih osebnih dohodkov težko privabimo ustrezne strokovnjake k sodelovanju.

Dosti tudi vlagamo v lastne kadre, štipendiramo, omogočamo izobraževanje ob delu in drugo. Zavedamo se, da nas le-to lahko potegne iz težav. Trenutno smo z osebnimi dohodki na stanju prvega tromesečja. Delavci že občutijo nižji standard, vedo pa tudi, da do jeseni ne bo drugače.

Peter Kvas, direktor Toka:

Domači trg se je zaradi zmanjševanja kupne moči zožil. Zaradi tega je DO prisiljena iskati zapolnitev kapacitet na tujih trgih. Cene so kljub devalvaciji še vedno nerealne, tuji kupec nam ne prizna v ceni stroške družbene režije, tečaj teh stroškov ne pokriva. Zaradi tega je izvoznik obsojen ne glede na sprejete ukrepe, na relativno manjše OD, kar ob dobri kvaliteti negativno vpliva na motivacijo delavcev, pa čeprav ima galanterijska branža v svetu povprečno manjše osebne dohodke kot ostale branže. Sprejeti ukrepi ne zagotavljajo uresničevanja deklariranih načel, zato se opiramo samo na lastne sile. Poleg vzdrževanja kvalitete proizvodov, je korak k prilaganju svetovnemu tržišču ne glede na ukrepe zmanjšanja nepotrebnih del, ki obremenjujejo ceno izdelka, torej zmanjšanje neproizvodnih delavcev v vseh organizacijskih enotah na minimum ter povečanja njihove učinkovitosti z boljšo organizacijo dela.

DO Induplati:

Dolgo najavljeni ukrepi ZIS-a niso skoraj nikogar presenetili. Že pred ukrepi so v delovnih organizacijah potekali pogovori, kjer so predavatelji razlagali (kolikor se je pač dalo) morebitne posledice najavljenih ukrepov na področju tržnega gospodarstva, deviznega zakona in cenovne politike.

Poseben razgovor je te dni potekal v naši DO s predstavniki Izvršnega sveta in sindikata Sob Domžale. Glavna tema razgovora so bili najnovejši ukrepi ZIS-a in njihove posledice za našo delovno organizacijo. Ukrep o sprostitvi cen je povzročil pravo eksplozijo cen. Podražile so se surovine. Tako so se aluminijaste cevi podražile za 122 odstotkov, vse ostale surovine, ki so potrebne za našo proizvodnjo pa za 30 odstotkov in več. Težave so tudi pri uvozu kemikalij ter drugih proizvodov, ki jih uvažamo za potrebe proizvodnje, čeprav smo aktivni

izvozniki. Edini ukrep za stimulacijo izvoza (23,9 odstotna devalvacija) zaenkrat v naši DO nima večjih pozitivnih učinkov. Devalvacija je precej podražila repromateriala, rezervne dele in opremo iz uvoza. Vsi ti vzroki so pripeljali do tega, da smo tudi v Induplati podražili izdelke in sicer od 15—30 odstotkov. Z vsakim novim ukrepom naše zvezne vlade je cenovni oz. dohodkovni položaj naših proizvodov pa naj bo to na domačem ali tujem trgu, vedno bolj nezavirljiv. Induplati kot aktivni izvoznik že vsa leta občuti tržni mehanizem ponudbe in povpraševanja, ki nam zaradi administrativnega posega v gospodarjenje, vedno bolj znižuje dohodek. Ker pa za naše dobavitelje nobeden od dosedanjih ukrepov neposredne kontrole cen ni bil učinkovit, nosimo sami vso težo cenovnih nesoglasij. Težav je še veliko. Vsak nov paket ukrepov je bolj zapleten in vnaša zmedo tako med poslovanje DO, kot tudi naše vsakodnevno obnašanje. Kako se pri tej eksploziji cen, devalvaciji cen, devalvaciji dinarja znajdejo delavci, smo povprašali nekatere med njimi.

KAJ PRAVIJO DELAVCI?

Franc Jamšek, Tosama, električar:

Preživeli bomo v vsakem primeru, sprašujem pa se, za kakšno ceno? Izgleda da je slovenska specialiteta potrpežljivosti, vendar bo lonec poln in takrat se bo pokrov dvignil. Kdo je kriv za situacijo, v katero smo zašli? Jaz vem za enega samega krivca, to pa je partija. Vedno sem upal, da bo leta prej dozorela in se zavedla svoje vloge kot dejopolitična stranka, ki bi nas morala hitreje peljati v pravo demokracijo, ne pa da se v nasprotju s svojo doktrino ima za oblast. Jasno pa je, da je za stanje v deželi odgovorna oblast, vlada.

Ukrepi, ki smo jih zdaj deležni ne bodo — kot nisou tudi vsi prejšnji — prinesli nobenega izboljšanja. Koliko časa bomo še zdržali, je vprašanje. Žal je naš sistem izdelan za lenuhe: tako nas je pokvaril, da bomo težko izplavali. Kolikšen procent prebivalcev Jugoslavije živi od dela drugih? Je bistvo socializma izkoriščanje človeka po človeku? V Jugoslaviji imamo še dovolj neizkoriščenega potenciala, ki pa ga ne znamo obrniti sebi v prid, je pač lažje najemati drage tuje kredite. Prav rad bi vedel, za kakšno ceno so najeta mednarodna posojila.

Prepričan sem, da je cena hujša, kot si jo predstavljamo!

Majda Pichler, Tosama, delavka:

S takimi osebnimi dohodki in ob takih cenah bomo težko preživeli. Človek s povprečno plačo se mora danes marsičemu odreči. Včasih smo si še kaj privoščili, danes pa delamo le še za hrano in šolanje otrok (kakšna brezplačna šola neki).

Seveda pa nekateri še vedno dobro živijo, razlike so vse večje! Razmerja med najvišjimi in najnižjimi osebnimi dohodki bi morali nujno zmanjšati. Kam nas bo vse to pripeljalo? Dokler bodo eni samozapravljali, drugi pa dajali samo v vrečo, bo šlo le navzdol. Ljudje so postali apatični, saj v ničemer ne upajo, če se še tako jezijo. Politika gre svojo pot, vsakršno govorjenje je brez učinka.

Zupan Anton — Induplati:

Konec meseca moram presneto paziti, da pridem z denarjem skozi. Ta mesec sem naročil tri tone premoga. Zanj sem plačal 50 milijonov. Zdaj me v bistvu žena vzdržuje in podpira. Tudi glede dopusta imam letos težave. Stroške za dopust bom letos poravnal pri turistični agenciji v treh obrokih. Ne obiskujem več vseh kinopredstav, ampak delam hudo selekcijo med filmi. Zame danes karta za kino, pivo pred predstavo in bencin, predstavljajo kar precejšen strošek. Ukrepi pa so me najbolj »udarili« in omejili pri izletih. Včasih sem veliko potoval. Obiskal sem večino evropskih prestolnic. Danes si tega sploh ne morem več privoščiti.

Mara Pogačar — Induplati:

S plačo pridem »skozi«. Vse te cene so nas prizadele predvsem pri našem družbenem življenju. Včasih smo si lahko privoščili izlet in nato večerjali v gostilni. Danes sploh ni govora o kakšnih večerjih. Tuji bolj doma se držimo. Že sedaj hranimo za dopust. Lansko leto je šlo precej lažje. Za letošnji dopust pa še premišljujemo ali bomo sploh šli.

Stane Prvinšek, Tosama, delavec:

Slabo kaže, slabo! Vedno je delavec tisti, na katerega ramena se zgrnejo bremena. Saj smo vajeni skromno živeti, a tako slabo nam še ni šlo. Upanja v boljše čase zaenkrat nimam. Zavozili smo tako daleč, da z vztrajanjem pri takem sistemu ne bomo mogli nazaj. Rešitev? Zamenjati vrh! Ta je v službi naroda — tako so nam govorili — in če je slab za narod, ga je treba

zamenjati. Pa to, izgleda, jih tam zgoraj prav malo briga! Kaj pomagajo štrajki, nezadovoljstva, kritike? Kritiziramo zdaj že močno na glas, pa nič! Kvečjemu zaprejo te...

Zaprepan sem nad zadnjimi dogodki v Sloveniji — priporom Janše, Tasiča. Mislím, da so bolj potrebni zapora tisti, ki so vse skupaj organizirali.

O sistemu mislim, da ni slab, a kaj ko ga vodijo lumpi. Po eni strani je dobro, da človek vsega ne ve, čeprav to ni ravno v socialistično-samoupravnem duhu. Zunaj o dogajanjih pri nas veliko več vedo, kot pa mi sami. Slutimo pa že, da je situacija še slabša, kot nam jo prikazujejo.

RUČIGAJ MARJAN, predsednik IO OOS Papirnice Količevo:

Sprejeti gospodarski ukrepi povzročajo naši delovni organizaciji veliko težav pri poslovanju. Uspeli bomo le ob podpori delavcev, zanjo pa je treba dobra in pravočasna seznanitev z vsemi ukrepi in posledicami.

Poseben poudarek je treba dati pri problematiki delitve osebnih dohodkov, ki se bodo do konca leta izplačevali po novem interventnem zakonu.

Ob podražitvah, ki nas spremljajo in ki se bodo, je padanje realnega osebnega dohodka preveliko in posamezniki bodo postali socialno ogroženi. Program socialne pomoči delavcev, ki bodo ali so v težkem položaju, je neučinkovit in tudi nov predlog, ki je v javni razpravi bo težko razreševati vso problematiko s tega področja.

Naša delovna organizacija je napram drugim v še dosti večjih težavah, ker smo imeli v I. kvartalu izgubo, to pa pomeni po zakonu še manjše osebne dohodke.

Tudi sklad skupne porabe in omejitve in to ravno v tistem delu, ko gre za delavca to je preventivno okrevanje, rekreacija itd.

Smatram, da le zdrav delavec lahko povečuje produktivnost. Ukrepi nas silijo, da se vse bolj približujemo uravnolovki, saj gre za »golo preživetje«, vendar bi se moral sindikat boriti proti zoževanju razpona in preprečevati izenačevanje, da bi le tako prišli do hitrejših rešitev na področju dela in produktivnosti.

S poslabšanjem življenjskih razmer narašča kritičnost delavcev do vseh vprašanj, to pa pomeni, da se moramo v sindikatu zavzemati za razreševanje teh problemov, ki nam sledijo, tako na materialnem kot na socialnem področju.

Zavedati se moramo, da bomo vse to premostili, če bomo vložili maksimalne napore pri razreševanju in stabiliziranju gospodarstva.

Mav Brane, VK električar, Papirnica Količevo:

Na splošno je situacija zelo slaba. Plača je nizka napram podražitvam. Sem pred tem, da pričem graditi hišo, pa na žalost ugotavljam, da za

to v delovni organizaciji ne bom mogel dobiti nobenega kredita. V tovarni smo skozi dobo petih let razvijali množično športno dejavnost, vendar sedaj za to enostavno ni denarja. Živim v upanju, da se bo stanje izboljšalo.

Slavko Cotman, predsednik sindikata Mlinostroj:

Delavci spremljajo najnovejše ukrepe ZIS-a z veliko zaskrbljenostjo. Skrbi jih negotovost v bližnji prihodnosti. Posebno v težkem položaju so tisti delavci, ki jim predstavlja osebni dohodek iz rednega dela edini vir za preživetje. Trenutno še nimamo hudih socialnih primerov, smo pa pripravljeni tudi na reševanje le-teh.

Delavci Mlinostroja so pripravljeno trdo delati, zato pričakujejo dostojno plačo, upajo pa, da jim dela ne bo manjkalo.

Joži Orehek, Toko, delavka:

Osebni dohodki realno močno padajo in marsi-

kdo je že na pragu revščine. Osebni standard je iz dneva v dan nižji in resnično nas skrbi, kako bomo jutri prodajali, saj so naši izdelki luksuznega značaja, obenem pa je z novimi ukrepi spročen uvoz izdelkov, usnjene galanterije. Socialne razlike se večajo, ljudje smo napeti, medsebojni odnosi se krhajo in strah nas je prihodnosti.

Vinko Ogrinc, Toko, varnostnik:

Mislím, da so nas novi ukrepi pripeljali tja, kjer smo bili pred tridesetimi leti. Takrat sem moral zaradi nizkih dohodkov doma, s trebuhom za kruhom v Nemčijo. Tam sem se marsikaj naučil, marsikaj videl in trdim, da nas je v današnjo situacijo pripeljala prevelika režija. Z ženo živiva dokaj skromno življenje in ne upam razmišljati, kako bo, ko se tudi jaz upokojim. Imava nekaj vrta, vendar si morava veliko priskrbeti iz trgovine in ne vem, če bo prihodnje mesece še kaj ostalo od stroškov za hrano.

Prispevke pripravili: Tatjana Osenk, Tilka Stupica, Bogdana Rejc, Marjana Lubinič in Matic Malenšek

5. minut z našo tovarišico:

Ela Koširjeva

Le malokdo ne pozna v Domžalah Ele Koširjeve, telesnovzgojne pedagoginje mnogih generacij Domžalčanov. Še vedno je aktivna v delu z mladimi športniki mnogih panog. Zaposlena je na osnovni šoli Šlandrove brigade koder sta jo dve njeni učenci poprosili za kratek intervju.

Takole je potekal: Kakšni so bili vaši hobiji v času šolanja in kdo vas je navdušil za poklic učitelja telesne vzgoje?

Moji hobiji so bile vse športne panoge. Prvi smo v domžalski občini in hkrati tudi v Sloveniji začeli igrati košarko.

Nekoč me je vzgojiteljica poslala iz telovadnice in takrat sem dobila veliko voljo in nadaljevala s telovadbo, da bi bila tudi sama nekoč učiteljica in bi nekoga postavila pred vrata telovadnice.

Da sem postala učiteljica telesne vzgoje, se moram torej zahvaliti svoji upornosti.

Kje ste začeli z delom po končanem šolanju?

Z delom sem začela na Prvi osnovni šoli v Domžalah.

Ali vas veseli delo z otroki?

Delo z otroki me zelo veseli, še posebno s pridnimi in nadarjenimi.

Katera športna panoga vam je najbolj pri srcu?

Več jih je... Vsekakor so mi najbolj pri srcu gimnastika, atletika, odbojka ter druge športne igre.

Ali ste v mladosti tudi sami tekmovali?

V mladosti sem tudi sama tekmovala in to skoraj v vseh panogah.

Ali ste za svoje dolgoletno delo v telesni kulturi prejela kakšna priznanja?

Da, priznanj in odlikovanj imam doma zelo veliko. Med njimi naj omenim RED DE-LA S SREBRNIM VENCEM, ZLATO ZNAČKO ZTKO in ZLATO TRDINOVO ZNAČKO.

Vem, da ste veliko prostega časa posvetili tudi gimnastiki, kakšne uspehe dosegajo učenci v tej panogi?

Dosegajo zelo dobre uspehe v več panogah se uvrstijo

tudi do republiškega tekmovanja.

Ali ste bili z uspehi svojih učencev bolj zadovoljni pred leti ali večje uspehe dosegajo sedaj?

Bistvene razlike ni. Včasih so bili pogoji slabši v delo je bilo vloženo veliko več truda kot danes, ko so pogoji za delo veliko boljši.

Konec lanskega leta ste nas presenetili s skupino domžalskih mažoretk. Kaj vas je navdušilo za to delo?

Kakor sem dejala že prej, zelo rada delam z otroki. Poleg tega je Turistično društvo Domžale potrebovalo voditeljico mažoretk in prosilo so me, naj prevzamem to mesto.

V vsem svojem življenju ste se ukvarjali s športom, ste priznana telesnokulturna delavka, kaj bi svetovali mladim za zdrav način življenja v dobi atomskega onesnaženja in ko se nam vedno mudi in ne skrbimo dovolj za svoje zdravje?

Predvsem naj se prilagodi-jo načinu svojega življenja. Živijo naj zdravo športno življenje, izogibajo naj se AL-KOHOLA in NIKOTINA in uživajo naj primerno, veselo življenje. Izkoriščajo naj smeh in dobro voljo, saj to je pol zdravja.

Kaj bi lahko še povedali o svojem poklicu?

To je zelo lep poklic, če imaš opraviti z pravimi športniki. Ni ti žal ur, ki jih porabiš, če se na koncu pokažejo rezultati vložene dela.

Želiva, da bi še veliko mladih navdušili za gimnastiko, atletiko in športne igre. Pri vašem delu, pa vam želiva še veliko zdravja in športnih uspehov.

Barbara Popovič in Petra Filipič OŠ Šlandrove brigade

Uspešno zaključeno šolsko leto:

Končujem osnovno šolo. Razmišljam in ugotavljam, da nam učencem osnovna šola veliko »podari«, le če smo to pripravljeno sprejeti. Mislim, da lahko trdim, da sem svojo košarico sposobnosti napolnila skoraj do vrha, čeprav sem velikokrat izkoristila svoj prosti čas za to, da sem pridobila še več, kot je terjala učni program, in ni mi žal.

Omejila se bom le na drobec dejavnosti šole, ki bistveno pripomore k dobremu počutju učencev na šoli.

Dobro sem spoznala dejavnost šolske prehrane, bila sem predsednica zbora delegatov — učencev za pomoč pri šolski prehrani.

Mislim, da je naloga, ki sem jo sprejela v začetku šolskega leta terjala od mene veliko. V začetku se mi je zdelo težko in večkrat sem razmišljala, da nalogi v celoti ne bom kos. Toda v zboru so bili tudi učenci: Barbara, Iztok, Andreja, Jana, ki so tudi veliko delali. S svojim neutrudnim, vestnim in uspešnim delom so me spodbujali. Vzdržala sem in v drugem polletju šolskega leta sem skoraj vsak dan razmišljala, kaj bi bilo treba narediti, da bi letni delovni program, ki smo si ga zastavili v začetku šolskega leta čim bolj izpopolnili in uresničili. Včasih sem bila v zadregi, kakšne dolžnosti in pravice imam, rešitev sem našla v našem pravilniku, s katerim so se seznanile preko svojih delegatov vse razredne skupnosti.

V letošnjem šolskem letu smo si poleg drugega zastavili nalogo, da se kar se le da stabilizacijsko obnašamo. Stabilizacijsko? se boste vprašali. Da »stabilizacijsko«, predvsem smo posvetili veliko časa razgovorom o odnosu do kruha in sploh odnosov do hrane. Naše geslo »OSTANKOV KRUHA NE POZNAMO« smo vsi učenci dobro dobrali in sprejeli. Le več truda je bilo potrebno pri kosilu. Da bi bilo čim manj ostankov, smo se ustrezno organizirali, dogovorili smo se in sprejeli sklep, da vsaka razredna skupnost prevzame nadzor pri svoji paraleli. Lahko pohvalim 4. b in 4. c razred, ki sta s pomočjo razredničark bila pri tem najuspešnejša. Všeč nam je bila tudi družinska delitev hrane. Veliko razgovorov smo posvetili tudi bolnim učencem, ki zaradi

bolezni niso mogli na kosilo v šolo. Na njihovo željo in na željo staršev, smo jim kosilo odnesli domov, ne le kosilo, tudi zajtrk in malico. Enako skrb smo posvetili tudi učencem, ki so na predlog naše šolske zavarovalnice prejeli v šoli dietno prehrano, mislim, da je razredna skupnost 6. a razred s svojim tovariškim odnosom, posebno skupina učencev, ki kosijo v šoli, veliko pripomogla k prijetnemu počutju posameznikov v jedilnici.

Veliko skrbi smo posvetili tudi učencem s preveliko telesno težo. Tudi oni so se lahko po posvetu s starši odločili za dietno prehrano v šoli. V veliko pomoč nam je pri tem bila naša šolska zdravnica dr. Ivanuševa, ki je na šolo prihajala in vodila razgovore z učenci.

Vsi smo bili najbolj veseli, ko smo prišli na vrsto, da smo lahko izbrali svojo najljubšo jed. Vendar šolska prehrana mora biti pravilno sestavljena, da nudi nam mladim, ki se še razvijamo, snovi za rast in pravičen razvoj, snovi za zdravje in za moč. Naše želje pa niso bile vedno v skladu s fiziološkimi prehranami, razvijajočega organizma, zato smo se dogovorili in skupno sestavili jedilnik, seveda pod strokovnim vodstvom naše mentorice.

Pri izvrševanju svoje naloge, sem se veliko naučila; ker sem obiskovala osmi razred, sem pri svojem delu uporabila tudi znanje, pridobljeno pri pouku prehrane, tako sem znala utemeljiti, zakaj je mleko tako pomembno živilo v šolski prehrani, zakaj je treba uživati sadje in zelenjavo in zakaj je potrebno po

sladki jedi zaužiti še jabolko, če si zob ne moremo umiti takoj po jedi.

PK

Mislim, da je bila dejavnost učencev delegatov za pomoč pri šolski prehrani bogata, marsičesa smo se naučili. Za vse, kar smo se naučili in o čemer sem pisala, smo hvaležni tovarišici

Ivici Fabčičevi, ki je vložila svoje delo vse svoje moči. Hvali ji za to!

Daniela Stankovič učenka 8. b. razreda predsednik zbora delegatov — učencev za pomoč pri šolski prehrani na OŠ Šlandrove brigade Domžale

2. mednarodni tabor Krumperk 88

Pa smo dočakali. V nedeljo, 26. junija 1988 se je pričel drugi mednarodni tabor Krumperk 88. Tako kot že lani, smo tudi letos nastanjeni v šotorih TO Domžale in V.P. Ljubljana-Šentvid in Vrhnika, na prostoru pod Jamarskim domom na Gorjuši. Pri pripravi in postavitvi tabora so nam bili v veliko pomoč vojaki iz omenjenih vojnih pošt in samo izrednemu razumevanju starešin se gre zahvaliti za sodelovanje.

Zaradi zmanjšane finančne moči našega računa in splošno znane situacije v družbi je tabor precej okrnjen številčno in časovno. Udeležencev bo letos približno 30 od tega okoli 12 iz tujine, ostali domači volonterji pa so v glavnem iz naše občine, le ena naj bi bila iz Titovega Velenja.

V sodelovanju z Zavodom za spomeniško varstvo Kranj bomo oz. smo pripravili plan dela in organizacijo dela za vsak dan posebej, zagotovili smo prisotnost nekoga od strokovnjakov ves čas akcije na taboru, program dela pa smo razširili tudi na grad Kolovec, tako da bomo časovno polno zasedeni. Dela se bodo izvajala na gradu Krumperk, na Oklem, Vinjah, Kolovcu in v okolici jamarskega doma.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili tudi nekaterim delovnim organizacijam, ki so navkljub težki situaciji pomagale s plačanimi dopusti nekaterim udeležencem. Upamo, da bomo vložena sredstva, ki pa smo jih porabili večino za prehrano opravičili z učinkovitim in uspešnim delom.

Na otvoritvi so bili prisotni tudi udeleženci mednarodnega fotografskega tabora v občini Ljubljana—Moste—Polje, ki nam bodo v okviru svojega programa dokumentirali potek naše akcije. Vsi zainteresirani ste vabljeni na zaključek akcije, ki bo v petek, 8. julija 1988 v večernih urah v okolici gradu Krumperk.

DRAT

Tudi slovenska ustava bo prenovljena

Socialistična republika Slovenija se je z Ustavo iz leta 1974 oblikovala kot država, ki temelji na suverenosti slovenskega naroda in ljudstva Slovenije, na oblasti in samoupravljanju delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, in kot socialistična samoupravna demokratična skupnost delovnih ljudi in občanov slovenskega naroda in italijanske in madžarske narodnosti. Ustava SRS je celovit pravni in politični dokument, ki ima tudi programski pomen in za katerega smo se že v lanskem letu s predlogom Predsedstva SRS dogovorili, da ga bomo prenovili in morda celo posodobili.

Že kar v sam začetek postopka za spremembe in dopolnitve Ustave SRS se je tokrat vključila tudi naša občina, saj je svet za družbenopolitični sistem pri Predsedstvu OK SZDL Domžale obravnaval nekatera temeljna vprašanja v zvezi s pripravo osnutka sprememb USTAVE SRS in sprejel naslednja stališča:

1. Gradivo je pregledno in prinaša nekatere temeljne dileme, ki jih je

potrebno razrešiti v osnutku sprememb Ustave SRS. Vendar tudi tu (podobno kot v razpravi o spremembah Ustave SFRJ) ugotavljamo, da ne gre za radikalne spremembe, ki si jih ljudje želijo in ki bi jih motivirale za njihovo sodelovanje v razpravi.

2. Čeprav področje družbenoekonomske ureditve prinaša nekatere spremembe, v njih pogrešamo zagotovila, da se bo funkcija države slabila in da le-ta s svojimi intervencijskimi ukrepi ne bo več posegala v gospodarstvo. Še zlasti nas motita še vedno nerazrešeni vprašanja izjemnega zaje-manja dohodka ter obveznega združevanja dohodka, pa tudi pravna neurejenost ekonomskega sistema, ki zaradi nenehnih sprememb onemogoča stabilni položaj gospodarstva, ki je tržno lahko le, če država z ukrepi ne bo stalno spreminjala njegovega položaja.

3. Svet je podprl vse tiste variantne predloge, ki zožujejo možnost državnih organov, da posegajo v samoupravno in poslovno samostojnost OZD.

4. Pozitivno je, da se v predlogu sprememb delavcev v delovnih skupnosti zagotavlja enakopravnejši položaj, predlagamo, da se opredeli pravica, da le-ti v svobodni menjavi pridobivajo dohodek, ne pa le sredstva za OD in skupno porabo.

5. Iz Ustave naj se črta-

jo določbe o obveznem ustanavljanju SIS. Podpiramo rešitve, da se sredstva za nujne skupne družbene potrebe (zagotovljeni — nacionalni programi) zagotavljajo na ravni republike, ki naj bi zagotavljala tudi enakomerno obremenitev za ta program. Na tak način bodo SIS izgubile veliko svojih dosedanjih nalog in bo njihov obstoj resnično vprašljiv. Ustava naj omogoča ustanavljanje SIS na prostovoljnem principu.

6. Na osnovi dosedanjih (negativnih) izkušenj naj se oceni zasnova in sistem svobodne menjave dela in detajlnejše opredeli domicilni princip združevanja sredstev in zagotovi njegovo uresničevanje.

7. Analiza delovanja delegacij in delegatskih skupščin kaže na neučinkovito in slabo delo, zato moramo v prihodnje namesto kvantitete (veliko število delegatov) krepiti

kvaliteto: močne skupščine napram upravnim organom in izvršnim svetom. Smo za neposredne volitve na vseh ravneh, izpostavitve individualne odgovornosti delegatov, nismo pa za kompromisne rešitve (delegacija kot posvetovalno telo...).

8. Podpiramo opredelitev in krepitev krajevne skupnosti kot institucije družbenopolitičnega sistema in predlagamo, da se prouči veljavnost imunitete (le odgovornost v zvezi z opravljanjem funkcije ali splošna?).

Priložnosti za razprave o osnutku sprememb in dopolnitve bo še veliko, družbenopolitične organizacije naše občine pa že sedaj pozivajo vse delovne ljudi in občane, da v čimvečjem številu sodelujejo v razpravi o spremembah USTAVE SRS, ki bo v jesenskem času. Le tako bo USTAVA taka, kot jo potrebujemo in želimo.

V.

Nov uspeh Dobljanov:

ČESTITAMO, dobski gasilci!

Tik pred izidom časopisa smo izvedeli, da so dobski gasilci ostali zvesti nekajletni tradiciji. Njihovi mladinci so PRVI v državi, člani pa so na državnem prvenstvu zasedli DRUGO MESTO.

Iskrene čestitke! Več v prihodnji številki!

Razgibano turistično delo

Z množico narodnih noš (in tudi številni najmlajši občani, oblečeni v naše folklorne oblečilo) so se predstavili Ihanci. Njihovo hortikorno društvo v zadnjem času dobiva za svoje delo številna priznanja

V sklopu prireditev ob občinskem prazniku smo vnovič doživeli lep presenečenje. Domžalski turistični delavci so nam pripravili povorko skozi mesto, v njej pa so spet nastopile domžalske mažoretke.

11 let je trajalo:

Resnica o SPB - 1

Bralci Dela so pred nekaj tedni v Delu lahko prebrali sodbo v imenu ljudstva, ki osvetljuje razmerja med projektantom največjega domžalskega poslovno stanovanjskega objekta imenovanega SPB-1 na eni strani ter izvajalcem del SPB Beton iz Zasavja.

Delo je v torek, 17. maja 1988 na 5. strani objavilo Sodbo v imenu ljudstva:

Temeljno sodišče v Ljubljani, Enota v Trbovljah je v senatu pod predsedstvom sodnika Marjane Kolenc-Rus kot predsednika senata ob sodelovanju sodnikov porotnikov Ljudmile Deželak in Petra Kolandra kot članov senata v pravnih zadevah tožeče stranke Radisava Popoviča, Obžigi 7, Ljubljana, ki ga zastopa JAA, Avtorska agencija za SRS v Ljubljani po pooblaščenju Andreju Zupančiču zoper toženo stranko GIP Beton Zasavje, TOZD Projektiva in razvoj Zagorje, ki jo zastopa odvetnik Jože Ilc iz Ljubljane zaradi ugotovitve kršitve avtorskih pravic (poto. 60.000.— din), po opravljeni javni glavni obravnavi dne 26. 5. 1987 v navzočnosti stranke in zast. tožene stranke, ter navzočnosti pooblaščenca tožeče stranke

razsodilo: da je tožena stranka G. P. Beton Zasavje, TOZD Projektiva in razvoj kršila moralne avtorske pravice tožeče stranke v svojih izvedbenih načrtih in v fazi same dejanske izgradnje objekta samovoljno in nezakonito spremenila načrte, vsebovane v arhitektonskem delu projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja za stanovanjsko poslovni blok SPB-1 Domžale, katerih avtor je tožnik, predvsem tako, da je:

— spremenila višino gabarita objekta (zvišala objekt) za eno stanovanjsko etažo

— spremenila poudarjena okrogla komunikacijska vozlišča, ki so predstavljala osrednje oblikovne elemente arhitekturnega izgleda objekta, v zaobljene kvadrate

— zapolnila po vsej dolžini objekta predvideno vmesno (nezapolnjeno) etažo, namenjeno za otroška igrišča in naravno prezračevanje ter hlajenje objekta ter jo zazidala s stanovanjskimi površinami

— opustila predvideno ozelenitev ravne strehe nad poslovnim delom objekta

— spremenila načrtovani transparentni izgled javnega dela pritličja in javne pasaže, predvidene kot nadkrita trgovska ulica, s tem da je

namesto s steklom zaprla večji del pritličja, trgovine in javne lokale z betonskimi ploščami, strešni pokrov nad pasažo, predviden na višini pritličja, pa dvignila na nivo strehe javnega dela objekta

— bistveno znižala višino pritličja

— opustila mostovžve nad javno pasažo, predvidene za povezavo pokritega dela terase z ozelenjenim delom

— spremenila izgled in lastnosti notranjih fasad s tem, da je predvidene prefabrikate (s potrebno termoizolacijo) nadomestila s steklom kopolit

— spremenila izgled stanovanjskega dela fasade s tem, da je predvideno fasado iz prefabriciranih fasadnih platen iz stekla in sendvič elementov nadomestila z na mostu lito betonsko konstrukcijo, prekrito z rebrasto pločevino ter

— spremenila izgled zunanje fasade poslovnega dela objekta s tem, da je nadomestila predvideno refleksno steklo z navadnim steklom in pločevinastimi parapeti.

Ko sem se pogovarjal z različnimi strokovnjaki, ki so tako ali drugače povezani z gradnjo in sedanjim upravljanjem objekta, so mi povedali, da gre za nekaj, kar je zgrajeno po ameriških standardih, za žep ameriškega davkoplačevalca, vendar za ljudi z našimi plačami. Pa so problem tu, saj kupci stanovanj in poslovnih površin niso predvidevali, da se bodo stroški in problemi z nakupom praktično šele začeli. Gradnja, ki je potekala v času prepovedi negospodarskih investicij, je prinesla ob pomanjkanju denarja nadomeščanje predvidenih materialov s cenejšimi, projektirane arhitekturne rešitve so zamenjale cenejše, objekt je dobival zaradi gmotnih ozirov drugačno podobo od predvidene (groteskno dolg je niz različic od projekta), trpela pa je predvsem kakovost opravljenih del.

Na kaj vse se pritožuje projektant ing. arh. Radisav Popovič, sodišče pa mu je dalo pri tem prav, ste že prebrali.

Prebivalcem v tej stavbi, ki jih bo vsak čas nekako za 500 družin, to pa je že število precej velike krajevne skupnosti, ni lahko, saj jih bremenijo že leta tudi težave z vodovodom, kanalizacijo, slabo izolacijo sten, pojavom glodalcev celo v višjih nadstropjih. Lani aprila pa je iz tega objekta prišlo do izlitja 14000 litrov kurilnega olja v podtalnico. K sreči ni prišlo do onesnaženja vode, vsaj tkao so zatrdili strokovnjaki iz Maribora, ki so ves čas opazovali, če bo do tega prišlo. Res je, izvajalec Beton Zasavje in njegovi kooperanti so na zahtevo občinske skupščine — tudi ta je o celi zadevi že večkrat razpravljala — nekaj očitnih napak doslej odpravili, mnogo jih pa ostaja,

postavljajo pa se tudi nove. Mnogi med novopečenimi Domžalčani želijo ta stanovanja že prodati, samo kupcev, ki bi jih zanimal nakup omejenih stanovanj, je malo ali nič. Še več: kakšna tretjina poslovnih prostorov v objektu, ki daje značilen videz mestu je neprodanih in jih v Betonu vodijo kot zalogo...

Problemov pa s tem še ni konec. Parkiranih mest za toliko novih družin in njihovih 4 kolesnikov tudi slučajno niso zagotovili, zaradi tega že ustvarja dodatna velika gneča, ponekod celo kaos. Problem je čiščenje javnih površin, zelenih pa tako ni: tudi te je požrla drugačna pozidava, kot jo je predvidel projektant. Ta je na mestu, kjer so pridali po vsej dolžini objekt, sicer predvidel otroška igrišča, ki bi pomenila tudi naravno prezračevanje ter hlajenje objektov, vendar na tem mestu danes kraljuje beton in plastika.

Skratka v primeru SPB-1 smo pričeli samovoljnega posega v moralne avtorske pravice, brez avtorjevega dovoljenja so bile spremenjene in okrnjene celo osnovne projektantske rešitve.

S temi posegi so bili popolnoma spremenjeni elementi avtorjevega koncepta, na kakršnega so bila v fazi pridobivanja dokumentacije pridobljena vsa soglasja za investicijo.

Tožena stranka — strokovnjaki iz Betona se je pred sodiščem zagovarjala za te spremembe s pojasnilom, da je bilo vse to storjeno zato, da bi bila družbena sredstva čim koristneje uporabljena.

Morda je bilo to resnično hotenje vključeno v gradnjo, dejstvo pa je, da niti k videzu niti k kvaliteti del to izhodišče ni prispevalo. Resnica je, da je šlo v domžalskem primeru SPB-1 za netipski projekt, kakršen še ni bil uresničevan, vendar je danes na dlani, da je realnost že ovrgla pravilnost takega pristopa. Nekakovost opravljenih del, izbira materialov in vse ostalo, kar se je ob gradnji dogajalo, vse to je postalo bumerang, ki se vrača.

Vzdrževanje objekta, nujne stalne odprave napak in vse ostalo so zgovoren argument, ki govori, da tožena stranka ni imela prav, to pa je ugotovilo tudi sodišče. Sodba, ki jo je izrekla v imenu ljudstva je projektantu ing. arh. Radisavu Popoviču priznala, da so bile kršene njegove moralne avtorske pravice.

Pa ljudje, občani, ki živijo v SPB-1 in ki so se morali odreči ter se še odrekajo za nakup stanovanja? Nič! Ti živijo in bodo živeli v objektu, kakršen pač je. Z vsemi napakami, ki jih videvajo vsak dan, z vsemi pomanjkljivostmi, z vsemi nedodelanostmi, z vsem, s čimer se ponaša »lepotec« sredi Domžal.

Brojan

Delo ali šolanje

Težke dileme mlade generacije

Če smo v prejšnjih letih trdili, da v naši občini ni večjih problemov na področju zaposlovanja, sedaj lahko trdimo, da se gospodarska kriza pri nas močno odraža tudi na tem področju. Povprečno smo imeli nezaposlenih okrog 120 delavcev, koncem leta 1987 je naraslo na 198 in koncem aprila letos že na 224. Ne samo, da se je število nezaposlenih močno dvignilo, spremenil se je tudi sestav teh delavcev. V preteklosti je bilo med iskalci zaposlitve 30—40 odstotkov težje zaposljivih, sedaj pa se je ta odstotek dvignil na 60. Po izobrazbeni strukturi so to predvsem delavci brez strokovne izobrazbe.

Zaskrbljujoče pri tem je, da brez zaposlitve ostajajo mladi delavci, kar pa pospešuje želje mladih, da grede po končani srednji šoli v študij. Za ilustracijo teh dogajanj pogledajmo nekaj števil:

Gospodarstvo v občini Domžale je napovedalo, da bo letos zaposlilo vsega skupaj le 375 delavcev (nadomestilo zaradi upokožitev, fluktuacije, širjenje proizvodnje, za določen čas).

Vse številke v tabeli, razen nezaposlenih, so le ocena, zato so potrebne na nekaterih pojasnila:

Ocena priliva kadrov je približna, ker ne dobimo vedno vseh podatkov iz ustreznih ustanov. Povprečno šteje ena generacija osnovnošolcev ca. 650 učencev, od tega se nam jih pri sledenju izgubi ca. 80 (ostanejo doma na kmetiji, se ne zaposlijo, neznano). V prilivu sicer moramo upoštevati celotne generacije, ker se prejšnje generacije po daljšem ali krajšem izobraževanju s ča-

sovnim zamikom pojavijo kot iskalci zaposlitve.

V letošnjem letu namerava redno študirati naprej 72 odstotkov diplomantov 4-letnih šol. Zanimivo je, da namerava študirati naprej kar 67 odstotkov kadrovskih študentov. Učinkovitost študentov pa je žal zelo problematična, saj komaj dobrih 51 odstotkov študentov pride iz prvega v drugi letnik fakultete.

Številke v tabeli prikazujejo odnos med potrebami in prilivom kadrov po ljubljanskih občinah, zato ocenjuje-

Stopnja izobrazbe	Ocena priliva	Nezaposleni	Skupaj	Potrebe po kadrih	Ocena viška kadrov
I	50	113	163	52	111
II	12	9	21	66	-45
III	—	2	2	31	-29
IV	166	45	211	109	102
V	281	38	319	72	247
VI	50	7	57	21	36
VII	40	7	47	24	23
Skupaj	599	221	820	375	445

mo, da bo ob koncu leta prijavljenih ca. 350 iskalcev zaposlitve.

Srednješolci so razmeroma dobro seznanjeni s slabimi možnostmi zaposlitve, zato so njihove želje po nadaljevanju šolanja razumljive, žal pa zaradi nizke učinkovitosti študentov izgubimo veliko delovnih let. Kljub navedenim negativnim posledicam pa ocenjujemo, da bodo generacije z več znanja hitreje omogočale prestrukturiranje gospodarstva. Ob letošnjem vpisu osnovnošolcev v srednje šole ugotavljamo, da se vpisuje v ljubljanski regiji 1140 kandidatov več, kot je razpisanih mest (prostora v šolah). To pome-

ni, da bo najmanj 1140 učno slabših učencev v regiji namesto šolanja iskalo zaposlitev. Istočasno pa nastopa še ena družbena škoda in težava te generacije, del učencev se bo usmeril v šole kjer so še prosta mesta, ne glede na to, ali jih to šolanje oziroma poklic zanima ali ne.

Če na kratko strnemo te ugotovitve, vidimo, da sedanja generacija doživlja težke trenutke, ker ne ve ali bo lahko nadaljevala šolanje oz. ali bo dobila zaposlitev s takšno ali drugačno izobrazbo.

Ali se zaposleni dovolj zavedamo odgovornosti do mlade generacije oziroma kdaj in kaj bomo storili zanjo?

Janez Cerar

S seje predsedstva OK ZSMS Domžale

Obveščamo občane Domžal, da imajo možnost pristopiti k Odboru za varstvo človekovih pravic, katerih cilji so jasno določeni

— korektnost postopka proti priprtni Janski, Boršterju, Tasiču,
— izpustitev priprtnih iz zapora, v primeru, da so bili obtoženi, naj jim bo omogočena obramba s prostosti (v tem vidimo prvi in temeljni pogoj korektnosti postopka)

— po svojih močeh skrbeti, da ne bi bilo ogroženo zdravstveno stanje in življenje priprtnih,

— jasno, redno, natančno in objektivno informiranje javnosti o poteku postopka

— odbor bo dajal pobude in predloge za zaščito državljan-skih pravic in svoboščine in za spremembo zakonodaje

K izjavi so pristopili prisotni člani (13) predsedstva OK ZSMS na svoji 35. seji predsedstva OK ZSMS Domžale.

Pristopne izjave pošljite na naslov:

Odbor za varstvo človekovih pravic
Kersnikova 4
Ljubljana, soba 206

Kako se bodo razvijale krajevne skupnosti? (Sklepi skupščine)

V letih 1986 in 1987 je bilo v naši skupščini sprejeto več sklepov o nadaljnjem razvoju naših krajevnih skupnosti. Nekateri sklepi so temeljili na gradivi — analizi razvojnih možnosti KS, nekateri pa so izhajali iz vsakodnevnih konkretnih izkušenj. Žal večina med njimi ni bila uresničena, zato zbori na majskih zasedanjih niso sprejemali novih usmeritev, pač pa so se osredotočili na uresničevanje že sprejetih sklepov.

Ker so sklepi in stališča zanimivi in obvezujoči za vse delovne ljudi in občane in bo njihovo uresničevanje terjalo prizadevanja vseh, v krajšem povzetku opozarjamo na najpomembnejše:

1. Vse KS, ki menijo da nimajo urejenega vprašanja meja med KS, kakor tudi vse tiste, ki menijo, da so problemi njihovega slabšega delovanja v pre-majhnem številu prebivalcev ter se tudi zaradi tega težko ali pa sploh ne organizirajo v skladu s pristojnostmi, naj meje uredijo oz. predlagajo drugačno organiziranost. Prvič naj bi o teh aktivnostih KS poročale svojemu zboru že do konca oktobra; v sklepu pa je posebej poudarjena tudi odgovornost KS za organiziranost na področju SLO in DS.

2. Zaradi predvidenih sprememb Ustave SFRJ in Ustave SRS bodo statuti KS, v kateri naj bi združevali delo poleg tajnikov tudi strokovni in administrativni delavci. Taka služba bi lažje zagotavljala tudi pomoč tistim KS, ki nimajo dovolj finančnih sredstev za samostojnega profesionalnega delavca.

3. Posebej je poudarjeno vprašanje uveljavitve domicilnega načela za združevanje sredstev za redno dejavnost KS na nivoju regije. Pričakujejo, da bodo medobčinske organizacije, zlasti pa SZDL, izpeljale akcijo sprejema družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma in na tej osnovi zagotovile KS večji delež sredstev tudi od tistih občanov, ki delajo v sosednjih občinah, živijo pa v naši občini.

Prav tako pa bodo zahtevali, da

se ob spremembah Ustave SRS prouči neustreznost sedežnega principa plačevanja prispevkov iz osebnih dohodkov za komunalne in druge programe v KS.

4. Brez celovite analize ni mogoče oceniti, ali se razlike v razvoju KS v nižinskem delu občine glede na podeželske res povečujejo. Dejstvo pa je, da občinski organi, organizacije in skupnosti več skrbri namenijo nižinskemu delu, medtem ko je podeželski del bolj odvisen od volje in razumevanja samih občanov in delovnih ljudi, ki se tudi manj poslužujejo pomoči, ki jo lahko dobe v različnih upravnih organih. To oceno naj bi pripravil Izvršni svet, o njej poročal skupščini in na tej osnovi tudi ukrepal ter morebiti celo predlagal kakšne spremembe.

5. Sprejeti sta bili tudi dve konkretni stališči, ki zadevata dodatna finančna sredstva za redno dejavnost in ovrednotenje dela. Delovne skupnosti skupne strokovne službe SIS družbenih dejavnosti za potrebe KS.

Sklepov resnično ni veliko, zato upravičeno lahko pričakujemo, da bodo uresničeni, seveda pa ne sami od sebe, temveč ob pomoči tako upravnih organov, kot družbenopolitičnih organizacij in drugih strokovnih služb, ki tako ali drugače sodelujejo pri vsakodnevnem življenju in delu naših KS. Prepričana sem, da bi bilo sklepi lahko še konkretnjši, zlasti pa, da bi bili lažje uresničljivi, če bi od njih konkretneje navedli tistega, ki je odgovoren za uresničitev posameznega sklepa.

V.V.

Kemis

Kemis – rešitev ali ekološka katastrofa?

Ne eno, ne drugo, vendar pa nedvomno čistejše okolje in predvsem zmanjšana nevarnost kontaminacije podtalnice – to je kratek povzetek razgovora s predstavniki Kemisa. Razgovor je nastal v zvezi z gradnjo obrata Kemisa v industrijski coni v Radomljah, v naslovu izrazena dilema pa interpretira razpoloženje krajanov v neposredni soseski.

Vaša nameravana gradnja je v neposredni bližini predvidene lokacije povzročila precej vznemirjenja!

Ljudje so do stvari, ki jih ne poznajo nezaupljivi. Pravico imajo zahtevati pošteno in strokovno informacijo, ki pa je niso dobili. Trdimo celo, da so bili s strani samozvanih razlagalcev zavedeni.

Koliko bo po vašem pričanju proizvodnja v obratu škodovala okolju?

Toliko kot enostanovniška hiša s kuriščem na premo.

Slišali smo drugačne podatke!

Da, vendar nestrokovne in tudi ne od organov pristojnih za varstvo okolja in za nadzor naše dejavnosti (inšpekcijske službe). Ti nas celo podpirajo v naših načrtih.

Ali lahko na krtko opišete postopek?

Klorirani ogljikovodiki se uporabljajo predvsem za razmaščevanje kovinskih površin pred nadaljno obdelavo (lakiranje, galvanska zaščita ipd.). Ko se topilo na-

siti z maščobo, ga je treba regenerirati. Večino topila je mogoče razmeroma enostavno ločiti od olja. Nastane pa problem, kako ločiti topilo do take mere, da v olju ne bo več kot 0,005 % preostalega kloriranega topila. Tolikšna popolnost ločbe je namreč potrebna, da takšen oljni preostanek prevzame rafinerija v predelavo.

Bistvo postopka je torej predelava neuporabne odpadne zmesi v dve uporabni surovini, za razliko od dosedanjih postopkov, pri katerih še vedno ostaja neuporaben, vendar ekološko nevaren odpadki. Gre torej za sklenjen krogotok.

Torej ne gre za sežig ali za odlagališče?

Ne!

Gre pa vseeno za vnašanje novih kemikalij v naš prostor?

Tovrstne snovi se že dolgo uporabljajo v kemičnih čistilnicah, lakirnicah, galvanah, kovinsko predelovalni in kemični industriji, pa tudi v gospodinjstvu.

Torej se tudi tovrstni odpadki pri nas že od nekdaj pojavljajo?

Seveda se. Kar se pa njihovega odstranjevanja tiče pa upoštevajte, da vodotoki in kraške jame niso uporabni samo v turistične namene.

Kakšno ekološko nevarnost pa tovrstni odpadki predstavljajo?

Glede na to, da povzročitelji teh odpadkov niso imeli na razpolago legalne možnosti za odstranjevanje, so uporabljali nelegalne načine. Obstojajo predvsem nevarnost kontaminiranja podtalnice, ki se je na žalost že tudi praktično manifestirala (črpališča na Sorškem polju in v Mariboru).

Očitno gre za okolju nevarne snovi. Zakaj se pa njihova uporaba enostavno ne prepove?

Nevarnost izvira predvsem iz nerešenega načina predelave odpadkov, ki se kopičijo po tovarniških depnijah ali pa se ilegalno odlagajo. Enostavna prepoved pa bi po drugi strani ohromila lep del (predvsem kovinsko predelovalne) industrije in je niso sposobni realizirati niti v zahodni Evropi.

Kako problem teh odpadkov rešujejo drugje?

V ZRN npr. jih delno reciklirajo, ostanek pa nato sežgejo na posebnih ploščadih v Severnem morju.

Poudarjate predvsem ekološko mesijanstvo, vendar

najbrž pričakujete tudi materialne koristi?

Z vračanjem obnovljenega razmaščevala v proizvodnjo bodo zmanjšani nakupi v tujini, kar pomeni, da bo družba prihranila določeno količino deviznih sredstev. Sama dejavnost predelave bo rentabilna in je to prava redkost za ekološko dejavnost. To pomeni, da bodo od obrata imeli neposredno materialno korist tako družbena skupnost kot tudi delavci v obratu.

V kolikšni meri boste lahko spoštovali predpise, ki urejajo varstvo okolja?

Pri načrtovanju objekta in tehnološkega procesa ter seveda med obratovanjem bomo upoštevali predpise, ki veljajo v zahodni Evropi. Ti predpisi o emisijah v okolje so nekajkrat strožji od jugoslovanskih. Za verodostojnost te izjave bo seveda skrbel tudi nadzorni organ (Rep. sanit. inšpektor).

Od koga ste prevzeli postopek?

Postopek je delo naših strokovnjakov in smo ga tudi ustrezno zaščitili.

Kaj pa boste storili, če kljub vsemu kar trdite, ne boste dobili soglasja za gradnjo?

Vsekakor upam, da bo prevladala razsodnost nad emocijami in ozkimi nejasnimi interesi. Nadalje upam, da bomo rešili problem kloriranih razmaščeval, ki grozijo, da bodo onesnažila tudi naša črpališča pitne vode iz podtalnice.

Če upoštevamo še to, da so delovne organizacije v občini Kamnik veliki koristniki kloriranih razmaščeval, potem tudi obstoja verjetnost, da bomo tudi v naši občini ali pili onesnaženo vodo ali zaprli kakšno črpališče zaradi onesnaženosti s kloriranimi razmaščevali, kar se že dogaja v Sloveniji. Problem je treba reševati in si ne pred njim zatiskati oči oziroma upati, da ga bo že nekdo rešil.

Priporočilo staršem!

V počitnicah ne uničujmo okolja ...

Zopet se bodo zaprli šolska vrata in s šolskih dvorišč ne bomo več slišali otroškega živčava za nekaj časa. Otroci bodo doma pri vas, dragi starši. Posvetite jim več prostega časa, pogovarjajte se z njimi in jih opozarjajte na napake, ki jih delajo, posebno v zvezi z uničevanjem in onesnaževanjem našega okolja. Letos, 5. junija je bil svetovni dan varstva našega okolja. Tudi otroci skupaj z odraslimi naj naredijo vse, da bo naše okolje lepo in zdravo. Opozarjajte otroke, da ne bi delali škode po zelenicah, po katerih se vozijo s kolesi in motorji, lomijo veje, pulijo travo, uničujejo ptičja gnezda, ki jih je tako malo po našem onesnaženem okolju. Ker so nekateri med njimi še majhni, se ne zavedajo, kakšno škodo delajo, največ se bi, kajti zelenje nam čisti zrak, ki je tako neobhodno potreben za naše življenje, ki naj bi bilo zdravo in ustvarjalno. Kakšno onesnaženo okolje imamo še posebno okoli trgovin, za kar niso krivi samo otroci, ampak tudi odrasli. Pomagajmo jim v skrbi za naše lepo in čisto okolje! Saj to se nam bo vsem stotero obrestovalo!

Narava je naša prijateljica in učiteljica. To dobro vedo naši otroci, posebno še taborniki in planinci, ki naj jo varujejo in negujejo na vsakem koraku!

Tudi Društvo prijateljev mladine v občini ima pripravljen program za otroke v času počitnic.

Zavedajmo se vsi, kako pomembno je čisto in zdravo okolje za nas vse! Ohranimo ga!

Še enkrat, dragi starši, pomagajte otrokom, da ne bi uničevali našega zelenja, ki nam je vsem tako potrebno za naše zdravje!

Naj vam bodo vaši otroci zdravi in srečni, vam in vsem nam, ki se zanje trudimo, pa v veliko veselje!

Zveza Prijateljev mladine občine Domžale

Beljenje lesa – nujnost za varstvo naših gozdov ...

Sklep Zadružnega sveta TOK Gozdarstvo Domžale od 27. 5. 1988 je, da se v internem občinskem glasilu objavi članek o nujnosti beljenja lesa, oziroma novih predpisih na področju varstva gozdov.

Zaradi visoke porabe časa, oziroma stroškov pri delovni fazi »beljenje lesa«, ki predstavlja 40 do 50 % vsega potrebnega vložnega dela pri sečnji lesa, še posebej v zimskem času se je ta faza dela počasi opuščala. V letih od 1965 dalje do avgusta 1986 se je beljenje igralcev v glavnem opustilo v zimskem, kakor tudi v letnem času. V obdobju od 1982 leta dalje, ko je vsako leto naše – slovenske gozdove prizadejala naravna ujma: najprej »žled« nato snegolom, močni vetrovi, kot posledica vsega tega pa močan napad insektov (zalubnikov, kakor tudi lesnih škodljivcev).

Izmed ostalega, kar obravnava ta uredba je v 12. členu te odredbe točno opredeljeno kdaj, kdo in kako je z neobeljenim lesom.

Posekana drevesa iglavcev in panje iglavcev – razen jelke je treba po sečnji obeliniti ne glede na to kje so drevesa posekana: v gozdu

ali izven gozda. »Neobeljen gozdne lesne sortimente iglavcev ni dovoljeno spravljati, prevažati, uskladiščiti in pridelovati,« razen v naslednjih primerih:

– Ta odločba se ne uporablja, če se gozdni-lesni sortimenti iglavcev impregnirajo v lubju.

– Nadalje se lahko voz neobeljena oblova iglavcev na skladišča, ker se bo strojno obelila (Papirnice Količev, žaga Srebotnjak Dob, SL Radomlje-Preserje) oziroma tam, kjer se bo nova lupilna naprava ustavila).

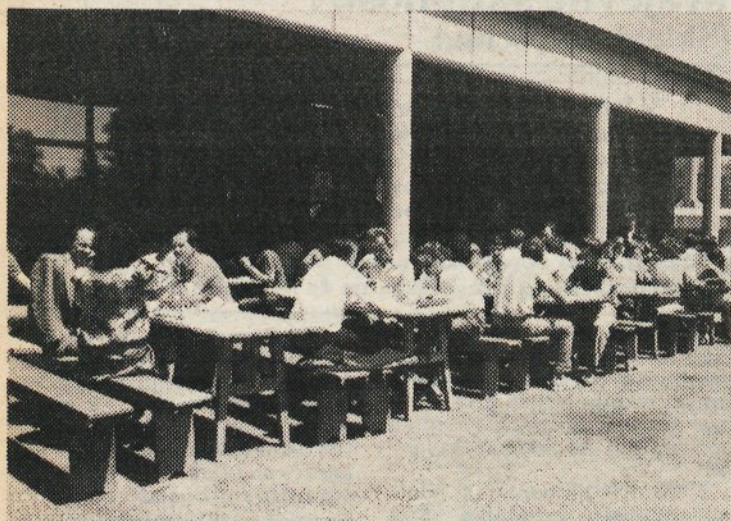
Seveda, pa mora na vseh teh skladiščih biti zagotovljeno, da bodo sortimenti obeljeni v določenem roku. Odredba nadalje izredno precizira kdaj občani lahko prevažajo lesne sortimente v lubju.

Vsi ti predpisi se morajo izvajati, prineseni pa so s ciljem zmanjšati škodo zaradi insektov in ponovno izpostaviti v gozdovih – »gozdni red«. Odredba ima dvojno učinek, to je:

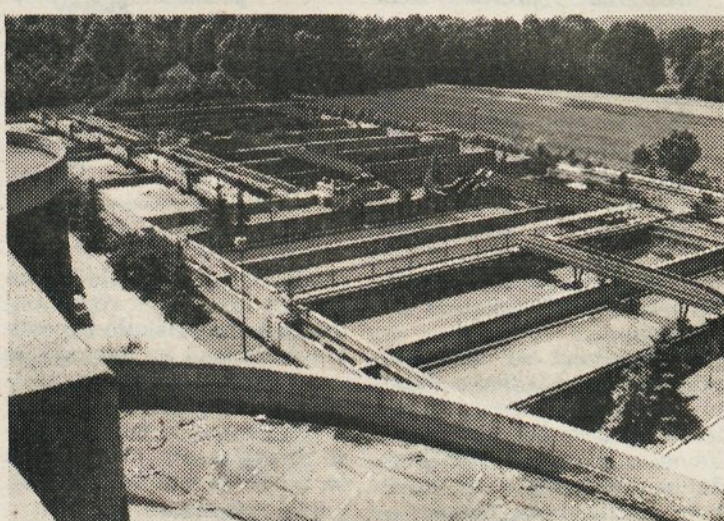
– Les iz gozdov je potrebno odpremiti iz sečišč pravočasno, prav tako je nujno vzpostaviti gozdni red zaradi zmanjšanja škod po gozdnih-lesnih škodljivcih.

– Les za predelavo ne sme zaradi malomarnosti predolgega ležanja zgubiti svoje kvalitete, tudi finančne vrednosti, kar pa močno povdarja tudi novi cenik za gozdne sortimente, ki velja od 6. 6. 1988 dalje.

10 let čistilne naprave v Študi

Udeleženci praznovanja 10-letnice centralne čistilne naprave v Študi (Foto M. Repac)

Domžalska čistilna naprava je med tistimi slovenskimi čistilnimi napravami, ki najbolje uresničujejo ob gradnji zastavljene ekološke načrte (Foto M. Repac)

Zaključek šolskega leta na osnovni šoli Venclja Perka

Tudi na osnovni šoli Venclja Perka so zaključili šolsko leto, pred tem pa so pripravili imenitno zaključno prireditev, obsegajočo mnogo aktivnosti, ki potekajo v šoli. V prikazu športnih aktivnosti, ki jih je v glavnem pripravila Desa Kapej-Gorenc smo spoznali široko paleto telesnovzgojnih dejavnosti, zlasti med žensko mladino. Na šoli imajo mnogo uspeha v gimnastičnem krožku, mnogo poudarka pa dajo tudi košarkarjem, ki se skoraj v vseh kategorijah uvrščajo med najboljše.

Kot smo lahko videli na zaključni prireditvi so na os. šoli Venclja Perka zelo uspešni tudi v plesnih in ritmičnih veščinah, pri pripravi koreografije za mlade v sodobni glasbi. Učence je znala navdušiti in s skrbno roko voditi do uspelega nastopa Neva Kraševc, ki se ji je ob koncu zahvalil kot ostalim mentoricam ravnatelj šole Marijan Stopar.

V sklopu redne šole so v minulem šolskem letu pripravili tudi posebno obliko likovnega izobraževanja – ustvarjanje ob glasbi za učence četrtega razreda. Inovativen pristop je zelo uspel, kar je pokazala tudi priložnostna razstava. To novo obliko sta uveljavili učiteljica v razredu Joža Dekleva ter akademska slikarka Vera Trstenjak – Jovičič kot zunanja sodelavka in voditeljica izobraževanja.

Predstavljamo storitvenika

MOTO SERVIS
KOVINSKI PREDMETI
DARKO OPARA

Ljubljanska 123
61230 Domžale. Tel. (061) 722-142

Darko Opara v Domžalah, Ljubljanska 123, v bližini Cestnega podjetja opravlja že dalj časa servise različnih Tomosovih motorjev. Popravlja kosilnice, izvenkrmne motorje, izdeluje izpušne cevi, mreže za žaromete ter drugo. Vsako okvaro odpravi v dveh do treh dneh; seveda če ne gre za kaj hujšega. Darko ugotavlja, da je na naših cestah mnogo takih motorjev, ki na cesto sploh ne sodijo. Svojim strankam se Darko Opara predstavlja kor resen serviser, svoje storitve priporoča, na voljo pa je vsak dan od 8. do 16. ure, ter ob sobotah od 8. do 12. ure.

Kje »zdravijo« šotore

Iztok Orehek je pravi Domžalčan, njegov oče Brate Orehek je bil dolga leta nosilec obrti, s kakršno se sedaj ukvarja Izток, na domu pa njegova sestra.

Na Vodovodni 20 je pred dnevi Izток odprl novo delavnico **SERVIS ŠOTOROV IN IZDELAVO PLATNENIH IZDELKOV.**

Iztok, ki je doslej opravljal svojo obrtno dejavnost v stanovanjski hiši, nama ob obisku pove, da je osnovna storitev — popravilo šotorov in izdelava predprostorov za kamp prikolice. Poleg tega osnovnega šivajo tudi različne platnene izdelke, izdelujejo pa tudi druge stvari, ki jih človek na taborjenju ali bivanju v naravi potrebuje.

Popravila opravlja tekoče, le pred sezono (v maju in juniju) se popravilo zavleče, ker je dela pač več. Tedaj je treba čakati dlje. Sicer pa Izток pove, da bi bilo idealno, če bi ljudje po končanem taborjenju pregledali opremo, jo dali v popravilo v septembru ali na jesen, ne pa tik pred sezono. Opaziti je, da ljudje vse bolj spet usposabljajo staro opremo, saj so možnosti letovanja sicer vse manjše. Nova delavnica Iztoku omogoča boljše pogoje za delo, ki ga po družinski tradiciji opravlja. Vodovodno ulico (preko magistralne ceste Ljubljana-Celje) boste zlahka našli, lahko pa Iztoka pokličete tudi po telefonu: 722-146.

Občani pišejo:

Skupnost stanovalcev
Mengeš — Glavarjeva 13, 14 in 15 nam je poslala prispevek:

Kako iz hude komunalne zagate?

Tudi stanovalci nove soseske blokov Zavrti v Mengšu, ki jih je zgradil Graditelj Kamnik, se srečujemo z nešteti problemi, v veliki meri napakami izvajalca, ki po dveh letih še vedno niso odpravljene. Tako nas že od same vselitve v bloke v Glavarjevi muči problem parkiranja, saj je za 96 stanovanj urejenih samo 22 parkirnih prostorov. Obrnili smo se že na razne službe, tudi Razvojni zavod Domžale, kot nadzorni organ je seznanjen s tem problemom, vendar doslej še nismo dobili nobenega odgovora na našete prošnje in reklamacije.

Tudi Občinski poročevalec je že priobčil posnetek kot krajevno sramoto, ki pa ni samo sramota, ampak zaskrbljujoč del našega bivanja v teh blokkih, kakor tudi je za in huda kri lastnikov zasebnih hiš v Glavarjevi ulici, ki so z zgraditvijo blokov že tkao prizadeti. Glavarjeva ulica je zaradi parkiranih vozil na sami ulici takorekoč enosmerna, nevarna zlasti za otroke, ki izza parkiranih avtomobilov ne vidijo prometa. Zgodilo se je tudi že, da do bloka ni moglo intervencijsko vozilo — gasilci ob požaru in tudi ne avto prve pomoči. Pozimi je ulica ostala neprehodna, ker zaradi parkiranih avtomobilov plug ni mogel vanjo. Hišni svet, ki je zadolžen za rešitev tega problema je od inšpekcijskih služb izvedel le to, da je predpis za število parkirnih prostorov 1:1,1. Poslali smo dopise na 6 naslovov, kjer naj bi bili pristojni za ureditev parkirnih površin, vendar problem ostaja nerešen.

Drugi problem, ki je vezan na sanitarno-zdravstvene pogoje bivanja pa so ostrejša, ki niso zaprta in omo-

gočajo dostop golobom. Le-ti se zadržujejo v ostrejšu, iztrebki pa letijo na okna in balkone zgornjih stanovanj. V poletnem času je to leglo hude nesnage in stanovalci so že večkrat prosili za odpravo teh napak, ki so sicer tudi zapisniško ugotovljene ob primopredaji objekta, ki še vedno ni izvršena.

Kot občani občine Domžale se obračamo na vas, da nam po svojih močeh pomagate rešiti naš žulj. Za problem parkiranja se je posebej zavzel tov. Vuk — Glavarjeva 15/stanovanje 88, za slabo zaprto ostrejšo in odpadke pa tožijo vsi stanovalci zgornjih nadstropij.

Tako izziv za pristojne je tu! Gotovo je, da mora prizadetim občanom nekdo odgovoriti; pa ne le to: nekdo je pristojen, da se tega perečega vprašanja tudi loti. Kaj na zadevo pravi Krajevna skupnost, kaj inšpekcijske službe občine (so ukrepali?), pa cestni, komunalni inšpektor, kaj pravijo na SKIS, v upravnem organu?

O zagatah občanov, o odmevih na zgornji prispevek in poteku zadeve bomo še poročali ...

Za boljše preskrbo:

Prva zasebna trgovina v Mengšu

Odprla jo je Magda Jereb na Kidričevi v Mengšu

V petek, 17. junija 1988 so v Mengšu odprli prvo zasebno trgovino, ki jo je odprla Magda Jereb v središču mesta. Trgovini so dali domiselni naslov »ŠKRNICELJ«, lastnica pa poleg standardne špecerijske celovite ponudbe zagotavlja Mengšanom še vsakodnevno oskrbo s trzinskim kruhom, mesnine pa bo dobivala od najboljših zasebnih mesarjev.

Trgovina ŠKRNICELJ pomeni zagotovo obogatitev trgovske ponudbe, da bi pa presodili, kako velika je ta pridobitev, pa bo vsak Mengšan osebno preizkusil trditve in točnost podatkov, ki smo jih navedli. Pri nakupu večjih količin bo kupcem nuden znaten popust ...

Kako živimo na kmetih

Življenje prinese, da se človek sreča z različnimi veselimi, a žal mnogokrat tudi žalostnimi dogodki. Iz manjšega turističnega kraja Radomlje sem pred dve letoma prišla v manjšo vasico v Črnem grabnu. V tem času sem opazila veliko razlik med prebivalci mesta in vasi. Že v prvih dneh življenja na vasi sem v zgodnjih jutranjih urah lahko poslušala ropotanje kosilnice, traktorjev, obračalnikov, puhalnikov. Lahko bi še naštevali stroje, ki se uporabljajo v poletnem času pri košnji. Kar hitro sem spoznala težko delo na hribovski kmetiji. Mnogo dela vsak dan čaka gospodarja in gospodinjno na kmetiji. Za ta naporen dan in potno čelo od jutra do večera se mi zdi delo premalo plačano. Poseben trud pa morata

kmeta vložiti v tisto kmetijo, na kateri je treba zgraditi hišo z gospodarskim poslopjem, poleg tega pa hraniti denar za kmetijsko mehanizacijo. Če sta na kmetiji zdravje in sreča, seveda tudi veselja ne primanjkuje. Kmetje znajo pomagati vse težave, ki nastopijo v vsaki družini. Čeprav so kmetije v našem kraju v zelo hribovitem predelu, se mi zdi zemlja zelo rodovitna. Za dober uspeh pa je tu treba imeti tudi pridne roke. Kljub obilici dela na kmetiji pa si naša družina vzame čas za nakupe, ki izboljšujejo naš položaj. Zdi se mi, da smo staršem v veselje tudi mi otroci, ki smo v šoli uspešni. Ko pa je konec pouka in nastopijo počitnice, pa živ žav otrok pride prav tudi na njivah in travnikih. Blanka Mav

Prejeli smo:

Zasebniki v družbenem lokalu ...

Trgovsko podjetje »NAPREDEK« Domžale je oddalo svoj prostor v bivšem »LOTU« v veleblagovnici v najem PIK — BORINCEM, ki svoj, sicer družbeni izvoz izkoriščajo v privatne svrhe, ker »NAPREDEK« sam ni bil pripravljen ali morda celo sposoben trgovati z zelenjavo. Za ta prostor so se živo zanimali tudi domžalski občani, toda »NAPREDEK« ga je dal v najem interesentom s Kosova. Le-ti so z lastnimi denarnimi sredstvi opremili družbeni lokal, česar ni bil v stanju financirati ne »NAPREDEK« ne PIK — BORINCI. Vsaj tako izgleda. Zasebniki s Kosova so v namen trgovanja z zelenjavo nabavili tudi tovorno vozilo »Zastava«. Ob vsem tem bi domžalski in vsaj slovenski javnosti rad povedal v brk, da imajo okoliški kmetje dosti zelenjave, ki bi jo radi spravili v promet. KZ Emona prodaja kmetom repromaterial, ne poišče pa možnosti — ali gre celo za nesposobnost — da bi tudi odkupovala zelenjavo. Ne morem drugače misliti, kakor da gre v danem primeru za pomanjkanje sposobnosti organizacije odkupa in proizvodnje.

V Domžalah je več privatnih lokalov, ki imajo obveznosti do družbe, občani s Kosova pa ne plačujejo nobenih obveznosti, ker kupujejo direktno od kmetov. Skratka: ker nimajo datatev, si marsikaj lahko privoščijo. Ob tem so odprli še zasebno trgovino v Ljubljani, da na njen račun kupujejo pri družbenih podjetjih agrume in zelenjavo s potrdilom, da so privatniki in to robo prodajajo v družbenih kioskih Borincev. Na račun ene zasebne trgovine oskrbujejo vse kioske. Sprašujem, po kakšnih in katerih pravilih logike se odvija ves ta kupno-prodajni proces. Tu gre morda za podkupovanje vodilnih ljudi v »Napredku«. Še ena pomisel se mi poraja v nadaljevanju pravkaršnje: Ali se zavedamo, da s tem, ko imamo bližnjika rajše kot sebe, križamo marksistična načela? in še nadaljnjem: Ob brezposelnosti tudi ni lahko razumeti, da eni in isti ljudje v omenjenih kioskih delajo tudi po 12 ur in več dnevno, medtem ko drugi čakajo na službe. Tu gre kratkomočno za izkoriščanje posameznika.

Nikoli nisem razlikoval ljudi niti po prepričanju niti po narodnosti niti po čem drugem in tudi v prihodnje tega tudi ne nameravam, upravičeno pa sprašujem, zakaj se gremo dvojno politiko in dvojno moralo. Za Slovenijo bi bilo nesluteno perspektivnejše, če bi omejili mehanski priliv z juga — in tudi nasploh: v Jugoslaviji imamo ogromno neobdelane površine, v Sloveniji pa bomo že kmalu drug drugemu hodili po glavi. Pa še: zakaj ne uvajamo moderne tehnologije? Po lastni presoji in zmogljivosti bi še vedno lahko pošiljali nadzorovano pomoč v nerazvite kraje. — Kaj bomo odgovorili na vse to?

Če kdo meni, da z mojimi navedbami in pomislimi na podlagi razgovorov z dobro obveščeni krogi — tudi dnevno časopisje se čedalje bolj demokratično oglašajo — nima kaj početi, naj mi dokaže nasprotno. Prav rad bom sprejel takšen dokaz.

Ivček Kepić

PESMICA ZA VSAKDANJO RABO

Na Mengeški koči se ustavljajo raznovrstni planinci, med njimi tudi takšni, ki so v srcu pesniki, sicer pa niso preveč zadovoljni z nekaterimi stvarmi današnjega časa. Upravnik nam je dal naslednje verzice, Mengšani in tudi drugi pa naj presodijo, ali ima prav:

V skrbi za mengeški turizem, vam povem ta aforizem: Kjer se pripravata (zaradi koč) dva, država koristi ima.

Ziveti lagodno je vedno lepo, skrbeti za turizem pa zmeraj težko. Radi vsi zaslužili bi, vsi imajo polno idej, a nikogar ni, ki bi gledal kaj naprej ...

V napol podrti koči si planinec lahko le solzo potoci. Nekateri živijo v lastni slavi, ki pa slej ko prej na glavo se postavi. Delali so in delali, nazadnje pa so se podelali. Gradili so in gradili, na koncu pa vse podrti, zraven pa se na ves glas drli in še lastno kožo si odrli.

Na vse pretege vaš turist iz Mengeške kočice

Naše komunalne težave

V Domžalah je le malo ulic še neurejenih, med njimi po neurejenosti, velikih kotanjah in po slabo vzdrževanem makadamu izstopata dve: ul. Nikole Tesle za Heliosom v centru Domžal (glej fotografijo) ter Poljska v Domžalah.

Nemarnost naša nezasljučna! Sredi mengeškega polja že dolga leta opazamo vse bolj razraščajoče se smetišče, ki ga skušajo nekateri vendarle odpraviti, pa jim to nikakor ne uspeva. Telesnovzgojni delavci bi si želeli urediti strelišče za malokalibrsko puško, vendar vsa njihova prizadevanja izničjujejo novi in novi odlagali smeti. Zaman so vsi pozivi šolarjev v smislu NARAVA PROSI: PUSTI ME ŽIVETI...

Na Mengeški koči:

Predstavitev planinske pesmarice

Alpinistični razgledi in Mladinska komisija Planinske zveze Slovenije na čelu s dr. Francetom Malešičem ter v sodelovanju z Mirom Vrhovcem, Srečkom Trunkljem, Mirkom Lindičem in Matijem Gogalo ter z glavnimi sodelavci Francem Baumanom, Zvonkom Čemažarjem, Maričko Horvat-Hlavatyjevo, Lojzetom Jermanom, Francijem Kovačem, Vlasto Kopačevom, Marjanom Perkom, Bojanom Pollakom, Mirkom Repičem, Danielom Rojškom, Mišo Turkovo in spodaj podpisanim so izdali planinsko pesmarico z naslovom LE POJD' MO V GORE.

Seveda je planincem znanih več pesmaric, vendar pa gre v tem primeru za posebno pesmarico, ki združuje tako narodne kot zabavne, narodnozabavne kot priredbe znanih pesmi, tako da gre za prvi primer pesmarice, v kateri so zbrane prav tiste pesmi, ki se v resnici pojejo po planinskih domovih in kočah, danes, v naših planinah. Vmes je celo nekaj bolj robatih in kosmatih, nekaj priredb že znanih, tako da bo pesmarice lahko vesel prav vsakdo, ki hodi v hribe, prepovedano pa seveda ni peti niti v dolinah. Vsebinsko lahko še bolj nazorno predstavimo z nekaj naslovi: od Čez tri gore, do Srce je popotnik, od Balade o najlonki in Martinovega lulčka do Kamniških planin. Pesmarica je izšla v nizki nakladi 1000 izvodov, stane 4000 din, do = bi se na Planinski zvezi in na vseh večjih pohodih in taborih. Predsednik planinskega društva Slovenijales Vojko Bučar in predsednik meddruštvenega odbora Peter Lavrič sta prišla na idejo, da bi bila pesmarica predstavljena na Mengeški koči. Prišli so vsi glavni sodelujoči, izredno prijeten planinski

večer pa so pripravili Janez Majcenovič kot povezovalc in pripovedovalec planinskih anekdot, odlični citrar Tomaž Plahutnik in izvrstni pevec Rok Lap. Najprej je dobrodošlico zaželel Peter Lavrič, nato se je odvil enourni program, vreden vsake večje dvorane, nato pa je sledilo še nekaj besed Slavka Piška kot predstavnika ZKO Domžale in slovesna zahvala najbolj zaslužnim. Treba je namreč povedati, da so vsi opravili delo zastonj — zato tudi tako nizka cena — prav tako pa so se odpravljali vsi tudi avtorskim honorarjem.

Na Mengeški koči se je ob odlični postrežbi razvil pravi planinski večer, navdahnjen s pesmijo in lepimi spomini, tako da so planinci v en mah sklenili, da bi bilo treba s takšnimi predstavami nadaljevati. Žal ima pesmarica veliko napako: napisana so samo besedila, brez not. Velika želja vseh sodelavcev je, da bi pripravili naslednjo izdajo z notami vred, kar je še le pravzaprav prava pesmarica. Ta pa ima željo zapolniti le to vrzel, da ne bi bili tudi planinci le »enokitični« pevcji, kajti znano je, da znamo vsake pesmi le nekaj vr-

stic ali prvo kitico, naprej pa ne. Na pragu poletja pa bo ta pesmarica prav zagotovo prišla in prav vsem ljubiteljem planin in lepe slovenske pesmi.

I. Sivec

Aktivni so v KS Dob:

Vse po programu

Ko so se delovni ljudje in občani v KS Dob v lanskem letu odločili za samoprispevek, je bil marsikdo prepričan, da dela (tako kot ponavadi) ne bodo tekla po načrtu oz. sprejetem programu, da bo denarja še in še premalo in da bo treba na kanalizacijo in ostale komunalne objekte, katerih vir je samoprispevek, še kar nekaj časa počakati.

Vendar ni tako. Na zadnji seji Skupščine KS Dob so ugotovili, da gradnja kanalizacije poteka v skladu s programom, ki je bil sprejet ob glasovanju. Tako je že grajen primarni vod od Podrečja do Kovarjeve domačije (več, kot je bilo predvideno), pričeli pa so graditi že se-

kundarne vode in sicer v ulici 7. avgusta ter v Čopovi in Erjavčevi. To je pomembno tudi zaradi tega, ker bodo te ulice lahko v kratkem rekonstruirane, položili bodo asfalt, to pa obenem pomeni tudi sprotno porabo 0,5 % samoprispevka, ki je namenjen tudi gradnji ulic. Trenutno gradijo kanal A proti osnovni šoli Martin Koželj, ki naj bi bil zgrajen s prizidkom in bi tudi omogočil priklop celotne šole na kanalizacijo. Tudi to je več, kot je bilo (časovno) v programu in je zanesljivo velika vzpodbuda, da bo tako kot doslej gradnja kanalizacije potekala hitro in sproti porabljala natečena sredstva ter jih tako obranila pred

POSLOVNOST JE SKRIVNOST USPEHA?

Preglejte naš cenik, prihranili boste denar!

Restavracija Repovž
Domžale

Okorn rojen v Moravčah leta 1769.

Ta polovični grunt je spadal pod župnišče Mengeš. V letu 1929 je ta domačija zapisana kot Ljubljanska cesta št. 35, od leta 1955 dalje pa kot Ljubljanska cesta št. 32.

Prvi lastnik te domačije, ki ga zasledim v Statusu animarum župnišče Mengeš iz leta 1811 je bil Jožef Okorn, rojen 1769 v Moravčah in Marija Klavišar, rojena 1775 v Hotiču. V zakonu so se jima rodili otroci: Jožef, rojen 1812, Janez, rojen 1813, ki se je prvič poročil 1839 z Apolonijo Eržen, rojena leta 1792 na Homcu, drugič pa 1835 s Heleno Capuder, rojena 1807 v župniji Brdo, Alojz rojen 1815, ki se je 1838 poročil s Katarino Colnar iz Stoba št. 27, rojena 1817 in Antonija rojena 1819, ki se ji je 1846 rodil sin Franc in se je 1867 poročila z Jožefom Bolharjem iz Žiž št. 6, ki je bil rojen 1819. Janezu, ki je bil rojen 1813 se je v prvem zakonu z Apolonijo Eržen rodila deklica, v drugem zakonu s Heleno Capuder pa so se jima rodili otroci: Jožef, rojen 1837, Antonija rojena 1841, Janez rojen

1842, ki se je 1868 poročil z Marijo Prosnic iz Litije št. 18, in Tezija, ki je bila rojena 1844.

Za njim je postal lastnik te Moravčanove domačije Janez Šuštar iz Šinkovega Turna, župnija Vodice, rojen 1851, ki se je 1881 poročil z Marijo Marinšek iz Velikega Mengša, rojena 1850. V zakonu so se jima rodili otroci: Janez, rojen 1882, ki je bil poročen, Franc rojen 1886, ki se je 1935 poročil z Marijo Mihelič, Jernej, rojen 1886, Margarita rojena 1887, ki se je 1910 poročila s Francem Pircem, Lovrenc, rojen 1889, ki se je poročil v Ljubljani in Mihael, rojen 1892. Mihael rojen 1892 se je 1923 poročil z Ivanom Pirnat iz Stoba št. 25, rojena 1894. V zakonu so se jima rodili otroci: Frančiška rojena 1924, Mihael rojen 1926 in Mihaela, rojena 1931, ki se je 1953 poročila s Pavlom Zmrzlikarjem iz Kosez št. 7, župnija Vodice, ki je bil rojen 1922. V zakonu sta se jima rodila: sin Miroslav, rojen 1955 in hči Marija, rojena 1963. Pavle Zmrzlikar se je drugič poročil z Milko Podbešek 1975, ki je bila rojena v Češnjicah.

Zahvala občinski izobraževalni skupnosti

Po tej poti se pristrčno zahvaljujem občinski izobraževalni skupnosti Domžale, ki nam omogočila prijetno srečanje izlet pod mogočnim Grossglocknerjem v Avstriji. Pristrčna bila v imenu vseh udeležencev. Ljubi smo se proti Ratečam preko mejnega prehoda Podren dalje po čudoviti dolini Möll, mimo Heiligenbluta in gorski cesti dalje pod mogočnim Grossglocknerjem v Alpah. Čudovali smo prelepo pokrajino in tamkajšnje prebivalce, sveto čudovite glodavce, ki dajejo ljudem zdravilno mast in drago ceno krzno.

Domov smo se vrnili v pozni večernih urah.

Polni lepih, pa tudi trpkih čutkov, smo se vrnili domov razmišljanju o pregovoru, pravi: »Ljubo doma, kdor ima!«

Še enkrat pristrčna hvala vsi za lep izlet.

Danica Zidar

LEONARDI
KAVA BAR

Zaposli deklet
za honorarno
popoldansko delo.
Vir 18, Domžale

KOLESARJI!

NUDIM VAM VSA POPRAVILA, VKLJUČNO Z BARVANJEM IN OBNOVO STARIH KOLES, VSEH TIPOV IN ZNAMK!

VSA POPRAVILA SO STORJENA V DOGLEDNEM ČASU IN PO UGODNIH CENAH.

SERVIS JE ODPRT OD PONEDELJKA DO ČETRKA OD 15. DO 19. URE.

SERVIS KOLES

ERDANI MATJAŽ
JEŠETOVA 5., DOMŽALE

Ne kradejo samo fuksij

Ob objavi tatvine sedaj že znamenite fuksije na Zornanovi 4 so se oglasili mnogi občani, ki so nam sporočili, da so tatvine rož v našem kraju prav pogoste. Tako nam M. J., občanka iz Taborške 18 v Domžalah sporoča, da so tudi v bližini te hišne številke določeni ljudje, ki komaj čakajo, da vzvetijo vrtnice. Posebno oranžne in rdeče so jim všeč. Potem pa po njih, saj na dvorišču ni ograje in so rože zelo pri roki

in sredi noči, ko vse spi, poseg res lahek.

Ker traja že dve leti in nadaljuje, je omenjeni tatkar nekaj privarčeval. Domačim in mimoidočim, pa dano gledati cvetočih vrtnic Poleg tega pa »jemalec« oz. roma po domače tat poskrbi in reže tako, da v tej sezoni na odrezanem ne bo več cvetja.

Očitno je, da imajo te tatvinske srake tudi v tem svetu jem početu veliko zadovoljstva. Vsem tem bi svetoval malo več strokovnosti v hortikulturi potem ko so se že večbali v stroki, ki ji je imeno »tatvinska« ...

Tone Ravnikar: Domžalska domača — vulgo imena

Stob št. 43 — Vulgo ime Pri Briceleovem Jurju, kasneje Pri Jerčanu

Ta polovični grunt je spadal pod graščino Velesovo. V letu 1929 je ta domačija zapisana kot Ljubljanska cesta št. 7, po 2. svetovni vojni pa je bila podrta.

Prvi lastnik te domačije po statusu animarum župnije Mengeš iz leta 1811 je bil Jurij Kreč, zato tudi domače vulgo ime Pri Jurčanu. Ta Jurij Kreč je bil leta 1789 poročil z Marijo Kosirnik.

Jurij Kreč se je leta 1789 poročil ko mu je bilo 17 let, nevesta Marija Kosirnik je pa bila stara le 14 let. Za njim je postal lastnik te domačije tudi Jurij Kreč, rojen 1801 sin Mateja Kreča iz Rašice in njegove žene Marije Zof, rojena 1807. V zakonu so se jima rodili otroci: Marija rojena 1830, Franc rojen 1831, Leopold rojen 1833, Mihael rojen 1834,

Ana rojena 1836, Jera rojena 1838, ki se je 1869 poročila z Jakobom Cajhnom iz Spodnjih Domžal št. 20. Franc Kreč rojen 1840 se je 1867 poročil z Nežo Cotman iz Trzina 77. V zakonu so se jima rodili otroci: Marija rojena 1866, Franc rojen 1869, Janez rojen 1870 in še en Janez, ki je bil rojen 1873. Franc Kreč rojen 1869 se je 1898 poročil s Franciško Ovca iz Spodnjih Domžal št. 6, rojena 1872. V zakonu so se jima rodili otroci: Ciril rojen 1897, Franciška rojena 1899, Franc rojen 1900, ki je umrl 1941 v New Yorku in Valentin rojen 1902, ki se je 1924 poročil v New Yorku z Amalijo Pavlič iz Zgornjih Domžal št. 32.

Tu so živeli tudi hlapci: Janez Colnar, Janez Kokal in Mihael Mušič.

Stob št. 44 — Vulgo ime Pri Moravčanu, ker je bil Jožef

Na osnovni šoli v Krašnji:

Učna ura namiznega tenisa državnih prvakinj

Že kar nekako v navadi je, da so učenci krašenjske šole nemalokrat presenečeni, ko se jim ponudi možnost srečati se z mnogimi znanimi osebnostmi.

Nekatera srečanja imajo vzgojno-izobraževalni pomen, nekatera pa so povsem sprostilnega namena.

Eno takšnih presenetljivih srečanj je bilo tudi pred kratkim; namreč na pobudo ŠD Krašnja so jih obiskale ekipne državne prvakinje v namiznem tenisu za sezono 1987/88 — igralke NTK KEMIČAR iz Hrastnika.

Z obiskom igralk Andreje Ojsteršek-Urh, Vesne Ojsteršek in Monike Reflak se je tukajšnje ŠD želelo učencem in kolektivu šole zahvaliti za vzorno sodelovanje z društvom tudi v tem iztekačem se šolskem letu.

Za uvod so učenci izvedli kratek kulturni program in igralkam čestitali za velik športni uspeh. Potem pa velika paša za oči. Andreja in Monika sta nekaj časa demonstrirali vrhunsko igro namiznega tenisa, prav tako kot je dostojna državnim prvakinjam.

Da je bilo veselje še večje, so nato vse tri igralke, vsaka s svojo skupino učencev odšle h krožku — učni uri namiznega tenisa.

Hitro, prehitro je minil ta čas. Ostalo ga je le še za odgovore na radovedna otroška vprašanja, za skromno pozornost gostiteljev in za skupno pojedino velike torte, ki so jo igralke prejele od učencev, ŠD in šole kot nagrado za uspeh in izpolnjeno obljubo glede obiska v Krašnji.

Ob odhodu na njihov popoldanski trening pa so nam povedale sledeče: **ANDREJA OJSTERŠEK-URH:** Po dolgi in naporni tekmovalni sezoni je moj današnji obisk na šoli v Krašnji prava sprostitelj. Presenečena in vesela sem povabila in na vse drugo, kar sem v tem kratkem času opazila na šoli — v majhnem kraju, ki ga do danes nisem poznala.

Učna ura z najmlajšimi je pokazala, da so se otroci pri krožku namiznega tenisa že veliko naučili.

MONIKA REFLAK: Obiska na šoli in nad pozornostjo sem zelo vesela in presenečena. Vidi se, da na šoli in v društvu zelo pridno delajo na področju namiznega tenisa. Škoda je le, da nimajo zadostnega števila strokovnih kadrov, s katerimi bi prav gotovo lahko še bolj napredovali. Zelo sem presenečena nad vsem, kar sem uspela zaslediti na tej šoli. Ne izključujem možnosti, da bom že v novem šolskem letu na šoli večkrat, saj bi temu športnemu kolektivu pri vseh naporih na področju mojega športa zelo rada pomagala.

VESNA OJSTERŠEK: Zelo sem zadovoljna in se društvu ter šoli zahvaljujem za pristrjem sprejem. Otroci so bili čudoviti, tako, da je ta čas zelo hitro minil. Pri učni uri s skupino, ki že nekaj let vadi, je to dobro opaziti. S še več treninga in večjim številom strokovnih kadrov bi bil napredk zagotovljen.

Tako je minila še ena izmed mnogih prijetnih učnih ur učenecem krašenjske šole, ki se jo bodo vsi radi in še dolgo spominjali.

Vzornim in prijaznim športnicam pa želimo še veliko športne sreče in uspehov na njihovi nadaljni tekmovalni poti.

Marjan Štrukelj

Tečaji plavanja z dnevnim varstvom

Podobno kot minula leta, tudi za letošnje poletne počitnice, organiziramo »tečaje plavanja z dnevnim varstvom«.

Organiziramo dva tečaja:

— od 27. 6. do 12. 7.

— od 13. 7. do 27. 7.

Tečaji bodo od 9.—14. ure, vsak dan razen sobote in nedelje, oziroma praznikov (4. in 22. 7.).

Program dejavnosti namenjamo otrokom od 5. do 12. leta, kjer naj bi otroci ob organiziranem in strokovnem delu pridobili osnovno znanje, ali drugače združili prijetno s koristnim.

Kaj pa stroški?

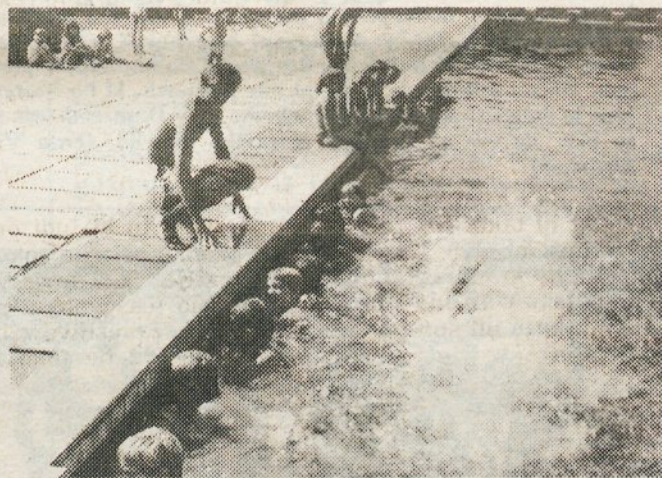
Za najmlajše od 5 do 7 let, bo potrebno prispevati 75.000.— din, za starejše od 7 do 14 let, pa je potrebno 90.000.— din.

S prijavninami pokrijemo stroške baze, malice in strokovnega kadra.

Še nekaj! Dnevni program se bo prilagajal vremenskim razmeram. V primeru slabega vremena ali dežja bo dejavnost v dvorani KC Domžale (brez plavanja seveda).

Prijave in informacije v pisarni ZTKO Domžale (telefon 721-015) v dvorani KC Domžale, vsak dan od 8. do 14. ure.

Omogočimo otroku prijetne počitnice.
ZTKO DOMŽALE

Tudi v letošnjem letu telesnokulturni delavci pripravljajo v domžalskem bazenu nekaj oblik šole plavanja za najmlajše.

TENIŠKI TEČAJI

V času šolskih počitnic, teniški center Domžale organizira:

- dopoldanske, začetne teniške tečaje za osnovnošolsko mladino
- popoldanske, začetne teniške tečaje za mladino in odrasle

TERMINI TEČAJEV:

- dopoldanski — 7-dnevni (14 ur), od 27. 6. dalje (razen sobote in nedelje), vsak dan ob 10. uri
- popoldanski — 7-dnevni (14 ur), od 20. 6. dalje vsak dan razen sobote in nedelje
- predvideni termini ob 15.00, 16.30, 18.00.
- Začetki tečajev: 20. 6., 29. 6., 11. 7., 20. 7.,

- **PRIJAVE** — pri vodstvu teniškega centra (športni park Domžale, za gostiščem Repovž), tov. Babič
- **PRIJAVNINA** — dopoldanski tečaji — 55.000.— din — popoldanski tečaji — 80.000.— din

Pohitite s prijavi!

SPIN

Teniški center Domžale

Krašnjani so imeli v gosteh državne prvakinje v namiznem tenisu iz Zagorja. Seveda brez ekshibicijskega nastopa ni šlo.

Spomin mladih Krašnjancov na srečanje z državnimi prvakinjami...

Na kratko iz KK Hrast

Kolesarski klub Hrast Dob, ki dela v okviru TVD Partizan Dob ima v letošnjem letu za seboj že dve uspešno organizirani prireditvi, pred njimi je še 4. maraton HRAST, razmišljajo pa tudi o drugih možnostih organiziranega rekreativnega kolesarjenja.

Čeprav ciklokros ni posebej znana, je pa zelo atraktivna disciplina, so se odločili in prevzeli organizacijo republiškega prvenstva v ciklokrosu za veterane in rekreativce, ki je zelo lepo uspelo. Tereni okoli Jamarškega doma so kot nalašč primerni za ljubitelje ciklokrosa in ob prizadevnem delu članov kluba je bilo tekmovanje uspešno pod streho.

Letos so pripravili tudi že 3. tradicionalni JURIŠ NA TROJICO, katerega se je udeležilo 122 kolesarjev različnih starosti in kategorij, iz veliko slovenskih klubov, med njimi tudi iz tako znanih kot sta SAVA in ROG, ki sta na gorski kronometer na Trojico poslala svoje mladine.

Tudi ta prireditev je zaradi prizadevnega dela tako članov kluba, kot krajanov Trojice, ki so pripravili okrepčevalnico in odstopili prostor za cilj, lepo uspela. Najhitrejši je do Trojice vozil 10,15 minut, sicer pa so po posameznih kategorijah zmagali: Felc (Sloga) med pionirji A ter Peltrin iz istega kluba med pionirji B. Med mlajšimi mladinci je bil najboljši Pilar iz Save, iz istega kluba pa je tudi Igor Bertonec, ki je bil najhitrejši mladinec in tudi najhitrejši udeleženec JURIŠA. Jelka Rakuš z Bleda je bila najhitrejša med ženskami A, Uršičeva iz Dola pa med ženskami B. Med rekreativci sta bila najboljša Turek (Rog) ter Zakotnik (Adria), med veterani pa po posameznih kategorijah: Oblak (Peterne), Hafner (Štucin), Ščurk (Grosuplje), Šink (Štucin) ter Makuc iz Ljubljane. Člani kluba se iskreno zahvaljujejo vsem, ki so pomagali pri izvedbi JURIŠA na Trojico.

V.

Člani karate kluba Domžale pišejo

O karateju — le karateristi

Želimo podati komentar k članku v zadnji številki Občinskega poročevalca, kjer govori Alibabič o karateju. Želeli bi povedati le to, naj o karateju govorijo ljudje, ki so na tem področju tudi kaj naredili ali dosegli vsaj minimalne uspehe. Taki, ki so v vrhu slovenskega karateja po tekmovalni in sodniški plati ter v zasedbi organov slovenske zveze, je Domžalah precej, kar pa za to. Alibabič nikakor ni možno trditi; da ne govorimo o tem, da kot trener KK Domžale ter glavni namestnik uradnega zastopka za Sankukai in Shito Ryu karate v Jugoslaviji. Vlada Paradižnika poznam, precej dobro pa tudi večino stilov zvrsti borilnih veščin v svetu. Da ne govorim o tem, da sem tudi v Full Kontakt karateju na njegovih začetkih dosegel najboljše rezultate itd.

Pa še o tem želim povedati, da človek s 60 kg ne more premagati 100 kilogramov težkega, čeprav se mi zdi to zelo nizka raven razprave. Naj povem le še to, da je bil tov. Alibabič s svojim prav toliko težkim prijateljem v napadu na takšnega 60 kg težkega človeka, pa oba skupaj nista nič opravila; o tem pa obstoja ustrezen uraden zapis.

Ta komentar je namenjen predvsem našim občanom zaradi tega, da ne bodo izgubili volje pri treningu. Dobri karateisti v domžalskem klubu lahko postanete že v 5 letih, za uspešno samoobrambo pa je potrebno kakšno leto treninga. Te trditve pa so navedene iz povsem praktičnih rezultatov zadnjih 10 let.

Trener Slavko Šorotar in člani KK Domžale

VABILO V LETNO KARATE ŠOLO

V letošnje leto karate šolo vabimo tudi vse občane ne glede na spol in starost, saj lahko v prijetnem letovanju osvojijo osnove karateja in se jeseni vključijo v trening ostalih skupin karateja in tekmovalno skupino.

Letna karate šola bo v Umagu od 11.—17. in od 17. do 24. julija, lahko pa ostanete oba termina, saj bo tematika različna. Treningi so dvakrat dnevno na suhem in v vodi, ostalo pa je prosti čas za letovanje in zabavo po lastnem okusu. Na zaključku šole so še izpiti za pasove.

Treninge vodita Vlado Paradižnik iz KK Forum mojster 5. DAN in Slavko Šorotar iz KK Domžale mojster 3. DAN, ob pomoči ostalih trenerjev iz slovenskih Sankukai klubov.

Vse zainteresirane prosimo, da pošljejo dopisnico s svojim naslovom na naslov kluba za dodatne informacije, ki jim jih bomo poslali po pošti. Naj navedemo še to, da lahko povabite še starše ali prijatelje, cena bivanja z lastnim šotorom in plačanami dajatvami ter hrano je po predvidenih cenah približno 15.000.— din dnevno.

NASLOV KLUBA: KARATE KLUB DOMŽALE, Kidričeva 5, 61230 Domžale.

Alpski kvintet je tudi naš

V ansamblu igrajo tudi naši občani Janez Per in Vinko Sitar ter Edi Semeja

Evropski priznani ansambl domače glasbe Alpski kvintet z Ivanko in Otom je pred kratkim prejel peto zlato ploščo od avstrijske trdke gramofonskih plošč. Dosedanjim trem tujim in eni domači zlati plošči ter eni diamantni je torej za visoko prodajo dodal še eno zlato odličje, kar potrjuje priljubljenost tega ansambla, ki ima korenine tudi v naši občini, po vsej Evropi. Tokrat vam ansambl Alpski kvintet z Ivanko in Otom predstavljamo nekoliko drugače, na hudomušen način, s karikaturnimi Jožeta Trobca-Vučka. V poletno lahko obleko smo odločne glasbenike Alpskega kvinteta oblekli zato, da jih za spremembo predstavimo tudi v tej luči.

IVANKA: »Vsi mislijo, da kot edina ženska v ansamblu največ govorim — kadar seveda ne pojem — jaz, pa to sploh ne držim. Moški del ansambla — kot je videti — doma sploh ne pride do besede, zato moram na vseh igranjih in potovanjih molčati prav jaz, tako klepetavi postanejo izven doma naši možakarji.«

OTO: »Res je, da sem do božiča sto odstotno zaseden, a se vseeno počutim kot svobodni umetnik ali umetnik na svobodi odlično. Po malem hujskam, a sem se zredil medtem za tri kilograme.

Imam nove zobe, zato zdaj več pojem in več pojem.«

JOŽE: »Pravijo mi, da sem najbolj točen šef na svetu: Še nikdar nisem zamudil na vaje ali igranje, ker imamo vpejlane visoke kazni. Drugače pa sem tudi svetovni rekorder v izgubljanju torbic. Ker smo vsak dan v drugem kraju, je to malce sitna stvar, a se privajam tudi tej moji življenjski nadlogi.«

JANEZ: »Res je, da sem najbolj zagnan kmetijski proizvajalec v Alpskem kvintetu in da dosegam s sušenjem sena na sončni osnovi na podstrešju neslutene rezultate. Res je tudi, da ima moje muzikalično delovanje pozitivne uspehe tudi pri nastajanju novih ansamblov v Mengšu. Zadnjemu, ki izvira tudi iz moje družine, pravijo Agroper, trikrat pa lahko ugibate, zakaj taka končnica...«

VINKO: »Tudi jaz kot originalni Mengšan sem ponosen, da sem nekaj prispeval k ohranitvi domačinov. Jože mi sicer pravi, da bi bil lahko mojima sinovoma zaradi pozne poroke prej stari oče kot ata, toda šefi se pač vedno nekaj šalijo, mi pa se jim smejimo ali pa tudi ne, odvisno od dneva...«

EDI: »Res je, da sem poleg Janeza in Vinka tretji iz naše občine in da tvorimo jedro ansambla. Kakšno in katero, pa naj povedo drugi. Moj osnovni izrek je enak mojemu velikemu vzorniku Avgustu Stanku. Najraje nategujem svojo ljubico harmoniko. Živim pa v Dobu in na srečo v tistem pri Domžalah, kjer ni zapora...«

ŽAN: »Priznam, da sem zagrešil veliko uspešnic za Alp-

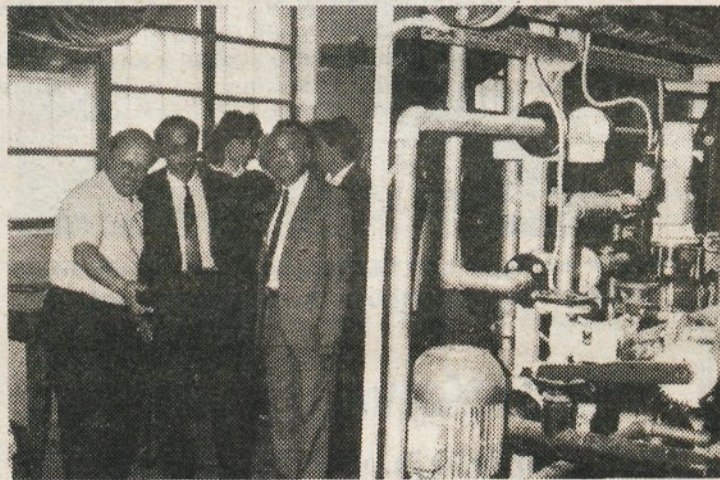
ski kvintet, to pa samo zato, ker komponiram ponoči in podnevi. Včasih vstanem ob treh zjutraj in si zapišem note samo zato, da jih zjutraj z mojo ženo Ivanko ne bi pole-

žala. Drugače pa sem varčne narave in me še vedno skrbi, ali se res ugasne lučka pri hladilniku, ko ga zapreš ali pa še naprej gori...«

I. S.

V DO Termit — helikopterski transport. V začetku junija so v DO Termit — TOZD Peskokopi potrebovali transportne storitve, ki so se jih lotili — ker drugače ni šlo kar z helikopterjem. Ob tej priložnosti je nastal tale posnetek, ki bo Moravčane še dolgo spominjal na dan tehnike... V Domžalah smo se že bali, da gre za zametek moravške aviacije. (Foto Vili Majhenič)

V domžalskem obratu Heliosa so pred dnevi odprli pšenično škrobarno, kot edino tako tehnologijo v Sloveniji. Vodja projekta inž. Vinko Bon razlaga Milanu Maroltu, predsedniku IS Sob Domžale, princip nove linije. Več o pridobitvi bomo pisali prihodnjic.

Doklej tako?

Ovinek smrti

S strani Krajevne skupnosti Moravče je bila že večkrat izražena pobuda za razrešitev nevarnega odseka pri obratu Elektrovida v Dolah pri Krašcah, zadnji predlog pa je bil posredovan Cestnemu podjetju Ljubljana dne 29. 3. 1988. Delegati sveta krajevne skupnosti so bili nemalo začudeni in ogorčeni nad odgovorom Cestnega podjetja Ljubljana TOZD Vzdrževanje, ki je bil sledeči:

V vašem dopisu št. 77/88 z dne 29. 3. 1988 nas opozarjate na kritično mesto pri obratu Elektrovid v Dolah na R-336 zaradi pogostih prometnih nesreč.

Na tem delu regionalne ceste je vozišče in bankine v dobrem stanju, rastlinje pa redno obsekavamo, tako da je glede na teren kar največja možna preglednost.

Na nevarnost opozarjajo prometni znaki I-11 »spolzko vozišče« in I-2 »dvojni ovinek ali več zaporednih ovinkov, prvi na levo«. Taka signalizacija je postavljena v obeh smereh vožnje in v kolikor bi jo vozniki upoštevali, do prometnih nesreč ne bi prihajalo.

Ko bodo na voljo tudi finančna sredstva bomo zamenjali poškodovane pokončne smerne deske VII-2, ki dodatno opozarjajo voznike na spremembo smeri ceste!

Sprašujemo se, ali ni bilo dovolj najmanj pet smrtnih primerov, da bi ukrenili kaj več kot postavili le opozorilne znake. Vsi vemo, da je ob najmanjšem dežju cesta prava drsalnica in v takih razmerah so prometne nesreče neizogibne. Zahtevamo, da se naredi prometna študija rešitve tega nevarnega odseka, kajti s pričakovanim večjim prometom iz Zasavja bo tudi nevarnost na tem delu moravške ceste veliko večja. Želimo odgovor pristojnih služb v našem občinskem glasilu.

M. B.

Delo RK na OŠ Martin Koželj Dob:

Skrb za sočloveka niso le besede...

Ena izmed množičnih organizacij, ki delujejo po svetu, je organizacija Rdečega križa — RK. Rdeči križ je bil ustanovljen leta 1863 zato, da se nudi organizirana pomoč ranjenecem na bojišču. Danes je od tega minilo že 125 let. Osnovni cilj RK je razvijanje humanih dejavnosti z nalogami z zdravstvenega, socialnega in vzgojnega področja. RK prispeva k miru in s tem k lepšemu, svobodnemu življenju vsega človeštva. Delovanje RK predstavlja sedem načel: HUMANOST, NEVTRALNOST, NEPRISTRANOST, NEODVISNOST, PROSTOVOLJNOST, ENOTNOST IN UNIVERZALNOST.

Na OŠ Dob deluje več krožkov in organizacij ter OO RK, ki je ena najbolj aktivnih organizacij; vanjo so vključeni vsi učenci šole. Organizacija deluje s pomočjo IO OO RK; letos je predsednik Marjana Prašnikar, v predsedstvu pa sta še Mateja Svobljak in Lidija Lampret; mentor je tov. Agica Križnar, ki RK na šoli vodi že več kot 20 let. Uspešno sodeluje tudi z RK v Krajevni skupnosti.

V začetku šolskega leta RK na šoli skupaj z RK Dob oblikuje plan dela za tekoče leto. Ta je zelo obsežen, saj vključuje vse zbiralne akcije, predavanja o alkoholizmu ipd., obiske ostarelih na domovih... IO OO RK se redno sestaja na sestankih, kjer se domenijo za akcije oz. za drugo trenutno delo.

HUMANE IN SOLIDARNE AKCIJE

Vsako leto sta izvedeni dve akciji zbiranja odpadnega papirja, jesenska in spomladanska; zbiralna akcija praznih ste-

Neki »ugotovitvi« na rob:

A, iz Domžal ste, iz najbogatejše občine...

Verjetno bi bilo vseh 10 prstov mojih dveh ročajev preemalo, če bi hotel prešteti, kolikokrat sem v zadnjem času slišal zgoraj zapisani naslov. Malce je k temu najverjetneje pripomogel film, ki ste si ga lahko ogledali celo na osrednji prireditvi ob občinskem prazniku, malce pa tudi ne vem, kdo, saj se mi je že pred filmom dogajalo, da so me kar s precej zavisti ogledovali tudi sredi kakšne druge naše republike, ne le sredi Ljubljane in kar malce nevoščljivi so mi bili, ker oni ne živijo v Domžalah, v najbogatejši občini v Jugoslaviji. Ponosen sem na to in kar malce zrastem ob vsaki taki priložnosti, le čisto pravega vzroka za dejstvo, ki je prisotno, vsaj videti je tako, vse povsod, nisem in nisem našel. Tudi film me ni potolažil, saj je bil sicer obrtniško dobro narejen, na slika naše občine, ki pa ji je manjkalo zelo veliko. Nič nimam proti obrtnikom, zavidam jim njihovo pridnost, prizadevnost, inovativnost in iznajdljivost, v katero me je prepričala tudi razstava, vendar ne vem, če je mogoče samo po resnično pridnih številnih malih in velikih nosilcih obrti soditi, da smo med najbogatejšimi v državi, ali pa nas celo primerjati z Japonsko proti ne vem čemu že, ampak tudi to smo lahko prebrali v enem izmed dosedanjih glasil.

Je že res tudi, da smo lahko ponosni na novi trgovski center — cela vrsta znancev me je že prepričala, da gredo rajši v Domžale kot v Ljubljano, da smo lahko ponosni na nekatere uspešne tovarne (morda tudi manj uspešne), na vrsto novih šol, dobro urejeno predšolsko varstvo, na vsakovrstno kulturno dejavnost, ki najde odmev v slehernem kotičku naše občine, pa na športnike, ki segajo »po zvezdah« in še bi lahko naštevati. Ne boste verjeli, ampak hvalijo nas kar po vrsti, da človek skoraj ne bi verjel. Tako so mi npr. socialne delavke iz Kranja zadnjič zatrjevale, da tako urejenega socialnega varstva ali še bolj dobrega dela Centra, ki nima niti ne vem kake dolge zgodovine, nimajo nikjer, kolegica z obale pa me je prepričevala, da o naši knjižnici njihovih kulturniki samo sanjajo, da ne rečem kakšen hvalospev smo brali, sicer res le iz pisma ene bralke v osrednjem slovenskem dnevniku, o priložnosti otrok v Moravčah. Verjetno bi lahko naštevati in vse to me konec koncev prepriča, da smo morda res najbogatejša občina v Jugoslaviji, le preveč enostransko to bogastvo, vsi, ki nas ocenjujejo, gledajo. Zato sem iz občine, ki je najbogatejša vendar najbogatejša zaradi vseh, ki so v vseh dosedanjih časih bili in so še pripravljene sodelovati in tudi vlagati v razvoj naše občine. Naše bogastvo je torej pridnost vseh delavcev, kmetov, izobražencev, obrtnikov, mladih in starih, ki se zavedajo, da je bogata občina odvisna od njihovega truda, od njihove pridnosti in pripravljenosti rešiti probleme, ki jih ni malo. Na te ljudi pa radi pozabljam, po mojem skromnem mnenju je nanje precej pozabil tudi film, ki je sicer lahko dobra reklama za našo občino, kjer pa, roko na srce, marsikaj še kar precej šepa. Če pa naj bo film neke vrste vzpodbuda za večji prihod turistov, ne le (pol) uradnih delegacij, ki včasih že kar mučijo naše obrtno združenje, potem najprej korak v turizmu, da bomo kaj zaslužili, da bomo še bolj bogati, čeprav ne vem, kako se bomo potem imenovali, če smo že zdaj najbogatejša občina v Jugoslaviji...

klenic vina in Radenske je navadno ob začetku šolskega leta. Denar je vedno namenjen za obdaritev bolnih in ostarelih ob novem letu. Sodelujemo pri akciji zbiranja starih oblačil in obtuve v povezavi z RK KS Dob; — običajna akcija poteka ob koncu maja, takrat, ko je tudi povsod drugod po Sloveniji.

Včasih zbiramo tudi kostanj (divjeh in jedilnega), katerega oddamo Leku v Mengeš, zbirali pa smo tudi že polže.

Ob 8. maju — mednarodnem dnevu RK, poteka na šoli sprejem prvošolcev v podmladek, sedmošolcev pa v člane RK. Vsako leto je takrat na šoli proslava, povabimo tudi člane KS.

Letos je bil teden RK pod geslom: 125 let dela in razvoja; eno razredno uro smo namenili tej temi, pripravili pa smo tudi razstavo. Na šoli zbiramo članarino RK, ki letos znaša 50.— din, prodajamo pa tudi zahvalne darilne kupone.

V zbiralnih akcijah sodelujejo vsi učenci, navadno po razredih oz. skupinah. Denar največkrat namenjen za izobrazbo in humanitarne namene, nekaj akcij pa poteka tako da denar razdelimo po posameznih RS — v obliki tekmovalnih (kostanj ipd.)

Ker izredno socialno šibke učencev na šoli ni, je IO OO RK sklenil, da za mlajše učence pimo igrače, za starejše učence pa so predlagali, da se denar namenja za končne izlete in vaje.

Z denarjem RK se plačujejo tudi obiski pisateljev in pesnikov ob bralni znački. O namenu obnove zbranja pri prostovnem pouličnem zbiranju, pa odloča IO OO RK na šoli.

Tako je letošnji teden RK pretekel z osnovnim geslom: »125 let v delu in razvoju«. Za leto 1989 pa je predvideno še dodatno geslo: »Branec človeške življenja«.

Jana Rems

Petdeset let obstoja GD Krašce pomeni pregled opravljenega dela, utrditev organiziranosti ter zasnovano načrtov za v prihodnje.

Gasilci v Kraščah pri Moravčah praznujejo 50-letnico društva

Gasilsko društvo Krasce letos praznuje svoj visoki delovni jubilej — 50. obletnico organiziranega gasilstva in požarne dejavnosti v domačem kraju.

Ob tem jubileju bo gasilsko društvo Krasce, v dneh 23. in 24. julija 1988 prikazalo razvoj od tistih dni, ko je leta 1938 (pa vse do danes) peščica naprednih kraščanov začela v skromnih razmerah z veliko požrtvovalnostjo opravljati humano poslanstvo.

Iz roda v rod in iz desetletja v desetletje je to dru-

štvo ob vseh družbenih spremembah ostalo zvesto svojim ciljem in uspešno opravljalo svoje delo. Spopadalo se je z velikimi, nekajkrat katastrofalnimi požari in drugimi elementarnimi nesrečami, vselej pa je s polno mero odgovornosti opravilo svoje naloge in pomagalo prebivalstvu moravske doline.

Vzorno delo in dobra organiziranost sta tako spodbudila vse vaščane, da so se skorajda vsi včlanili v društvo, ki je tako postajalo čedalje bolj množična in dolgo časa edina družbena organizacija v vasi Krasce. Tudi ob tem jubileju, ki bo povezan z bogatim kulturnim programom na katerem bodo sodelovali tako krajski kot gasilci — gasilci tudi iz okoliških gasilskih društev bodo prikazali delo kraških gasilcev in njihov prispevek k razvoju gasilstva in njegove vloge na tem predelu domžalske občine. Poseben napredek so seveda kraški gasilci dosegli po osvoboditvi, saj to potrjujejo

številne opravljene prostovoljne ure, gradnja gasilskega doma in izpopolnjena tehnična oprema tega društva. Iz tega sledi, da vodstvo gasilskega društva Krasce zmoro obvladovati še tako težke naloge. Tako se je treba v tem zapisu posebej zahvaliti mnogim tovarišem, ki so bili ob različnih težavah nepopustljivi pri delu in z veliko odgovornostjo skrbeli za neprestani razvoj društva.

Ti ljudje pomenijo temelj društva, rezultati njihovega dela pa so se še posebej pokazali med narodno-osvobodilno vojno. Za take svoje dosežke pri krepitvi požarnega varstva in varovanju družbenega in zasebnega premoženja je društvo prejelo najrazličnejša priznanja. Ta zgleđna skrb za preventivo se še posebno odlikuje v tem, da društvo že nekaj let uvaja v prakso mnogo terenskih vaj po kmetijah in stanovanjskih zgradbah. Take vaje so neprimerno bolj koristne kot pa tiste nekje na igrišču ali na tekmovalnem poligonu. Uvedba novih tehnologij, izboljšanje tehnične opreme, neprestana požarna preventiva in zaupanje v mlajši kader, kakor izboljšano pripravnost članstva in prednostna naloga »strokovnosti« so vsekakor poročstvo, da bodo kot do sedaj tudi v prihodnje kraški gasilci izpeljali vse postavljene naloge.

Nad vse svečan jubilej bo vsekakor obveza društva, da bo tudi po prehodu v drugo polovico stoletja prav tako vestno in požrtvovalno opravljeno svoje človekoljubno poslanstvo in se še bolj utrdilo ter tako zagotovilo naši skupnosti uspešno obrambo pred vsemi nesrečami.

PROGRAM PRIREDITVE OB 50-LETNICI DRUŠTVA

SOBOTA 23. julij 1988

ob 16. uri predstavitev zgodovine in brošure

— svečana seja

ob 19. uri medsektorska gasilska vaja

— društveno srečanje s krajsani

NEDELJA 24. julija 1988

ob 15. uri svečana povorka

— kulturni program

— prevzem novega avtomobila

Za prijetno počutje se bodo kraški gasilci potrudili za dobro razpoloženje pa bodo poskrbeli Moravska godba z mažoretkami in ansambel Franca Miheliča.

Prireditve bo potekala pod pokroviteljstvom SIS za varstvo pred požari Sob Domžale, KS Moravče, DO Termit, Helios, Tosama, Napredek in zasebnikov iz domačega kraja. V primeru slabega vremena bo prireditve preložena.

VABLJENI

POŽBA UMIRAJOČEGA GOZDA

Čep zelen sem bil nekoč,
razprostiral se v naravi,
dajal življenjsko moč,
človek, stal sem ti ob strani.

Me še ljudstvo spoštovalo,
jaz za njega sem živel
lepo me negovalo,
daj pa sem ves ovenel.

Ko utrujen in premražen
z dela vrnil se potan,
ogrel v toploti, kakor blažen
razbijem te v lepi sen.

Je hlstance na veliko,
dneva v dan je težje mi,
težko rastem na visoko,
dajati zdravih ti moči.

Vkleščil si me v sivo skalo,
lotil se mojih korenin,
težko, ljudstvo bo živelo,
kavedaš se? moj dragi sin?

Kakaj dušiš me z žveplom vročim?
kajadaš tóliko bolečin,
kako, naj čisto vodo točim?
z zdravih zemeljskih globlin.

Ležal v zibelki leseni
dajal prečiščen sem ti zrak,
kruto vračaš dim strupeni,
ne misli, da si korenjak.

Stavljaš strup mi in aktiva
pod vznožje mojih mi otrok,
skruniš zemljo nje kraljestvo,
ki daje ti življenja sok.

Skrivam zate male jurčke,
ti hočem dati čisti zrak,
a krošnje moje si bolane,
ogroža me atomski rak.

Si kakor neuko ljudstvo,
bičalo je morje nemo,
za pohlep ne zdravo vneto
skrilo jih v svojo temo.

Tovarnam sebe sem zagledal,
si umetnije oblikoval
hišo si iz mene zgradil,
na postli moji si zaspal.

Napravil grozno boš puščavo,
znobil se v lastni bodež zmoti,
ne bo cvetličnega pozdrava
ob tvoji, — človek, zadnji poti.

Smiljan Pevec

Akcija občinske raziskovalne skupnosti Domžale

Kdo ve za koristen predlog?

Raziskave, inovacije in izboljšave tehnoloških postopkov morajo biti gonilna sila napredka v gospodarstvu. O tem veliko govorimo, pa malo naredimo. Poleg velikih ali pomembnih inovacij se pri vsakdanjem delu srečujemo tudi z drobnimi problemi, ki zavirajo učinkovitost dela. Predlogi za izboljšave tehnoloških procesov bi morali biti vsakdanja skrb vsakega delavca, vodstveni delavci pa bi morali skrbeti za uresničevanje predlogov. Pri tem se srečujemo s problemi in z vprašanjem: Ali se sploh spleča? Izkušnje v svetu in v dobro organiziranih delovnih organizacijah pri nas, nas učijo, da prinašajo koristni predlogi velik napredek pri organizaciji dela, racionalizaciji proizvodnje in v izboljšavi kakovosti proizvodov.

Vsaka delovna organizacija ima ali bi morala imeti posebno komisijo za inovacije, ki bi te oblike dela morala organizirati in vzpodbujati.

Predlagatelji koristnih predlogov bi morali biti za svoje delo nagrajeni.

Občinska raziskovalna skupnost Domžale za-

čenja v letu 1988 s posebno akcijo, ki naj bi načrtno usmerjala zbiranje koristnih predlogov v vseh delovnih organizacijah domžalske občine.

Pravila akcije: KORISTEN PREDLOG

1. Vsak delavec ali skupina delavcev ima pravico in dolžnost predlagati izboljšave vseh delovnih postopkov v svoji delovni organizaciji.

2. Kot »koristen predlog« lahko smatramo vsako pobudo ali izboljšavo, ki vodi k racionalizaciji proizvodnje:

— poenostavitev ali sprememba delovnega procesa

— izboljšava strojev in druge opreme

— zmanjševanje porabe surovin

— izboljševanje kakovosti proizvodov

— uporaba odpadnih surovin.

3. Delavec, ki predlaga »koristen predlog« stori to v pisni obliki tako da obrazloži problem, predlaga rešitev in opiše pričakovani učinek izboljšave.

4. »Koristen predlog« pošlje v enem izvodu komisiji za inovacije v svoji delovni organizaciji in en izvod na naslov: Občinska raziskovalna skupnost Domžale, Ljubljanska 36, 61230 Domžale.

5. Komisija za inovacije v delovni organizaciji je dolžna, da vsak mesec enkrat pregleda prispele predloge ter oceni njihovo uporabnost in izvedljivost. Pozitivno oceno predloga posreduje vodilnim delavcem v proizvodnji, ki poskrbe za realizacijo predloga. Pozitivno ali negativno oceno vseh prispelih predlogov posreduje komisija enkrat mesečno na naslov Občinske raziskovalne skupnosti Domžale.

6. Občinska raziskovalna skupnost bo enkrat mesečno vse prispele predloge ter njihove ocene pregledala. Za vsak logičen in resen predlog bo ORS Domžale izplačala predlagatelju ustrezno nagrado.

7. Postopek za vsak predlagani »koristen predlog« mora biti zaključen najkasneje v dveh mesecih.

8. Pritožbe na oceno predloga, ki jo izdela komisija za inovacije v delovni organizaciji sprejema Občinska raziskovalna skupnost Domžale.

9. Komisija za inovacije v delovnih organizacijah lahko poleg nagrade ORS Domžale priznava predlagateljem »koristnega predloga« tudi dodatne nagrade po pravilniku o inovacijah in tehničnih izboljšavah.

10. Komisija za inovacije v delovni organizaciji izdela vsako leto poročilo o prispelih koristnih predlogih in o njihovi učinkovitosti. Poročilo oziroma izvedbo posreduje Občinski raziskovalni skupnosti Domžale vsako leto v mesecu januarju za preteklo leto.

11. Občinska raziskovalna skupnost Domžale bo spremljala izvajanje akcije in najmanj enkrat letno o rezultatih poročala na skupščini ORS in v javnih občilih.

12. Z akcijo KORISTEN predlog začnemo po objavi v Občinskem poročevalcu.

Uspeh naših dramskih skupin

Trzinski Bog in domžalski Kabaret na republiškem srečanju gledaliških skupin v Novi Gorici

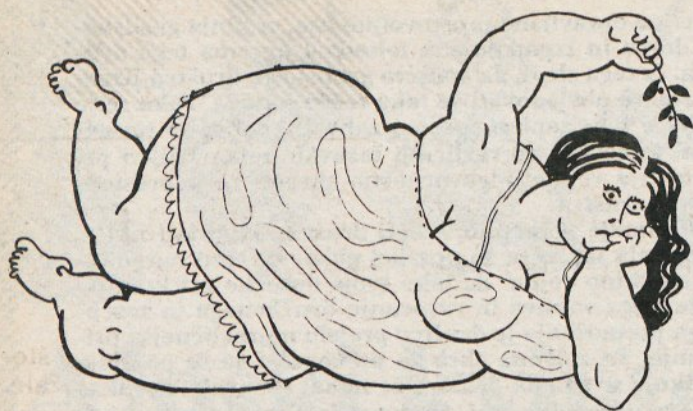
V Novi Gorici je bilo od 19. do 21. maja prvo Linhartovo srečanje, kakor se po novem imenuje Srečanje gledaliških skupin Slovenije, ki je bilo tokrat že 31 po vrsti. Že več let so se domžalske skupine uspešno uvrščale na področna gledališka srečanja, letošnja sezona pa je prinesla velik uspeh, saj sta bili kar dve skupini izbrani za predstavitev na republiškem srečanju. Med štiri najstimi najboljšimi predstavami slovenskega gledališkega ljubiteljstva sta se znašli tudi predstavi dramske skupine KUD Franc Kotar iz Trzina, ki je nastopila s komedijo Woodya Allena Bog in dramska skupina Čapljev drevored Kulturnega društva Domžale s Pobladnim kabaretom Tomaža Boleta in Tomaža Habeta. O obeh predstavah je bilo v Občinskem poročevalcu že dosti zapisanega, zato naj zapišemo le, da veljajo vse čestitke vsem igralcem, tehnikom in drugim sodelavcem, predvsem pa obema režiserjema Jožetu Štihu in Marini Rugelj z željo, da bi bila tudi prihodnja gledališka sezona vsaj tako, če ne še

bolj uspešna.

Obe domžalski predstavi sta bili v petek, 20. maja zvečer v gledališki dvorani Primorskega gledališča Nova Gorica v Solkanu. Izbrana publika, ne le domača temveč iz vse Slovenije, je pozorno spremljala obe predstavi, ki sta se zvrstili ena za drugo in vsaka po svoje navduševali zahtevne gledalce. Med mnenji, ki smo jih slišali v Novi Gorici je bilo veliko takih, ki so pohvalila programsko osvežitev celega srečanja, saj se večina ljubiteljskih skupin ukvarja s problematiko današnjega življenja na dramatičen ali celo tragedičen način, malo pa je takih, ki se z isto temo srečujejo s smešne ali celo zabavne plati.

Na pogovorih o predstavah, ki sta jih vodila oba republiška selektorja Segej Verč in Iztok Torry, sodelovala pa sta tudi dramatik Peter Božič in režiser Peter Militarov, sta bili obe predstavi obravnavani vzporedno, saj sta bili, kot je rekel Sergej Verč, izbrani prav zaradi posebnega šarma, simpatije, ki sta ju izžarevali. Pohvalili so dobro igro in režijo, predvsem pa spoznanje, da se tudi v domžalskem gledališkem prostoru že poznajo nastavki drugačnega gledališkega jezika.

VGT

Domžale, 3. - 4. junij 1988

Mladi literarni ustvarjalci iz vse Slovenije, pesniki, pisatelji, esejisti, dramatikci so se 15 let srečevali v Gradišču pri Lenartu v Slovenskih goricah. Zveza kulturnih organizacij Slovenije, ki je glavni nosilec teh srečanj, pa je letošnje, 16. srečanje mladih literatov zaupala v organizacijo občinski Zvezi kulturnih organizacij Domžale in domžalskemu literarnemu društvu. Dva dneva smo v naši občini gostili izbrane avtorje. Od 19-tih, ki so se uvrstili v zaključek po šestih območnih srečanjih, jih je k nam prišlo štirinajst. Prišli so Vida Hočevar in Igor Kaul iz Ljubljane, Franci Ploplnik in Zoran Sunajko z Laškega, Ana Rigler-Penta iz Velikih Lašč, Jani Tifel iz Slovenj Gradca, Nala Sever z Jesenic, Janko Škorjanc iz Mežice, Peter Šušar iz Črnomlja, Metka Tušar iz Kamnika, Jožica Vogrinec iz Krškega, Sonja Votolen iz Kidričevega ter Cvetka in Vojka Žgavec iz Ajdovščine.

Srečanje se je začelo v domžalski knjižnici, kjer je predsednik ZKO Domžale Slavko Pišek odprl razstavo samozaložb — pesniških zbirk, zbornikov in drugih publikacij, ki so izšle v zadnjih letih mimo uradnih založb. Hkrati je bila tudi predstavitev nove literarne revije Avtor, ki jo je v imenu urednikov predstavil kranjski pesnik Franci Zagoričnik, in literarne priloge Občinskega poročevalca z naslovom Kam?, ki jo je predstavil Tomaž Bole, predsednik Literarnega društva Domžale.

Zbrana družčina gostov, drugih literatov, članov našega literarnega društva in znanih imen kot so Branko Gradišnik, Andrej Blatnik, Igor Bratož, američanka Julia Bates ter moderator Miha Javornik je sedla za tri okrogle mize v čitalnici in se pogovorila o šolah kreativnega pisanja v vprašanju »Ali je to pisateljska šola?«

Po okrogli mizi v knjižnici so se udeleženci srečanja preselili na Rudnik, kjer jih je pred galerijo Janeza Repanške pričakal in pozdravil predsednik kamniškega Iz-

vršnega sveta Janko Gedrih. V večeru, polnem kulturnih dogodkov so se predstavili avtorji z branjem svojih tekstov, skupina Papilu iz Koprca z odlično lutkovno predstavo Potep ter dramska skupina Češpljev drevored Kulturnega društva Domžale, ki je z zadnjo 15. predstavo Pomladnega kabareta v tej sezoni tudi zaključila petkov večer. Med dogajanjem na odru pa so se v spodnjih prostorih zbrali predstavniki slovenskih literarnih klubov in se pogovarjali o sodelovanju med klubi.

Sobotni del srečanja je potekal zelo delovno. Literati so se zbrali v galeriji Janeza Repanške, kjer so pod vodstvom Julie Bates spoznali delo v literarni delavnici. Istočasno pa se je na gradu Krumperk začela tudi likovna delavnica, kjer so se okrog akademske kiparke Alenke Vidregar zbrali izbrani likovniki ljubitelji iz vse Slovenije. Po dopoldanski literarni delavnici so si udeleženci ogledali Arboretum in Kulturni dom v Mengšu in se nato srečali na Krumperku z udeleženci likovne delavnice. Skupaj so si ogledali jamarski muzej in Železno jamo, kjer je s čudovitim nastopom vse prevzel glasbenik Marjan Rudel s kozmično harfo.

16. srečanje se je izpelo v prelepem okolju atrija gradu Krumperk in njegove okolice, kjer so se prepletali rezultati literarne in likovne delavnice. Bilo je vzdušje, ki se ga ne da opisati, lahko se ga samo doživi. In doživeli so ga ne samo udeleženci, temveč tudi kar precej naključnih obiskovalcev, ki so prišli uživati čudovito pomladno popoldne na Krumperk.

Prav je, da zapišemo, da so k uspešni izvedbi tega srečanja prispevali svoj del tudi pokroviteljica Kulturna skupnost Domžale, delovna organizacija Tosama, ki je omogočila likovno delavnico, pomagali pa so še Zveza sindikatov Slovenije, republiška ZSMS, Kmečki glas in Antena.

VGT

Groblje danes in še kdaj?

Morda ste se že kdaj vprašali, kakšen pomen imajo v slovenskem kulturnem prostoru koncerti v baročni cerkvi v Grobljah, ali kakor rečemo temu kulturnemu spomeniku še drugače — Muzeju Jelovškove umetnosti. Pa saj ni pomembno, če ste se vprašali. Prav gotovo pa je, da vsi tisti, ki smo blizu in lahko tako rekoč peš stopimo do tega našega kulturnega bisera, premalo cenimo vse tisto, kar nam daje skozi vse leto kot muzej Jelovških fresk in kar nam daje kot čudovito akustičen prostor vsako pomlad in poletje s stilnimi koncerti.

Pa naj danes rečemo besedo o pomenu teh koncertov. Sedemnajst sezon je že mimo in sedanja, osemnajsta, je spričo težav, s katerimi se srečuje naša družba, žal okrnjena. Po vseh teh letih se je moral program skrbiti, tako da so v letošnjem programu le štirje koncerti. Sloves, ki ga uživajo grobeljski koncerti pri slovenskih glasbenikih v slovenskem glasbenem svetu, pa ne le slovenskem, tudi jugoslovanskem in širšem, najbrž marsikomu ni znan. Umetniki, ki so prihajali nastopati v Groblje, so prihajali predvsem zato, ker so si šteli v veliko čast, da so med izbranimi za tisto leto. Pa bi morda kdo pomislil: saj so dobili honorar — in to dober za svoj nastop, vendar, treba je vedeti, da je to edina profesionalna kulturna prireditev pri nas, kjer se moramo tudi mi do profesionalcev obnašati profesionalno. In prav je, da vse vložimo v to, da je tako. Kajti tisti številni umetniki, ki so prišli k nam nastopati, so zelo oplemenitili vsebino stilnih koncertov, pa čeprav jim je bil za nas morda visok honorar le kritje njihovih potnih stroškov. Vedeti moramo namreč, da so honorarji za take nastope v tujini desetkrat večji kot pri nas, pa vendar se za nastop v Grobljah vsak umetnik posebej pripravi, kajti to je njegov stilni koncert v Grobljah.

Najbrž stojimo pred dilemo, kako v prihodnje. Ali obdržati koncerte neokrnjene, se pravi, vztrajati pri petih instrumentalnih in treh vokalnih koncertih in zagotoviti sred-

stva za to, s tem pa tudi zaščititi sloves in ugled tega slovenskega fenomena, ki ga lahko mirno postavimo ob bok podobnim fenomenom, kot naprimer dvorcu Zemono.

Seveda pa se moramo vprašati tudi to, ali sploh vemo, kaj se dogaja v Grobljah. Včasih se zdi, da ljubljancani in kamničani, pa tudi kranjčani in celjani bolje cenijo tisto kar imamo mi pred nosom. Saj prihajajo na koncerte iz vseh teh pa tudi iz drugih, še bolj oddaljenih krajev. Mi pa imamo Simfonični orkester, tri godbe, številne pevske zборе, preko 600 učencev glasbene šole, številne izobražence in še marsikoga, ki bi ga morali ti čudoviti koncerti hudo zanimati, pa vendar ne pride v Groblje. Ne bom vprašal, zakaj ne pride. Kar sam naj se vpraša. Kajti sam sebi krade duševno hrano, pa tudi širšo glasbeno izobrazbo.

Naj zaključim to kratko razmišljanje z upanjem, da bi se vsi tisti, ki ga boste prebrali, ob njem zamislili in našli odgovor na vprašanje, zakaj stilni koncerti v Grobljah v glasbenem svetu toliko pomenijo in zakaj mi tega nočemo ali ne znamo ceniti, toliko kot si zaslužijo.

Tomaž Bole

Deževno pri Repanšku

Godcev pa vse več

Prireditve s skupnim naslovom Po domače pri Repanšku v sredini junija so minile predvsem v znamenju slabega vremena: Big ben se je predstavil v hladnem večeru, koncert Alpskega kvinteta je bil kmalu po začetku zaradi dežja odpovedan, IV. medobčinsko tekmovanje ljudskih godcev pa je prav tako skušal zmotiti dež, a so ga prireditelji gostilna Repanšek s pokroviteljema Zvezi kulturnih organizacij Domžale in Kamnik vendarle uspešno spravili pod streho.

Letos je bilo zanimanje za IV. medobčinsko tekmovanje ljudskih godcev na Homcu še veliko večje kot prejšnja leta. V konkurenciji se je iz domačih občin prijavilo kar 36 godcev in godčevk, trije pa so nastopili kot gostje —

iz drugih občin. Komisijo so sestavljali Franc Flere (predsednik), priznani harmonikar in avtor skladb, Vera Kunstelj, glasbena pedagoginja Glasbene šole Domžale, Franci Lipičnik, ravnatelj Glasbene šole Kamnik in

avtor domače glasbe, Matjaž Brojan, odgovorni urednik Občinskega poročevalca, Tomaž Štrukelj, vodja prodaje Melodije Mengeš — ki je že četrty prispevala glavno nagrado, kitaro, Lojze Stražar, kulturni delavec, Marjan Rajk, glasbeni strokovnjak iz Metlike, ter izzrebana člana komisije Viktor Leskovec iz Volčjege potoka in Viktor Rode iz Šmarce.

Komisija je razdelila naslednje nagrade: najbolj simpatični nastop med gosti Toni Rajk, ki je ob koncu tekmovanja spravi občinstvo do velikanskega navdušenja, najboljši nastop brez treme si je prislužil Anton Resnik, za najslabše razumevanje komisije sta si delila točke Rok Grašič in Ferdo Baloh, najmlajša godčevka je bila 11-letna Sonja Habjanič, najstarejša Pepca Blejc, ki si je hkrati delila mesto tudi kot najboljša godčevka skupaj z mlado Alenko Zajc, najmlajši godec je bil petletni Jože Vidregar, najstarejši godec pa 81-letni Janko Kokalj. Nagrade so dobili tudi vsi nastopajoči od sedmega mesta navzgor. Šesto do sedmo mesto sta si delila Slavko Majer in Tone Sempričnik, peto mesto je dosegel Tone Habjanič, tretje do četrto mesto sta si delila Stane Žibert in Srečo Vrtnik, prvo in drugo pa trikratni zmagovalca do sedaj Milan Resnik in nova zvezda med godci Tone Omahna. Vsi so dobili praktične nagrade oziroma majolke, poleg tega pa tudi lična pisna priznanja. To sta podelila predsednika Zveze kulturnih organizacij Domžale in Kamnik, Slavko Pišek in Anton Lipovšek. Slednji je imel tudi uvodni govor, v katerem je pohvalil organizatorjevo prizadevanost, da se podpre tovrstno na-

rodno tvornost na tem koščku Slovenije. Na koncu pa se je hvalil vsem nastopajočim tudi Slavko Pišek nekaj zahvalnih besed pa je izrekel tudi gostilo čar Vid Repanšek. Prireditve v zornu in prikupno vodila Melka Šišernik-Volčič, Stoparjev godci in pevci pa so poskrbeli za Repanškovo himno, ki bo tudi na drugi kaseti — izšla bo še poletje — prav tako pa za nadaljni ples.

Nekaj godcev je menilo, da so tekmovanja ne bi smeli udeležiti nekateri boljši godci, ki imajo spetno že kaseto ali vsaj nekaj skladb, oziroma imajo svoj ansambel, vendar se je komisija lani odločila, da lahko nastop vsakdo iz naših dveh občin, ki izšel na plan kot ljudski godec kvalitetna razlika pa bo tako tako vedno obstajala. Slišati ni bilo tudi, da so bili nekateri člani komisije s predsednikom nameravali vendar je treba povedati, da so ekstremne ocene tako in tako niso upoštevale pri končni oceni saj smo sešteli le sedem ocen najvišja in najnižja oceni pa sta bili izločeni. Tako ne moremo prihajati do preosebni ocen. V celoti vzeto je komisija zelo dobro opravila svoje delo, tistega ki se spozna na glasbo in ki meni, da to ni bilo tako, pa vabimo prihodnje leto v komisijo.

Pokroviteljici sta se letos izkazali precej bolje, tako da se nam obeta peto, malo jubilejno tekmovanje ljudskih godcev, na vsi splošnem še višjem nivoju. Glede vremena pa: Eden izmed hudomušnežev je pripomnil: Če se bo kdaj v našem koncu obetala suša, naj brž pripravijo prireditve Po domače pri Repanšku in takoj bo dovolj dežja...

I. Sivec

Počitnice v knjižnici

Med poletnimi počitnicami vabimo mlade šolarje v Knjižnico Domžale, kjer smo pripravili program. Potekal bo po naslednjem urniku:

- 1. julija 1988, petek, ob 10. uri ura pisanja
- 5. julija 1988, torek, ob 10. uri Knjižni kviz
- 6. julija 1988, sreda, ob 10. uri film Pastirci
- 7. julija 1988, četrtek, ob 10. uri film Ne joči, Peter
- 8. julija 1988, petek, ob 10. uri igrajte se z nami

Dejavnosti so namenjene članom naše Knjižnice!

VABLJENI

OBVESTILO KNJIŽNICE DOMŽALE

Spoštovane bralke in bralce obveščamo, da bo v času dopustov od 18. julija do 13. avgusta 1988 spremenjen delovni čas.

Knjižnica v Domžalah bo odprta:
ponedeljek, od 14.00 do 20.00 ure
torek, od 7.00 do 13.00 ure
sreda, od 14.00 do 20.00 ure
četrtek, od 14.00 do 20.00 ure
petek, od 7.00 do 13.00 ure

Knjižnica v Mengšu bo odprta:
četrtek, od 15.00 do 20.00 ure

Ostale enote bodo v tem času zaprte.

ZBOR DELAVCEV

Mali oglasi

Montiram stavbno pohištvo in lesene obloge vse z izolacijo in renoviram podstrešna stanovanja. Tel.: 737-279 popoldne.

V Dobu nudim varstvo otrok. Naslov v uredništvu OP.

Iščem kakršnokoli honorarno zaposlitev v Domžalah. Ponudbe pod »DOGOVOR«. Naslov v uredništvu.

DEŠKO KOLO UGODNO prodam. Uvoženo — deklarirano — kot novo — bronzo moder. 10 prestav. Tel.: 724-251 — Dob.

PREKLIC

Franc Cukljati izjavljam, da nisem dal preklica, ki je bil objavljen v prejšnji številki Občinskega poročevalca po naročilu Ermana in Ane Marije Cedilnik.

P. S. Uredništvo predlaga vsem, da ostala nesoglasja urejajo pri pristojnih organih.

PREKLIC

Preklicujem obtožbo prijaviteljne gradnje kozolca, ter se opravičujem Loboda Francu in Ivani za prenaprjene besede.

Loboda Ivana

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, starega očeta, pradedka in brata

JANKOTA LUKMANA

(Avzgarjevega ata) iz Šentvida

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala dr. Pippu za njegovo večletno zdravljenje, gospodu župniku za lepo opravljen obred, Srečotu Kočarju za poslovilne besede, pevcem in praporščakom ZB.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice in tete

FRANČIŠKE DIMC

roj. Sršen

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala tudi dr. Cerarju za skrbno zdravljenje na domu, g. župniku za lep pogrebni obred ter pevcem TO-SAME za ganljivo zapeto žalostinke. Prav lepa hvala tudi vsem za podarjeno cvetje in za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ata, starega ata, strica in svaka

MIHA VRHOVNIKA

iz Loke pri Mengšu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem soborcem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno lepo cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Celestinu in sestri Francki za dolgoletno zdravljenje. Prav prisrčna zahvala sosedi Julki za vso pomoč, Pogačar Feliksi za lepe poslovilne besede, ZB in vojaškim vojnim invalidom ter pevcem. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat hvala.

Vsi njegovi

S cvetjem ti grob

krasimo, v trajno ljubezen in spomin cvetje s solzami orosimo, a v srcu je še vedno polno bolečin...

V SPOMIN

2. julija mineva dve leti, odkar od nas odšla si ti; od vsepovsod je možna vrnitev, le od tam, kamor odšla si ti, pa je več ni.

ANICA KRALJ

iz Blagovice

Vsem, ki stojite ob tvojem grobu v spomin s teboj na preteklo, preživele dni, hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

FRANČIŠKA OGRINCA

iz Spodnjih Jarš 21

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so nam izrekli sožalje, poklonili cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala Francetu Komporetu za poslovilno melodijo ter vsem, ki ste nam ob izgubi našega dragega očeta kakorkoli stali ob strani.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta, starega očeta, strica in svaka

ANTONA MERKUŽIČA

iz Škocjana

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in nam bili v pomoč. Posebna zahvala dr. Farkašu za skrbno zdravljenje, osebjem UKS — CIM Ljubljana za lajšanje trpljenja zadnjih dni življenja, sosedi Stanki in Ivanki za iskreno pomoč, društvu upokojencev in invalidov iz Domžal, občinski in krajevni organizaciji ZZB NOV tov. Smolnikarju za poslovilni govor, Valeriji za recital, oktetu Tosama za zapete žalostinke, gospodu župniku Žnidarju za lepo opravljen pogrebni obred in vsem vam, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Sinova Marjan in Jože z družinama

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

ANČKE KOS

Pekovčeve mame iz Moravč

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili cvetje ali kakorkoli drugače počastili njen spomin, nam pa izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo moravški godbi, pevcem, tov. ZB za lepe poslovilne besede, praporščakom in g. župniku — za opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njeni

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, tiha, nema je gomila, kjer počivaš ti.

V SPOMIN

6. julija minevata dve leti, odkar si nas za vedno zapustil naš dragi ati

CIRIL LUNDER

Vsak dan te pogrešamo in se te spominjamo z bolečino v srcu.

Joži, Vera, Milena

Zamrl je tvoj smehljaj ne vrne k nam se več nazaj le v srcih naših ostal bo tak vedrine poln kot tvoj korak

V SPOMIN

IVAN HORVAT

iz Trzina

17. julija mineva dve leti, ko smo pretreseni spoznali, da je bilo vse naše upanje zaman in da so klonili še zadnji napori mladosti, ki se je borila, da bi premagala najhujše. Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi hudega trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja. Hvala vsem, ki se ga spominjate in stojite pri njegovem preranem grobu.

Neutolažljiva mami in vsi, ki so te imeli radi

Sreča je kakor sonce, kadar je najlepše zatone (Ivan Cankar)

V SPOMIN

11. julija mineva žalostno leto, odkar ni več našega ljubljenega

ZVONETA SLOVNIKA

Hvala vsem, ki ga niste pozabili in ki obiskujete njegov prerani grob.

Njegovi najdražji

Kruta bolezen te je iztrgala iz naše sredine, ni te več in nihče ne bo zapolnil naše praznine

ZAHVALA

Mnogo prekmalu nas je zapustil dragi mož, oče, sin, brat, dedek

CIRIL ZUPAN ml.

iz Preserij

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in njegovim sodelavcem iz DO Papirnice Količevo za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala govorniku Andreju Omovšer za poslovilne besede, zboru za lepo zapeto žalostinke ter g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem skupaj še enkrat hvala.

Vsi njegovi

Šolske oblike na Delavski univerzi Domžale

V zadnjih treh letih je opazen hiter porast števila šolskih oblik na Delavski univerzi Domžale. Izobražujemo v številnih smereh usmerjenega izobraževanja kot so:

- KOVINARSKA V. ST. (nadaljevalni program, smer tehnolog — energetik)
- ELEKTRO V. ST. (nadaljevalni program, smer energetik)
- PAPIRNIŠKA IV. ST. (smer papirničar)
- TEKSTILNA V. ST. (smer tekstilnokonfeksijski tehnik, tekstilnomehanski tehnik)
- EKONOMSKA V. ST. (smer ekonomskokomercialni tehnik)

Poleg šol usmerjenega izobraževanja pa izobražujemo tudi odrasle v osnovni šoli (7. in 8. razred).

V letošnjem juniju smo podelili diplome prvi generaciji strojnih tehnikov, izšolanih ob delu. Solanje je trajalo 2 leti.

V prihodnji izobraževalni sezoni 1988/89 bomo vpisovali v vse našete šolske oblike od 15. septembra 1988.

Pogoji za vpis so:

- za nadaljevalni program — uspešno dokončana poklicna šola ustrezne smeri oz. IV. stopnja Usmerjenega izobraževanja in najmanj 1 leto delovnih izkušenj.
- za ostale šole Usmerjenega izobraževanja — dokončana osnovna šola in 1 leto delovnih izkušenj.

Za vse podrobnejše informacije smo vam na voljo na Delavski univerzi v Domžalah, Koldvorska 6 ali telefonsko 721-082, 722-278, vsak dan od 6.00 do 14.00 ure, ob sredah pa do 16.00 ure.

Delavska univerza Domžale se zahvaljuje svojim slušateljem za izkazano zaupanje in jih vabi, da se pravočasno prijavijo za oblike usmerjenega izobraževanja in osnovne šole za odrasle.

»DO DINOS« TOZD Priprava odpadnih surovin Titova 118, Ljubljana

najame

na širšem območju mesta Domžale skladišni prostor približno 400 m².

Prostor je lahko v celoti odkrit. Z najemodajalcem smo pripravljene skleniti tudi delovno razmerje za drobní odkup oz. pogodbo o kooperaciji, če bi bil zainteresiran ustanoviti zasebno zbiralnico za sekundarne surovine. Posebne kvalifikacije niso potrebne.

Vse ponudbe pošljite na gornji naslov v roku 15 dni.

INA - TRGOVINA, n. sol. o. OOUR-a, ZAGREB
OOUR PLIN ZAGREB, o. sup. o. ZAGREB
41000 ZAGREB, VEČESLAVA HOLJEVCA 1

OBJAVA NOVE CENE UPARJENEGA PLINA

»Na osnovi določil 44. člena Statuta OOUR Plin Zagreb, je Delavski svet sprejel naslednji

CENIK

1. Nova cena uparjenega plina za potrošnike iz Plinarne Trzin znaša 2.300.— din za m³ izparjenega plina.

2. Nova cena velja od 1. 6. 1988 dalje.

PREDSEDNIK RS OOUR PLIN ZAGREB

Mario Jurič l. r.

Kopalna sezona je pred vrati

Kopalna sezona je z dneva v dan bliže, čeprav smo imeli zadnje časa bolj kislo vreme. Nekaj lepih dni je marsikoga spomnilo na morje, počitnice pa tudi na bližnja kopaljšča.

V letošnji sezoni bomo morali upravljalci kopaljšč upoštevati nov Zakon o varnosti v urejenih kopaljščih, Pravilnik o varnosti v urejenih kopaljščih in Pravilnik o higienskih zahtevah za kopalne vode. Zahteve so bistveno strožje kot minula leta, predvsem pa je novost, da je potrebno pridobiti uporabno dovoljenje, pred tem pa se primerno kadrovsko okrepiti za množice kopalcev. Predpisana je tudi nova oprema za reševanje iz vode in vrsta opozorilnih znakov. Strožje so zahteve glede bakteriološke in kemične sestave vode, za nespoštovanje predpisanega pa so zagrožene visoke denarne kazni.

Telesnokulturna skupnost Domžale, kot upravljalec kopaljšča Domžale, je načrtovala otvoritev kopalne sezone že za 15. junij. Slabo vreme ter težave pri pridobitvi uporabnega dovoljenja bo nekoliko zmanjšalo letošnje število kopalnih dni. Ob ogledu kopaljških objektov ter naprav je bilo ugotovljeno več pomanjkljivosti, ki jih bomo skušali v najkrajšem času odpraviti, saj voda že vabi kopalce. Predvsem mladina težko pričakuje odprtje kopaljšča.

Vse, ki boste uporabljali kopaljšče, že danes opozarjamo na več novosti, katere smo dolžni izvajati predvsem zaradi sprejetja Zakona o varnosti v urejenih kopaljščih. Kopaljšče Domžale bo odprto od 9. do 19. ure, ob neugodnem vremenu pa se bo kopaljšče zaprlo. Za uporabo kopaljšča je treba plačati vstopnino in sicer: odrasli — 2.000 din, otroci do 6. leta — 500 din, od 6.—14. leta pa 1.000 din. Vsi udeleženci pa bodo morali upoštevati kopaljški red. Objavljamo nekaj pomembnejših obvestil:

- otroci, mlajši od 7 let morajo biti v spremstvu odraslih
- ob vstopu na bazen je obvezna uporaba garderobe
- ob izstopu iz garderobe je obvezna dezinfekcija nog
- prepovedano je igranje z žogo v bazenu
- prepovedano je skakanje v vodo
- igranje z žogo ter ostale dejavnosti se izvajajo samo na določenem območju kopaljšča
- vsi kopalci morajo upoštevati znake za nevarnost, prepoved in obveznost.

Letošnje leto bodo po kopaljščih Slovenije novi enotni znaki, ki bodo opozarjali kopalce na nevarnosti, prepovedi in obveznosti. Upravljalec kopaljšča je tudi za letošnjo sezono pripravil nekaj novosti. Samo kopaljšče smo precej povečali, saj smo pridobili preko 3.000 m² površin, ki nam bodo služile tako za sončenje, kot za samo športno rekreacijo. Kopaljšče Domžale je letošnje leto tudi opremljeno z ozvočenjem, tako da bo praktično vsem na razpolago glasba ter posredovanje obvestil. Načrtujemo tudi izgradnjo večnamenske asfaltne plošče, na kateri bomo pripravili igrišče za odbojko oz. bodo kopalci lahko koristili igrišče za mali nogomet, tenis ali badminton.

Telesnokulturna skupnost Domžale je tudi letošnje leto zagotovila precejšnja sredstva za drago vzdrževanje in poslovanje kopaljšča v kratki kopalni sezoni. Z enako problematiko se ukvarjajo kopaljšča širom Slovenije, zato so tudi cene oz. vstopnina sila različne glede na posamezno kopaljšče. Upravljalci kopaljšč ugotavljajo, da bo v večini kopaljšč vstopnina krojila število obiskovalcev. Nekatera kopaljšča so poskušala ponuditi obiskovalcem ekonomsko ceno, kar je za objekt širšega družbenega pomena nesprejemljivo, saj bi bila vstopnica za enkratni obisk tudi 5.000 din.

Vse obiskovalce kopaljšča Domžale prosimo, da se poskušajo prilagoditi novim zahtevam, ki izhajajo iz Zakona o varnosti v urejenih kopaljščih, vse novitete oz. zahteve so pripravljene za večjo varnost obiskovalcev oz. uporabnikov vodnih površin. Tudi letošnje leto imamo na razpolago sezonske karte za ceno 40.000 din, ki pa jih lahko nabavite na Kopaljšču Domžale vsak dan od 14. do 15. ure.

Marjan Gorza

Ekološka katastrofa

O Bistrica!

Kako lepo tvoje je ime poznal sem te, ko si bila lepa čista še!

Žuboreče tekla si skoz mesta in vasi, saj lepše vode bilo ni!

Si ribice redila vseh vrst je v tebi jih bilo, in v mamicam pleničke prala si lepo!

Si žejne napojila nobenemu škode ni bilo, ko včasih pili tvojo čisto smo vodu!

Ko zdaj te gledam in poslušam tvoj srhljivi jok, nemo se sprašujem, od kod ti zdaj ta umazan tok!

Saj ob izviru si kot biser lepa, da domač kot tuj turist te vedno rad pogleda!

Žalostno zdaj obtožuješ človek, kje vest je zdaj kosmata tvoja, kaj naredil si iz mene da žalostna je pesem moja.

Saj gnojnica tako kot jaz zdaj ne smrdi, ti, ki se temu joku čudiš si to sam naredil mi!

Ivan Hribar

Meta Pometa:

Kaj pa je vas treba bilo!!!

O smiselnosti obstoja prenekatere institucije, službe, foruma, sveta, komisije, odbora... (še bi lahko naštevala najrazličnejše organe, ki naj bi si z imenom povečevali pomembnost) bi v naši družbi morali spregovoriti. Še bolj zato, ker smo sklenili varčevati — to pa počnemo tam, kjer je najbolj boleče: v zdravstvu, (participacije), pri otrocih (šolstvo bo izvajalo le še redne programe), pri socialnih pomočeh (bistveno zaostreni pogoji)... Ob vsem tem pa se bo potrebno glasno povprašati tudi o smislu obstoja raznih profesionalnih medobčinskih političnih institucij, raznih komisij in odborov pri DPO na vseh ravneh, o skupščinskih organih in upravnih službah in konec koncev tudi o smislu obstoja brežštevinskih profesionalnih politikov. Na

tem področju smo v zadnjih 10—15 letih dosegli pravi razcvet. Kot da smo že v komunizmu in nam ekonomska blaginja omogoča vse to. Včasih kdo tudi iskreno prizna in se zamisli nad svojim brezplodnim poslanstvom (tako kot se je v pogovoru za Delo pred časom zvezni mladinski funkcionar) ter razkril potek svojega »delovnega« dne srednjega politikanta: zjutraj kavica, urica — dve za prebiranje časopisov, pa sestanek, seja in dan je pri kraju. Sprva so bili glasovi in pozivi k ukinitvi še tihi in osamljeni (koroška regija), zdaj jih je vse več in so vse glasnejši. O tem so pred časom govorili tudi na seji predsedstva domžalskih komunistov in sprejeli precej pogumne sklepe: pobuda za ukinitve medobčinskih svetov vseh držbenopolitičnih organizacij in deprofesionalizacija funkcij v ZK. To je pobuda in upati je, da bodo rezultati čimprej vidni. Predsedstvo je s tem jasno povedalo, da bi se to dalo storiti, da zaradi tega ne bi bilo konec sveta. V Sloveniji na primer obstoja kar 12 medobčinskih središč. Prav

tako so se obregnili ob že tolikokrat omenjeno »neformalno« politično koordinacijo. Pred leti je bilo to pravo bogokletno dejanje (pobude mladine), takrat pa partijsko predsedstvo ugotavlja, da takšen organ naprej sprejema stališča do posameznih problemov in s tem prejudicira odločitve posameznih organov, še posebno SZDL, ki bi morala biti stičišče vseh mnenj, mesto pluralizma interesov, organ, ki naj bi odločal pa skupščina. To je zagotovo pogumna poteza predsedstva, morda lahko celo rečem, da je to tudi dejanje, ki pomeni sestop partije z oblasti — kajti pred leti je bilo prav partijsko mnenje odločujoče v okviru koordinacije. Vsaj v občini Domžale je bilo tako...

Da se s tem še kako strinja tudi baza, kažejo zahteve mariborskih stavkajočih delavcev, ki so glasno zahtevali ukinitve šestih občin. Zakaj? Ker so vsi na »njihovih plečih«, ker je treba preživeti vso grmado »profesionalnih funkcionarjev« s štabom administracije in tehničnega osebja vred. In koliko je teh? Poskusi-

mo na pamet računati: 6 predsednikov občin, 6 predsednikov izvršnih svetov, 30 predsednikov in 30 sekretarjev DPO, okoli 80 članov izvršnih svetov, okoli 60 tajnikov SIS, potem pa še vsi na mestni ravni. Ja, kar čez 200 ljudi je to. In vsi ti pišejo, sklepajo, sestankujejo, sklicujejo sestanke, ocenjujejo, planirajo... In za vse to mora delati tudi TAM-ov delavec Pa še lastna odvečna administracija v tovarni (izpolnjuje statistike, odgovarja na vprašalnike, prebira gradiva, študira pestro jugoslovansko zakonodajo...) in menda tudi okoli 2000 delavcev t.i. tehnološkega viška. Ob vsem tem se človeku zdi, da je tistih 30 milijončkov povprečne plače še veliko.

Ja, dragi moji. Varčevati bo treba marsikje, ne le pri zdravju, vzgoji, šolstvu, porodniških, socialnih pomočeh, ampak tudi v političnih, samoupravnih in upravnih strukturah. In treba je začeti prav pri sebi, saj kot prvi pregovor: besede mičejjo, zgledi vlečejo.

Kdo je prvi na potezi? Meta Pometa

Mali strah Bav – bav v Dobu

Gledališka skupina prosvetnega društva »Jožef Virk« Dob je v letošnji sezoni uprizorila pristrčno mladinsko igrice MALI STRAH BAV-BAV, s katero so zlasti razveselili mlade gledalce, zabavali pa so se tudi starejši, ki so si sredi maja predstavo ogledali v dvorani na Močilniku.

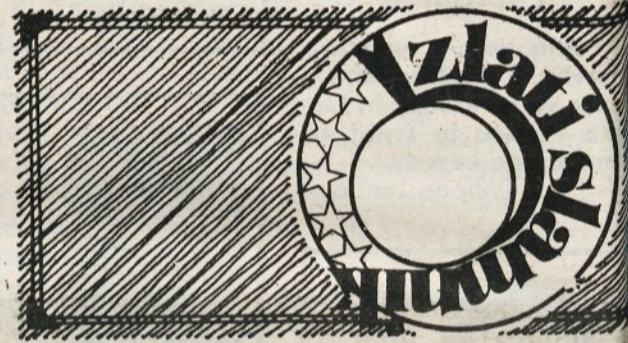
Bav-bav, Bav-bav in Biv-bav (Andrej in Peter Starbek, Blaž Knez) so bili v skladu z napovedmi iz gledališkega lista (lično ga je oblikoval Miran Bukovec) prav pristrčno ljubki in tudi nevarni, saj so nosili zelo značilne človeške poteze, obenem pa so skupaj z ostalimi mladimi igralci dokazali, da v Dobu že raste obetav rod (amaterskih) igralcev, ki bodo nadaljevali že nekaj desetletij trajajočo bogato kulturno tradicijo v krajevni

skupnosti. Tako lahko pohvalimo vse po vrsti: Matejo Starbek (Drnulja Ropotulja), Matejo Dejak (Lučka Trepetlika), Marto Starbek kot Gospo Strah, pa Jurata Jeranta, Toneta Roglja, Francija Cerarja, Marjana Urbasa, Mojco Anžič in Miloša Starbka. Slednji je z večšo režijsko roko mlade in malostarejše igralce tudi vodil in tako ustvaril dopadljivo predstavo, pri kateri so posebej ljubki tudi kostumi. Če omenimo še Jano Rems, Pavleta Oreha in Janeza Urbasa, potem smo omenili vse, ki so pri predstavi sodelovali. Glasbo je prispeval Tomaž Habe, Koreografijo pa Janez Mejac.

Mali strah Bav-bav je prijetna predstava, ki zabava starejše in otroke, je pa tudi prijetno preseñenje za vse, ki smo bili vajeni le predstav z odraslimi igralci. Mladi, med njimi skoraj vsi osnovnošolci, glavni igralci pa celo še niso vsi dopolnili 10 let, so prijetno presenetili in znova dokazali, da kdor ima igranje rad, mu ni težko ob vrsti šolskih obveznosti prosti čas nameniti še delu v kulturnem društvu. V.

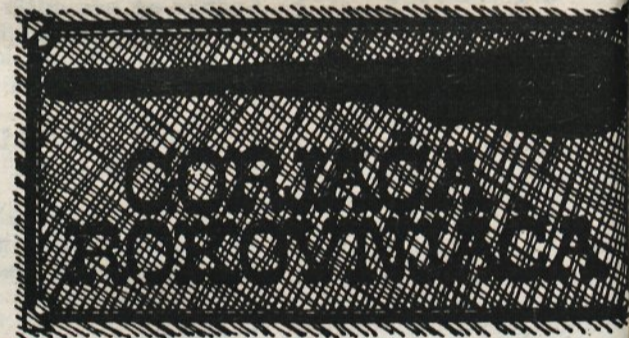
Ali pajek res piči vsakogar

Po dolgem premišljevanju in dogovarjanju s Komunalnim podjetjem Ljubljana, smo tudi v naših Domžalah dobili neuničljivega pajka. Da ne bo pomote, to ni tarantela niti kakršenkoli drugačen pajek v pravem pomenu besede, to je »priljubljeni« kamionček opremljen s šoferjem in miličnikom, ki opravlja fotografski tečaj in tečaj blagajniških prejemkov. Opažam, da pajek piči samo nekatere vrste avtomobilov, nekaterih ne vidi (oz. noče videti), prav nerodno pa mu je pičiti kakega BMW-ja, Mercedesa, Lancio ali morda celo Nissana. Neverjetno pa je požrešen na fičke, bolhe, stopenke in tudi kakšen jugo se mu prileže. Predlagam, da pošljemo pajka na usposabljanje za enakopravnost tipov avtomobilov in da v bodoče ne bi hodil mimo tudi modrobelih avtov, šolnino pa mu plačamo iz mojega velikega honorarja za ta članek v Občinskem poročevalcu.

Zlati slammnik — Obrtnemu združenju

Zlati slammnik podeljujemo Obrtnemu združenju Domžale za uspešno organizacijo in izvedbi razstava izdelkov in storitev drobnega gospodarstva občine Domžale.

Gorjača rokavnjača — izvajalcer kanalizacije v Mengšu

Gorjačo — rokavnjačo podeljujemo izvajalceru kanalizacije v Trzinu in Loki pri Mengšu, katerih rezultati dela so povzročili, da ljudje teče voda v kleti in hiše.

Prirreditve v sklopu akcij za bralno značko:

Ivan Sivec med šolarji

Naš mengeški rojak, pisatelj Ivan Sivec, ki si cer vneto skrbi tudi za novinarsko poročanje iz svojega kraja, je letos v sklopu akcije za bralno značko opravil na šolah naše in kamniške občine kar 11 obiskov, na OŠ Josipa Broza Tita v Domžalah celo dvakrat, kjer so pripravili celo razstavo ilustracij iz knjige.

Kot je znano, je lani izšla njegova mladinska povest Pozabljeni zaklad; knjigo so doslej prodali v 5000 izvodih.

Pisatelju, ki je vsem obiskovanim šolah poklonil po eno svojo knjigo, je zanimanje za njegovo pisanje gotovo spodbuda, da v mladinski literaturi napišete še kaj.